

495.9182

ล' 833ก

ร.3

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่าน
โดยใช้โครงสร้างระดับยอต่อการสอนอ่านตามคู่มือครู

13 พ.ค. 2540

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุภกานต์ หลายสิบ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา (ภาษาไทย)

มีนาคม 2540

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่าน
โดยใช้โครงสร้างระดับยอต่อการสอนอ่านตามคู่มือครู

บทคัดย่อ
ของ
สุภกานต์ หลายสิบ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา (ภาษาไทย)

มีนาคม 2540

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการสอนอ่านตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 80 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ส่วนกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูโดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการทดลองกลุ่มละ 4 สัปดาห์ ๆ ละ 4 คาบ ๆ ละ 50 นาที รวม 16 คาบ

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ด้วยแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบ t - test แบบ Independent Score

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARISON OF MATTHAYOM SUKSA II STUDENT' READING
COMPREHENSION AND THAI WRITING PERFORMANCE THROUGH
THE INSTRUCTION USING TOP LEVEL STRUCTURE AND
THE METHOD IN TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT
BY
SUPAKARNT LAISIP

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharawit University

March 1997

The purpose of this study was to compare reading comprehension and Thai writing performance of Mattayom suksa II students taught through the method based on Top Level Structure and the methods in the Teacher's manual

The subjects in this study consisted of 80 secondary II students in the first semester of 1996 academic year of Khlungratchadapisak School , Amper Khlung, Chantaburi. They were selected through simple random sampling technique and divided into the experimental and control groups with 40 students in each. The randomized control group pretest- posttest design was used in the experiment. The experimental group was taught through the method based on the Top Level Structure ; whereas the control group was taught through the method in the teacher's manual. Each group was taught with same content for 16 periods.

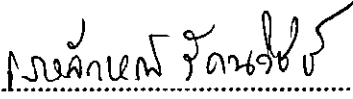
The reading comprehension and Thai writing performance pretest and posttest constructed by the reseacher were used in the study. The $t = \text{test Independence difference}$ score was statistically used for data analysis.

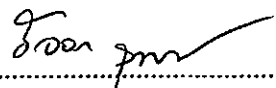
The finding revealed that :

1. The reading comprehension of students taught by Top Level Structure instructional method was significantly higher than that of the students taught by the methods in the Teacher's manual at the .01 level.
2. The Thai writing performance of students taught by Top Level Structure instructional method was significantly higher than that of the Students taught by the methods in the Teacher's manual at the .01 level.
3. The posttest reading comprehension of the experimental group was significantly higher than that of the pretest reading comprehension of the experimental group at the .01 level.
4. The posttest reading comprehension of the control group was significantly higher than that of the pretest reading comprehension of the control group at the .01 level.
5. The posttest Thai writing performance of the experimental Group was significantly higher than that of the pretest Thai writing performance at the .01 level.
6. The posttest Thai writing performance of the control group was significantly higher than that of the pretest Thai writing performance at the .01 level.

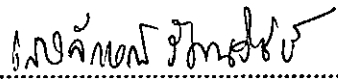
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

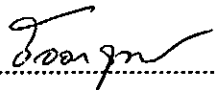
คณะกรรมการควบคุม

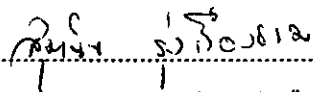
.....ประธาน
(รศ. ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

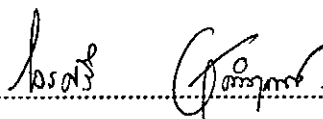
.....กรรมการ
(รศ. อัจฉรา สุварมณ)

คณะกรรมการสอบ

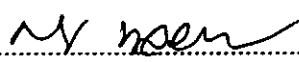
.....ประธาน
(รศ. ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย)

.....กรรมการ
(รศ. อัจฉรา สุварมณ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ศศ. สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ. ขจรศรี ชาติกานนท์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 14 เดือน มี.ค. พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก รศ.ดร. เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ รศ. อัจฉรา สุขารมณั์ ผศ. สุมานิน รุ่งเรืองธรรม และ อาจารย์ ขจรศรี ชาดิกานนท์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ. จันทิมา พรหมโชติกุล ผศ. ชีรศักดิ์ อินทรมาตย์ ผศ.ดร.พิตร ทองชั้น ผศ. สมศักดิ์ ทางทอง และอาจารย์ทัศนากา ทองภักดี ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไข เครื่องมือในการทำวิจัย และกรุณาให้คำแนะนำ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสุมนา ทศานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ขลุงรัชดาภิเษก และคณะครูและนักเรียนโรงเรียนขลุงรัชดาภิเษกที่กรุณาให้ความร่วมมือสนับสนุน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

คุณค่าอันพึงมีจากการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย

สุภกานต์ หลายสิบ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
✓ ภูมิหลัง.....	1
✓ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
✓ ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
✓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
✓ นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน.....	8
งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนเขียน.....	19
งานวิจัยเกี่ยวกับ โครงสร้างระดับยอด.....	24
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	45
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	46
✓ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	47
✓ การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	47
การดำเนินการทดลอง.....	53
สถิติที่ใช้ในการทดลอง.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61

บทที่	หน้า
5 ✓สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	67
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	67
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	67
วิธีในการดำเนินค้นคว้า.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	69
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	72
บรรณานุกรม.....	73
✓ ภาคผนวก.....	85
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	198

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเรียงความ.....	52
2 แสดงแบบแผนการทดลอง แบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Deesign.....	53
3 แสดงผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการสอนตามคู่มือครู.....	61
4 แสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กับการสอนอ่านตามคู่มือครู.....	62
5 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจ (r) ค่าอำนาจ และค่าความยาก มาตรฐาน(v) ของแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ.....	63
6 แสดงค่าความสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนวัดความสามารถ ในการเรียงความ.....	64
7 แสดงค่าเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	65
8 แสดงค่าการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	66
9 แสดงผลการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากมาตรฐาน ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย	88
10 แสดงค่าความสัมพันธ์ในการตรวจให้คะแนนวัดความสามารถในการเขียน เรียงความ.....	90
11 แสดงค่าการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	93
12 แสดงค่าการเปรียบเทียบความเข้าใจในการเขียนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม	95

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 ลำดับการสอนตามทฤษฎีธรรมชาติ.....	32
------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านเป็นเครื่องเสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์และความสามารถของแต่ละคน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในลักษณะที่ไม่รู้จบ ตรงเท่าที่มนุษย์ยังรับรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ โดยใช้ทักษะการอ่าน มนุษย์จะต้องพัฒนาการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แผนการพัฒนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 (2534 - 2539) จึงกำหนดการพัฒนานักเรียนให้มีความพร้อมในการอ่านมีความคิดสร้างสรรค์มีนิสัยรักการอ่านและการเขียน และมีรสนิยมในการเลือกอ่านหนังสือ (หลักสูตรภาษาไทย ฉบับปรับปรุง. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น จึงกำหนดให้นักเรียนสามารถฟังและอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2533) หมายความว่า การสอนอ่านเขียนดีขึ้นด้วย ครูจะต้องให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดเพื่อการแปลความ ตีความ การวินิจฉัย ตัดสิน และการประเมินผลในสิ่งที่อ่าน รวมทั้งเข้าใจจุดประสงค์แนวความคิดของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง เป้าหมายหลักของการสอนอ่านทุกระดับชั้นคือการสอนให้ผู้เรียนตอบสนองต่อสิ่งที่อ่านได้นั้นคือผู้เรียนจะต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน (ศิริรัตน์ นิละกุลปต์. 2526 : 15) ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่แสดงออกแทนคำพูดเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิดหรืออารมณ์ออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจรับรู้ตามเจตนารมณ์ของผู้เขียน ทักษะการเขียนช่วยพัฒนาความคิด สติปัญญา และทัศนคติ ที่พัฒนาบุคคลให้บรรลุเป้าหมายในการดำรงชีวิต

ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สัมพันธ์กัน หากนักเรียนมีประสบการณ์ในการอ่านมากก็จะส่งผลให้ความสามารถทางการเขียนดีขึ้นด้วย ครู จึงควรให้นักเรียนฝึกฝนทั้งสองทักษะนี้ให้มากและสม่ำเสมอ สนิท ดังทวี (2531 : 30) มีความเห็นเกี่ยวกับการสอนอ่านแก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นว่า ครูควรฝึกให้นักเรียนรู้จักจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน รู้จักวิเคราะห์ วิเคราะห์ บันทึกเรื่องที่อ่านได้อย่างมีขั้นตอน และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพูดและการเขียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สุจริต เพียรชอบ (2531 : 155) กล่าวว่า การสอนภาษาไทยจะสอนเพียงทักษะใดทักษะหนึ่งโดยเฉพาะไม่ได้ ผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจำเป็นต้องมีการฝึกทักษะพื้นฐานที่สัมพันธ์กันทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน อุทัย ภิมย์รัตน์ (2533 : 5) เสนอแนะว่า การพัฒนาทักษะภาษาไทย ควรเริ่มจากการอ่านในระดับพื้นฐานซึ่งเป็น

การเรียนรู้ กลวิธีการอ่านและการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นทักษะขั้นสูง ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านแก่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมโดยเน้นในด้านรับรู้ และเข้าใจความหมายของคำและกลุ่มคำ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ใจความรอง ตลอดจนสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านเพื่อการวิพากษ์วิจารณ์ และต้องฝึกควบคู่ไปกับการฝึกทักษะทางภาษาทางการฟัง การพูด การเขียน เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนการสอนภาษาไทยในโรงเรียน ยังไม่ได้พัฒนาทักษะการอ่านให้เต็มรูปแบบดังกล่าวข้างต้น ผู้เรียนส่วนใหญ่จึงใช้ประโยชน์จากการอ่านได้ไม่เต็มที่ (อุทัย ภิรมย์รัตน์. 2533 : 5) ซึ่งสอดคล้องกับที่ กนก จันทรวง (2533 : 7) กล่าวว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะการอ่านอยู่แล้ว แต่ยังไม่ใช่นักอ่านที่มีคุณภาพเพราะยังไม่สามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ บันลือ พฤกษ์วัน (2531 : 4 - 11) สดุดิพันธ์ หวังสุริยะ (2530 : 30) และสมศรี บำบัด (2531 : 30) กล่าวถึงปัญหาการสอนอ่านว่า ครูผู้สอนมักประสบปัญหาในเรื่องนักเรียนขาดความเข้าใจในการอ่าน ทั้งในด้านการจัดสาระสำคัญของเรื่องและสาระย่อย ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจในการอ่าน จากการศึกษาสภาพการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาพบว่าข้อบกพร่องในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนมีหลายประการ ครูผู้สอนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านไม่เพียงพอ คือครูขาดความกระตือรือร้นในการสอนภาษาไทยโดยใช้การบรรยายและยังเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งเน้นเนื้อหามากกว่าสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนรู้ นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนน้อยมาก (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 34 ; อ้างอิงมาจากกรมวิชาการ. 2531) เป็นสาเหตุให้นักเรียนมีทักษะทางภาษาไม่เพียงพอ (กรมวิชาการ. 2532 : 171) อีกทั้งไม่มีความสามารถทางการคิด การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาอย่างมีเหตุผล (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2533 : 34 ; อ้างอิงมาจาก กรมวิชาการ. 2531) ส่งผลให้เกณฑ์เฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่ำกว่าครึ่งของคะแนนเต็ม (กรมวิชาการ. 2533 : 98)

แนวโน้มการสอนอ่านในปัจจุบัน ได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามกระบวนการธรรมชาติของมนุษย์ในการรับรู้ทางจิตวิทยา และทางภาษาศาสตร์โดยเน้นกระบวนการอ่านที่ผ่านกระบวนการทางความคิดเป็นหลัก (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 23 ; อ้างอิงมาจาก Goodman and Burke. 1972, 1978) พบว่าการอ่านที่ดีจะต้องใช้กระบวนการทางความคิดเพื่อสำรวจ และจับใจความรวมก่อนที่จะพิจารณาองค์ประกอบย่อยของภาษา นอกจากนี้ นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยายังให้ความสำคัญกับการรับรู้ในการอ่านอีกด้วย ผลงานวิจัยของไมเยอร์ (Meyer. 1975) พบว่าโครงสร้าง

ระดับยอด (Top Level Structure) หรือโครงงานเขียนของผู้เขียนจะเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดนั้น มีนักศึกษานำไปทดลองสอนได้แก่ บาร์ทเลตต์ (Bartlett) อัชเชอร์ (Usher) ไมเยอร์ (Meyer) เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย และคนอื่น ๆ นอกจากนี้จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดในประเทศไทย พบว่ามีการศึกษาทดลองใช้กับการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดังนี้ จิราพร ทราชคำ (2534) ทวีศักดิ์ บุญทน (2534) พรทิพย์ สิมโน (2536) สำรวย ธรรมวิจิตร (2536) ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการเขียนดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู

นอกจากนี้การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะทางภาษาแก่ผู้เรียน และน่าจะเป็นกลวิธีการสอนที่สามารถพัฒนาการอ่านและการเขียนในการเรียนแก่ผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีสอนดังกล่าวมาทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยคาดว่าจะการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด จะเป็นวิธีสอนอ่านวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาด้านความเข้าใจในการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบผลของการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อันจะเป็นแนวทางในการสอนอ่านภาษาไทยให้มีคุณภาพต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชลประทานวิทยาสังเคราะห์ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 10 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน รวม 400 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชลประทานวิทยาสังเคราะห์ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน รวม 80 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

2.1 สุ่มห้องเรียนด้วยวิธีการจับสลากมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียน จากจำนวน 10 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน ได้จำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 80 คน

2.2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองดำเนินการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนตามคู่มือครู

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง ผู้วิจัยคัดเลือกมาจาก วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม ทั้งนี้ให้เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การอ่านและการเขียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และคู่มือครูกลุ่มทักษะภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 16 คาบ

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีสอน 2 วิธี คือ

5.1.1 วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

5.1.2 วิธีสอนอ่านตามคู่มือครู

5.2 ตัวแปรตามได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

5.2.2 ความสามารถในการเขียนภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. โครงสร้างระดับยอด หมายถึง แผนการเขียนหรือโครงการเขียนของผู้เขียน หรือข้อความที่ผู้เขียนเรียบเรียงขึ้น เพื่อสื่อความหมายเรื่องราวของตนให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องง่ายขึ้น แผนการเขียนหรือโครงการเขียนส่วนใหญ่ที่นิยมมี 4 ชนิด คือ

1.1 ชนิดที่อธิบายรายละเอียดหรือรายการ

1.2 ชนิดเสนอปัญหาและข้อแก้ไข

1.3 ชนิดเปรียบเทียบ

1.4 ชนิดที่มีเนื้อหาเป็นเหตุเป็นผล

2. วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด หมายถึง การสอนอ่านโดยให้เด็กวิเคราะห์แผนการเขียนหรือโครงสร้างของผู้เขียน หรือของข้อความซึ่งเป็นระดับข้อความต่อเนื่องที่สำคัญของข้อความที่ผู้เขียนเรียบเรียง เพื่อสื่อความหมายข้อความของตนให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ง่ายขึ้น เพื่อประโยชน์ในการจับใจความสำคัญและการหารายละเอียดของเรื่องที่อ่าน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนการสอน โดยนำมาจากขั้นตอนการสอนของ เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ (2531) ดังนี้

2.1 ผู้สอนอธิบายให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด และให้รู้จักคำไข (Key word) โครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด โดยใช้แผนภูมิประกอบคำอธิบาย

2.2 ให้นักเรียนฝึกทำแผนภูมิร่วมกันกับผู้สอน เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจจากการอ่านมาสู่การเขียน

2.3 แบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกอ่านและวิเคราะห์ข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกันโดยเติมคำหรือข้อความในแผนภูมิที่ครูเตรียมไว้

2.4 ให้แต่ละกลุ่มรายงานหน้าชั้นเพื่อสรุปความจากการอ่านในข้อ 2.3

2.5 ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญ หรือใจความหลักของเรื่องลงในสมุดแบบฝึกหัด เพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

2.6 ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจาก แผ่นพับ วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด พร้อมทั้งเขียนแผนภูมิที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่องโดยจัดกิจกรรมกลุ่ม

2.7 ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปปากเปล่าเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด แต่ละชนิด เพื่อเป็นประสบการณ์เดิม หรือเป็นแนวทางในการอ่านจับใจความเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด ในครั้งต่อไป

3. การสอนอ่านตามคู่มือครู หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูดำเนินการสอนตาม ที่กำหนดไว้ในคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ลำดับการสอนอ่านดังนี้

3.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูเร้าความสนใจ โดยให้นักเรียนทำกิจกรรม ได้แก่ การร้องเพลง การเล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมติ สนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน

3.2 ขั้นสอนอ่าน

3.2.1 ให้นักเรียนศึกษาคำแต่ละกลุ่มคำที่มีในเรื่อง

3.2.2 แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มและกำหนดเวลาให้นักเรียนอ่าน

3.2.3 ตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนหาคำตอบ เช่น ใคร ทำอะไร อย่างไร เมื่อไร

3.2.4 นักเรียนสรุปเรื่อง

3.2.5 นักเรียนฝึกปฏิบัติกรอ่านเนื้อเรื่องและตอบคำถามจากแบบฝึกหัด

3.3 ขั้นสรุป

3.3.1 สรุปเรื่องโดยวิพากษ์ วิเคราะห์ เพื่อทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

3.3.2 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องลงในสมุด

4. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย หมายถึง การที่นักเรียนอ่านข้อความแล้วสามารถ ตีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ซึ่งวัดได้จากแบบ ทดสอบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากหลักสูตรคำอธิบายรายวิชา โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การอ่านที่กำหนดไว้ในคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

5. ความสามารถในการเขียนภาษาไทย หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการ เขียนเรียงความจากภาพที่กำหนดให้ถูกต้องเหมาะสม เรียบเรียงจากลำดับความคิด ใจความชัดเจน สื่อความหมายตรง การใช้ภาษาถูกต้องตามหลักไวยากรณ์รวมทั้งความสมบูรณ์ของการเขียน ซึ่งวัด ได้จากความสามารถในการเขียนเรียงความจากภาพที่ผู้วิจัยสร้างและผ่านการตรวจสอบคุณภาพและ ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบเรียบร้อยแล้ว

1. วัตถุประสงค์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อ ต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน
 - 1.1 ความหมายของการอ่าน
 - 1.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 1.3 ความมุ่งหมายในการอ่าน
 - 1.4 องค์ประกอบของการอ่าน
 - 1.5 ความเข้าใจในการอ่าน
 - 1.6 ระดับความเข้าใจในการอ่าน
 - 1.7 กระบวนการอ่าน
 - 1.8 ทฤษฎีและหลักการในการสอนอ่าน
2. เอกสารเกี่ยวกับการเขียน
 - 2.1 ความหมายของการเขียน
 - 2.2 ความสำคัญของการเขียน
 - 2.3 องค์ประกอบในการเขียน
 - 2.4 ความมุ่งหมายในการสอนเขียน
 - 2.5 หลักการสอนเขียน
 - 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน
3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - 3.1 ความหมายของโครงสร้างระดับยอด
 - 3.2 โครงสร้างระดับยอดและกระบวนการโครงสร้างระดับยอด
 - 3.3 ชนิดของโครงสร้างระดับยอด
 - 3.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - 3.5 ขั้นตอนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - 3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - 3.7 สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. เอกสารเกี่ยวกับการอ่าน

1.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีหลายคุณลักษณะมีองค์ประกอบทางจิตวิทยา สภาพร่างกายและสภาพทางสังคมรวมอยู่ด้วย (นักการศึกษา นักจิตวิทยา นักภาษาศาสตร์ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้ให้ความหมายและอธิบายความหมายของการอ่านไว้หลายทัศนะ ดังนี้

อัญชลี แจ่มเจริญ (2526 : 82) กล่าวว่า การอ่านหมายถึงการแปลความหมายของตัวอักษรออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล และเข้าใจความหมาย ตลอดจนการพิจารณาเลือกความหมายที่ดีไปใช้ให้เกิดประโยชน์

มานิตย์ บุญประเสริฐ (2526 : 9) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่าน คือการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยมีข้อความที่เป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือการค้นหาความหมายจากข้อความนั้น ๆ ผู้เขียนและความสามารถทางภาษา

แอร์โรสมิธ (Arrowsmith. 1972 : 84) ให้ความหมายของการอ่านว่า คือ ความคิด ความรู้สึกและจินตนาการ แล้วนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

แฮร์ริสและสมิธ (Harris and Smith. 1976 : 14) ให้ความหมายว่าการอ่านเป็นกระบวนการความคิดที่ใช้ความรู้ประสบการณ์เดิมที่ สอดคล้องกับของผู้อ่านเพื่อค้นหาความหมาย ความคิด ข่าวสาร จากเรื่องที่ตนอ่าน

เดอซองค์ (สายใจ เกตุชาญวิทย. 2527 : 36 ; อ้างอิงมาจาก Dechant. 1970 : 1-2) กล่าวว่า การอ่านคือกระบวนการติดต่อสื่อสาร การอ่านเป็นกระบวนการที่เคลื่อนไหวอยู่เสมอ เป็นการติดต่อจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่านซึ่งการติดต่อสื่อสารนี้ จะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านสามารถหาความหมายจากสิ่งที่อ่านได้

จากความหมายของสิ่งที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการติดต่อสื่อสารความคิดจากผู้เขียนไปสู่ผู้อ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์โดยใช้ประสบการณ์เดิมให้ได้ความหมายชัดเจนสมบูรณ์ และสิ่งสำคัญที่สุดในการอ่านคือ ผู้อ่านต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านหรือเข้าใจใกล้เคียงกับความเข้าใจของผู้เขียน

1.2 ความสำคัญของการอ่าน

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่ใช้แสวงหาสรรพวิทยาต่าง ๆ (สุจริต เพียรชอบ. 2531 : 98) นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

บันลือ พงกษะวัน (2532 : 10-11) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ หากอ่านไม่ได้การเรียนการสอนย่อมพบอุปสรรคอย่างใหญ่หลวง พฤติกรรมของเด็กจะเปลี่ยนไป หงอย เหวง เก็บกด หรือมีฉะนั้นจะแสดงออกต่างๆ ในลักษณะทดแทนปมด้อยเหล่านั้น

2. เด็กที่อ่านได้ย่อมได้รับการยอมรับ สามารถเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ ได้ดี ตรงกันข้ามการที่เด็กมีอุปสรรคในการอ่าน ย่อมขาดความอบอุ่น ขาดความมั่นใจในตนเอง

3. การอ่านได้อ่านเป็น เป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งนี้ไม่ว่าโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาใดในโลกก็ไม่อาจจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้ดีที่สุด การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่เด็กค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างจุใจ หรือตามความจำเป็นของเด็กเหล่านั้นได้

4. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกอบธุรกิจ การปรับปรุงเมื่อพ้นวัยประถมศึกษาอาจเรียนรู้จากพฤติกรรมการศึกษาออกโรงเรียนได้อีกทางหนึ่ง

5. การอ่านมีความจำเป็นต่อการเป็นพลเมืองดีที่จะรู้ข่าวสารเหตุการณ์ของบ้านเมือง เพราะการเป็นพลเมืองดีจำเป็นต้องรู้ข่าวสารเหตุการณ์บ้านเมือง

ประเทิน มหาจันทร์ (2530 : 161) สรุปความสำคัญของการอ่านว่า

1. ช่วยให้ได้รับความรู้หรือสนองในสิ่งที่อยากรู้ การอ่านจะทำให้ได้รับความรู้ ข้อมูลแจ่มแจ้งชัดเจนกว่าการฟัง

2. ช่วยในการพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาปรับปรุงพัฒนาชีวิตของตนให้ดีขึ้น

3. ช่วยปรับปรุงสภาพภาพให้ดีขึ้น พัฒนาอาชีพของตนให้ก้าวหน้าจากการอ่าน

4. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์

5. ช่วยชีวิตปลอดภัยและพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า เพราะถ้าประชาชนอ่านหนังสือได้ จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายได้ถูกต้องเกิดความสุขในบ้านเมือง

จะเห็นได้ว่าการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน เพราะนอกจากการอ่านเป็นการแสวงหาความรู้ซึ่งได้รับจากทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การอ่านยังเป็นความเพลิดเพลิน สนุกสนานมีความรู้ทันเหตุการณ์ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอาชีพ การดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

1.3 ความมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านหนังสือของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายในการอ่านแตกต่างกัน สรุปโดยรวมได้ดังนี้ (อารี พันธุ์ณี. 2529 : 24)

1.3.1 การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินเป็นการอ่านเพื่อฆ่าเวลา เพื่อความพอใจหรือเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเป็นส่วนใหญ่

1.3.2 อ่านเพื่อการศึกษาซึ่งต้องอาศัยทักษะความสามารถในการอ่านสูงเพื่อแสวงหาความรู้และการศึกษาค้นคว้า

1.3.3 อ่านเพื่อความรู้ข่าวสารหรือเพื่อความจำเป็นในชีวิตประจำวันหรือในการดำรงชีวิต

✓ มิลเลอร์ (Miller. 1979 : 15) แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ 6 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อจับใจความคร่าวๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและจับใจความสำคัญทั่วไป
4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามติดตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อการวิเคราะห์ข้อความหรือแนวความคิดในเรื่องที่อ่าน

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 86) กล่าวว่า การอ่านโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ 3 ประการ คือ

1. อ่านเพื่อบันเทิง ได้แก่ นิทาน นิยาย
2. อ่านเพื่อรู้วิธีการ (เพื่อทำเป็น) ได้แก่ ตำราอาหาร ฆลากยา คู่มือ การใช้สิ่งต่าง ๆ
3. อ่านเพื่อค้นคว้า ได้แก่ เรื่องราวสารคดีทั่วไป

✓ สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531 : 19 - 20) แบ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านไว้ดังนี้

1. อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้
2. อ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
3. อ่านเพื่อต้องการทราบข้อมูลข่าวสารที่แท้จริง
4. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า
5. อ่านเพื่อความสนุกสนาน
6. อ่านเพื่อให้ก้าวหน้าในอาชีพ

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่าน คือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิดและความเพลิดเพลินทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมาย ความสนใจของผู้อ่าน เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

1.4 องค์ประกอบของการอ่าน

การอ่าน มีองค์ประกอบ 3 ประการ (Rattanawich. 1987 ; citing Chapman. 1987)

1. ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านสามารถในการอ่านแตกต่างกัน เนื่องจากความคิดรวบยอดของผู้ที่มีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จะช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านจนได้ง่ายและเร็วขึ้น

2. อภิปรัชญา (Meta-cognition) ความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตน ในการตีความและแก้ปัญหาต่างๆ จะช่วยให้ความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ความคิดและขยายความได้ กลวิธีการใช้ปัญญามีหลายอย่าง เช่น การเดา

3. โครงสร้างของเนื้อความ (Text Structure) ผู้เขียนทุกคนย่อมมีแนวทางในการสื่อความของตน โดยเฉพาะการร่างโครงการเขียนของเขา ซึ่งย่อมมีจุดประสงค์ในการสื่อความต่างกัน โครงสร้างของเนื้อความเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราเข้าใจเนื้อความในการอ่านได้ดีหากเราเข้าใจการวิเคราะห์โครงสร้างและทราบจุดมุ่งหมายของการเขียน

1.5 ความเข้าใจในการอ่าน

ความเข้าใจในการอ่านนับเป็นหัวใจสำคัญของการอ่านเพราะการอ่านออกเสียงเพียงอย่างเดียว นั้น ย่อมไม่เกิดประโยชน์หากไม่เข้าใจการอ่านเพียงพอ ซึ่งความเข้าใจในการอ่านนั้น ต้องอาศัยความสามารถในด้านต่างๆ หลายๆ ด้านประกอบกัน ดังนี้

1. ความเข้าใจในความหมายของศัพท์
2. การเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
3. การจับใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน
4. การสังเกตความสำคัญของข้อความที่อ่าน
5. การสรุปความและการคาดการณ์ล่วงหน้า

ชวาล แพรัตกุล (2525 : 134) ให้ความหมายของความเข้าใจว่าเป็นความสามารถในการผสมความรู้ความจำได้ไกลกว่าเดิม อย่างสมเหตุสมผล ซึ่งมีคุณสมบัติหลายประการดังนี้

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อยของเรื่องนั้นมาก่อน
2. รู้ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างขั้นและความรู้ย่อยเหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยสำนวนภาษาของตนเอง
4. เมื่อพบสิ่งใดที่มีสภาพทำนองเดียวกันที่เคยเรียนรู้มาแล้ว ก็สามารถตอบและ

อธิบายได้

ทิงเกอร์ (Tinker. 1963 : 15) กล่าวว่า ความเข้าใจเป็นจุดหมายปลายทางของการอ่านทุกชนิดความเข้าใจแจ่มแจ้งเพียงพอที่จะรวบรวมความคิดในสิ่งที่อ่านมา

บอนด์และทิงเกอร์ (Bond and TinKer. 1975 : 235) ให้ความเห็นว่าความสามารถในการอ่าน มีพื้นฐานมาจากสิ่งต่อไปนี้

1. การเข้าใจความหมายของคำ (Word Meanings) เป็นรากฐานสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน เมื่อเด็กเข้าใจความหมายของศัพท์เหล่านั้นชัดเจนย่อมทำให้เด็กเกิดความคิดที่จะนำมาใช้ในการอ่าน
2. การเข้าใจหน่วยความคิด (Thought Units) เพื่อที่จะเข้าใจประโยคเด็กจะต้องอ่านเป็นหน่วยความคิดกล่าวคือ แบ่งอ่านเป็นกลุ่มคำให้ได้ความหมายของคำต่อเนื่องเป็นกลุ่ม ๆ แทนการอ่านทีละคำ
3. การเข้าใจประโยค (Sentence Comprehension) เมื่อเด็กเข้าใจคำและรู้จักหน่วยต้องรู้จักนำแต่ละคำ หรือแต่ละส่วนมาสัมพันธ์เข้าด้วยกันจนได้ความเป็นประโยค
4. การเข้าใจอนุเจต (Paragraph Comprehension) หมายถึง ความสามารถที่จะนำประโยคมาสัมพันธ์กัน เด็กจะอ่านได้ดียิ่งขึ้น
5. การเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างอนุเจต หรือการเข้าใจเนื้อความทั้งหมด (Comprehension of Larger Units) เพื่อให้เข้าใจข้อความหรือ เรื่องราว หรือข้อความที่อ่าน เด็กจะต้องเข้าใจข้อความสำคัญ ๆ ที่อยู่ในตอนก่อน ๆ และเข้าใจข้อความในตอนต่อไปด้วย

1.6 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

เบอร์มิสเตอร์ (Burmister. 1974 : 147 - 148) ได้แบ่งความเข้าใจในการอ่านเป็น 7 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับความจำในสิ่งที่ผู้เขียนกล่าวไว้ได้แก่ ความจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ความสำคัญของเรื่อง และลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง
2. ระดับแปลความ (Translation) เป็นการนำข้อความหรือสิ่งที่เข้าไปแปลรูปหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง เช่น การถอดความ การนำใจความสำคัญของเรื่องไปแปลเป็นแผนภูมิ
3. ระดับการตีความ (Interpretation) คือการเข้าใจ และมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่ผู้เขียนได้บอกไว้ เช่น หาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้คาดการณ์ว่าจะอะไรเกิดขึ้นต่อไปการจับใจความของเรื่องที่ผู้เขียนไม่ได้บอกไว้

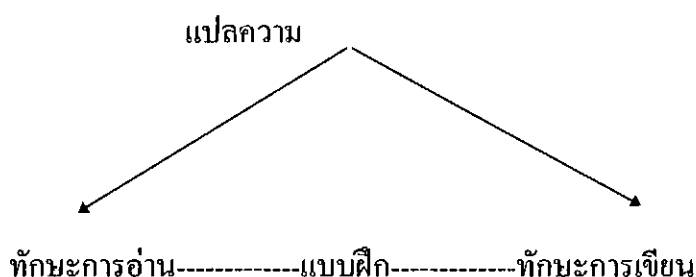
4. ระดับประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการเข้าใจหรือมองเห็นหลักการไปประยุกต์ใช้จนเกิดความสำเร็จ

5. ระดับวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความเข้าใจในแง่ตรวจตราส่วนย่อยที่ประกอบเป็นส่วนเต็ม เช่น การวิเคราะห์หาโฆษณาชวนเชื่อ การแยกแยะ วิเคราะห์ คำประพันธ์ การรู้จักตรวจสอบการให้เหตุผลผิดๆ

6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำความคิดเห็นที่ได้จากการอ่านมาผสมผสานกันแล้วจัดเรียงใหม่

7. ระดับการประเมินผล (Evaluation) เป็นการวางเกณฑ์แล้วตัดสินสิ่งที่อ่านโดยอาศัยบรรทัดฐานที่ตั้งไว้ เช่น เรื่องราวที่อ่านนี้มีอะไรบ้าง ที่เป็นความคิดเห็น (Opinion) และอะไรบ้างเป็นเรื่องของความเชื่อที่อ่าน

การอ่านเพื่อความเข้าใจ วิดโดสัน (Widdowson. 1979 : 145-146) กล่าวว่า การสอนอ่านนั้นควรมีทักษะอื่นรวมอยู่ด้วย เช่น รวมทักษะการเขียนเข้ากับการอ่าน ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาทักษะทั้งการอ่านและการเขียนควบคู่กันไป ดังแผนผังต่อไปนี้

บันลือ พฤกษ์วัน (2532 : 66) กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านอาจแบ่งได้ 3 ระดับ

1. ระดับคำ ได้แก่ การอ่านที่มุ่งให้ได้ข้อเท็จจริงจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งสังเกตจากข้อเท็จจริง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร

2. ระดับที่มีความเข้าใจสูงขึ้น มุ่งให้ผู้อ่านสามารถวิเคราะห์เหตุผลและสรุปเรื่องที่อ่านจากการตั้งคำถาม เช่น ทำไม เหตุใด อย่างไร

3. ระดับที่มีความเข้าใจสูงสุด มุ่งให้ผู้อ่านได้รับกระบวนการทางความคิดของตนเอง ตรวจสอบ พิสูจน์ แล้วตัดสินใจว่าควรเชื่อหรือไม่เชื่อ เป็นประโยชน์ควรนำมาปฏิบัติตามหรือเป็นโทษหาวิธีวางแผนป้องกัน

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2531 : 83) กล่าวถึงการจัดระดับในการอ่านไว้ดังนี้

1. ระดับความเข้าใจความหมายตัวอักษร (Literal Comprehension) ระดับความเข้าใจขั้นต้น เข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้โดยตรง
2. ระดับความเข้าใจในชั้นตีความ (Interpretation) หมายถึง การที่ผู้อ่านต้องการเข้าใจความหมายที่อ่านได้ละเอียดและลึกซึ้งกว่าในระดับแรก
3. ระดับความเข้าใจในชั้นวิจารณ์ หรือการอ่านเชิงวิเคราะห์ (Critical Reading) นี้หมายถึง การที่ผู้อ่านเข้าใจความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสามารถใช้ความคิดของตนเองวิเคราะห์สิ่งที่อ่านได้ ซึ่งในระดับนี้ผู้อ่านมีความเข้าใจในระดับต้นและในระดับตีความก่อนแล้วเป็นอย่างดี

จากระดับความเข้าใจในการอ่านที่นักวิชาการกล่าวเสนอแนะไว้นั้นมีหลายระดับในการสอน ครูควรตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่า ต้องการให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในระดับใด

1.7 กระบวนการอ่าน

กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีความซับซ้อนหลายประการ ตั้งแต่การสัมผัสตัวอักษรทางตาจนถึงกระบวนการรับรู้ทางสมอง

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2531 : 83) กล่าวว่า หลักการอ่านเกี่ยวข้องกับกระบวนการอยู่ 2 กระบวนการ คือ กระบวนการคิด โดยติดตามว่าผู้เขียนพูดว่าอย่างไรและหมายถึงอะไรในกระบวนการอ่าน เวลาที่ใช้ในการคิดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่างด้วยกัน เช่น ความสามารถในการอ่านของแต่ละคน โครงสร้างทางประวัติศาสตร์ โครงสร้างทางตรรกศาสตร์ ความคุ้นเคยในเนื้อหาและขอบข่ายของการอ้างอิง ตลอดจนจุดมุ่งหมายของตัวผู้อ่านด้วยพร้อมกันนั้นยังชี้ให้เห็นว่าวิธีการสอนและเทคนิคการสอนอ่านนั้น ผู้สอนแต่ละคนอาจใช้วิธี สอนแตกต่างกันไป แต่ผู้สอนมักจะยึดถือหลักของการสอนตามกระบวนการที่จะทำให้นักเรียนสามารถค้นพบแนวทางแห่งประสบการณ์ของตนเอง ในการที่จะหาเหตุผลของข้อความที่อ่านซึ่งเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่รวมกันระหว่างการอ่านกับความคิด

แฮริส และซิเพย์ (Haris and Sipay. 1979 : 19 - 20) กล่าวว่า การอ่านมีกระบวนการดังนี้

1. การรับสัมผัส (Sensation) การอ่านจะเริ่มจากตาทั้งสองข้างจะกระทบกับเครื่องหมายและตัวอักษร โดยอาศัยแสงเป็นกระบวนการทำงานของตาอันจะเป็นทางนำไปสู่สมองจะวินิจฉัยต่อไปว่าเห็นอะไร นั่นคือต้องใช้ความรู้ว่าเห็นอะไรด้วยกระบวนการนี้ต้องใช้ตัวหนังสือ

ที่พิมพ์ได้ชัดเจน ขนาดพอเพียง และสามารถเปิดม่านตา (Retina) ได้ สายตาต้องรวดเร็วเคลื่อนไหวได้อย่างครอบคลุม

2. การรับรู้ (Perception) เป็นขั้นตีความโดยอาศัยประสบการณ์เดิม (Schema) เป็นกระบวนการหลังจากสัมผัสแล้ว เมื่อสายตามีการส่งภาพที่เห็นหรือตัวอักษรที่เห็นไปสู่สมอง สมองจะรับแล้วตีความออกมาว่าสิ่งที่เห็นตัวอักษรคือตัวอะไร ตัวอักษรที่เห็นไปสู่สมอง สมองจะรับแล้วตีความออกมาว่าสิ่งที่เห็น ตัวอักษรคือตัวอะไร

3. ทำความเข้าใจ (Comprehension) คือกระบวนการอ่านที่ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของประโยคจากกลุ่มที่พบเห็นและทราบว่ากลุ่มคำนั้น หมายถึงอะไร ทำอะไร อย่างไร บทบาทอย่างไร

4. การตอบสนอง (Reaction) เมื่อเข้าใจแล้วก็ตอบสนอง โดยผ่านกระบวนการพูดหรือการเขียน

กระบวนการอ่านเป็นกระบวนการรับรู้ตัวอักษรกับการส่งความคิดของผู้อ่านเป็นคำพูดหรือเขียน ตลอดจนการทำกิจกรรมอื่น การอ่านจึงเป็นการสัมผัสทางตาให้เกิดการรับรู้และการถ่ายโยงในระดับสูง

1.8 ทฤษฎีและหลักการในการสอนอ่าน

กิลฟอร์ด (ประเทิน มหาจันทร์. 2530 : 37 ; อ้างอิงมาจาก Guilford.) กล่าวว่าสติปัญญาประกอบด้วยความรู้ความจำ ความคิดจำแนก ความคิดอย่างรวม และการประเมิน กิลฟอร์ด แนะนำว่าเนื้อหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความคิดจะต้องประกอบกันเป็นหน่วย หรือเป็นระบบที่ใหญ่พอสมควร แนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาเป็นหลักเกี่ยวกับการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ การอ่านแบบอนุমান เป็นต้น

ในการสอนอ่านนอกจากจะเข้าใจพัฒนาการทางสติปัญญาแล้วต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ คือ

1. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยในการวางเงื่อนไขในการเรียนอ่านและเขียน การฝึกอย่างเฉียวอาจไม่เพียงพอที่จะให้นักเรียนอ่านหรือจำคำและเขียนได้ ต้องอาศัยการเสริมแรงเข้าช่วยโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการเสริมแรง

2. การหยั่งเห็น (Insight) เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยฉับพลันของเด็กแต่เกิดหลังจากที่เด็กได้ลองผิดลองถูกมาแล้วหลายครั้ง เด็กเห็นคำว่า “กิน” มาก่อนแล้ว พบคำว่า “บิน” เด็กจะอ่านว่า “กิน” ไปด้วย แต่เมื่อได้รับการสอนให้สะกดคำว่า “กิน” เด็กจึงจะอ่าน “บิน” ได้ถูกต้อง (Carroll. 1964 : 118)

แนวทฤษฎีการสอนอ่าน

แนวโน้มการสอนอ่านในปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามกระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์ในการรับรู้ทางจิตวิทยาและทางภาษาศาสตร์โดยเน้นกระบวนการอ่านซึ่งผ่านกระบวนการทางความคิดเป็นหลัก ซึ่งจะต่างจากหลักการและทฤษฎีการสอนอ่าน ในสมัยก่อนที่มักจะเน้นกระบวนการสอนองค์ประกอบย่อยของภาษาไปทีละน้อย โดยเข้าใจรายละเอียดของเสียงตัวอักษร เช่น สระ พยัญชนะ ก่อนที่จะเข้าใจความหมายของคำและประโยค เช่น รู้จักคำเรียงคำ เป็นประโยคการสอนจะกระทำเป็นขั้นตอน นับตั้งแต่การแยกเสียงเป็นภาษา

ดังนั้น การสอนอ่านผู้สอนจึงต้องศึกษาทฤษฎีหลักการพัฒนาการของเด็กในแต่ละระดับเพื่อนำวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ให้เหมาะสมเพื่อช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น

ทฤษฎี Schema กับ การอ่าน

ทฤษฎี Schema ถือว่าทั้งผู้อ่านและผู้เขียนต่างก็มีโครงสร้างของความรู้ Schema ตั้งสมมุติฐานว่าทั้งความรู้และความจำของมนุษย์ก่อรูปร่างขึ้นในลักษณะเป็นโครงสร้างมิใช่รูปแบบ ดังนั้นเมื่อผู้เขียนถ่ายทอดความรู้ ความคิดเห็นก็คือ Schema ออกมาเป็นงานเขียน งานเขียนจึงเป็นตัวแทนของโครงสร้างของความรู้ของผู้เขียนเอง ถ้าหาก Schema ของผู้อ่านและผู้เขียนแตกต่างกันมากผู้อ่านก็มีแนวโน้มที่จะไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน

แครร์รอล และไอสเตอร์โฮลด์ (Carrol and Eisterhold. 1983 : 560) แบ่งโครงสร้างของความรู้ออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับรูปแบบ (Formal Schemata) หมายถึงการที่ผู้อ่านมีโครงสร้างของงานเขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเขียนสารกโหวหาร นิทาน นิยาย วิทยาศาสตร์ หนังสือพิมพ์ ถ้าผู้อ่านมีความรู้สีกไวต่อลักษณะโครงสร้างของการเขียน และรู้จักใช้ความรู้เดิมเหล่านี้ให้เป็นประโยชน์ในขณะที่อ่านจะช่วยอย่างมากในด้านความเข้าใจ และความทรงจำลักษณะข้อเขียนของเรื่องราวต่าง ๆ จะแตกต่างกันไปและมีลักษณะโครงสร้างของข้อเขียนเฉพาะแต่ละชนิด เช่น นิทานหรือเรื่องสั้นนั้นก็จะมีโครงสร้างเป็นฉากเริ่มเรื่อง ลำดับเหตุการณ์ในเรื่องและตอนจบ

2. โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับเนื้อหา (Content Schema) คือการที่ผู้อ่านมีความรู้เพิ่มเกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องในสาขาใดสาขาหนึ่งมาก่อน เช่น เศรษฐศาสตร์ การแพทย์ ธุรกิจ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น จะช่วยทำให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น ผู้อ่านที่มีโครงสร้างความคิดแขนงนี้จะรับเรื่องได้เร็วกว่าผู้อ่านที่ไม่เคยมีประสบการณ์ความรู้ทางเนื้อหามาก่อน

จากทฤษฎี Schema พอสรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้ต้องมีองค์ประกอบเหล่านี้ คือ

1. ความรู้ทางภาษา
 2. ประสบการณ์ความรู้ทั่วไป ซึ่งรวมถึงความรู้และความพร้อมในเนื้อหาของผู้อ่านที่มีต่อสิ่งที่อ่าน
 3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่อง
 4. โครงสร้างของข้อเขียน
- สนม ครูทเมือง (2529 : 176 - 177) เสนอแนะแนวทางในการสอนอ่านไว้ดังนี้
1. สร้างความสนใจให้กับนักเรียนโดยการสนทนาซักถาม แสดงอุปกรณ์ประกอบเลือกเรื่องที่นักเรียนสนใจ
 2. ครูต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล คำนึงถึงจิตวิทยาในการสอนอย่างให้นักเรียนรู้สึกว่ามีปมด้อย
 3. ก่อนที่จะให้นักเรียนอ่าน ครูควรบอกจุดมุ่งหมายในการอ่านก่อน
 4. ครูต้องอ่านหนังสือที่จะสอนจบก่อน ครูต้องมีความกระตือรือร้นในการสอน หากวิธีใหม่ ๆ แปลก ๆ มาสอนให้นักเรียนอ่านอย่างเข้าใจและสนุกสนาน
 5. สอนให้นักเรียนวิเคราะห์หนังสือที่อ่าน ว่าหนังสือแต่ละประเภทมีเนื้อหาสาระต่างกัน
 6. การอ่านที่ดี ผู้อ่านต้องมีสมาธิ ขณะที่อ่านพยายามตั้งคำถามทบทวนอยู่ทุกระยะว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
 7. ฝึกให้นักเรียนอ่านหนังสือที่ดีมีประโยชน์ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งเข้าใจศิลปการแต่งหนังสือแต่ละประเภท
 8. ฝึกอัตราความเร็วในการอ่าน
 9. จัดกิจกรรมส่งเสริมในการอ่านอยู่เสมอ
 10. ต้องคำนึงถึงลักษณะการอ่านที่ดี เช่น อ่านในใจต้องอ่านให้เร็ว จับใจความได้อ่านออกเสียง จะต้องมึลักษณะการอ่านอย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน ถูกต้อง
 11. ควรฝึกใช้สายตาให้เป็นประโยชน์ต่อการอ่าน ฝึกเคลื่อนสายตาอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง
 12. ควรให้ผู้ปกครอง ญาติและครูทุกแขนงวิชา รวมทั้งครูบรรณารักษ์ส่งเสริมการอ่าน
 13. ควรประเมินผลการอ่านอยู่เสมอ

1.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

งานวิจัยในประเทศ

ปริญดา จันทโรจน์ (2522) ศึกษาวิธีการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับ ไม่ใช่แบบฝึกหัดเสริมทักษะกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ก่อนเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่หลังจากเรียนแล้ว ผลสัมฤทธิ์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เขมชาติ อุ๋นไธสง (2523) ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนอ่านหนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทย สรุปผลการวิจัยว่า ลักษณะการสอนของผู้สอนส่วนใหญ่จะใช้วิธีแนะหลักการอ่านหนังสือที่ให้ประโยชน์และคุณค่า สิ่งที่น่าสนใจที่สุดคือคติธรรม คำสอนและแนวทางในการดำเนินชีวิต อุปสรรคในการเรียนการสอนหนังสืออ่านนอกเวลาคือ นักเรียนขาดความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์ และขาดทักษะในการอ่าน ทำให้ไม่สามารถสรุปเรื่องที่อ่านได้ ส่วนการวัดผลจะเน้นในด้านความเข้าใจและการนำไปใช้

เชาวณีย์ เกิดเพทางค์ (2524) ศึกษาวิธีสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกการอ่านระดับมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้แบบฝึก

จันทร์จิรา พลอยแก้ว (2526) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนอ่าน และการพิจารณาวรรณกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าครูประสบปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิธีการที่จะทำให้นักเรียนสนใจ และเห็นประโยชน์ของการอ่าน ครูได้เสนอแนะให้มีการหาวิธีการสอนอ่าน ปัญหาในการสอนคือนักเรียนขาดความคิดในการวิพากษ์วิจารณ์และพื้นฐานทางการอ่านของนักเรียนไม่ดีพอ

ประไพ สุวัตติกุล (2526) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบกับการใช้แบบฝึกหัดตามหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นฤนาถ ดวงมุสิก (2532) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้วิธีการ อาร์ เอส เอ็ม กับนักเรียนตามปกติพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกับนักเรียนที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. เอกสารเกี่ยวกับการเขียน

2.1 ความหมายของการเขียน

สุทธิวงษ์ พงษ์ไพบูลย์ และอุดม หนูทอง (2524 : 1) ให้ความหมายว่า การเขียนเป็นการใช้ภาษาภาคแสดงออก ซึ่งต้องสั่งสมความรู้จากการอ่านและฟังอย่างถูกต้องวิธี

ประภาศรี สีหอำไพ (2524 : 340) ให้ความหมายการเขียนว่า การเขียนคือ การแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

ผกาศรี เข็นบุตร (2526 : 93) กล่าวว่า การเขียนคือ การสื่อสารโดยใช้ลายลักษณ์อักษร ผู้มีจุดมุ่งหมายที่จะถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกให้ผู้อื่นได้รู้

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 91) กล่าวว่า การเขียนคือ การแสดงออกในการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความต้องการและความในใจของเราให้ผู้อื่นทราบ การเขียนมีลักษณะเป็นการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงอยู่ยาวนาน ตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงนานนับพันนับหมื่นปี ถ้ามีการรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้

อาราพอฟ (Arapoff. 1967 : 119 - 120) กล่าวว่า การเขียนเป็นกระบวนการทางความคิดและได้ยั่วว่า ในขณะที่เขียนนักเขียนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายเอาไว้และพยายามเรียงลำดับความสำคัญให้เป็นไปตามขั้นตอน

โอลิวา (Oliva. 1969 : 152) กล่าวว่า การเขียนเป็นภาษาของผู้พูดในการสื่อความหมายนี้จะขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียน

แมคคริมอน (McCrimon. 1978 : 3) กล่าวว่า การเขียนที่ดีจะต้องเป็นสื่อความคิด ความรู้สึกตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ได้ และทำให้ผู้อื่นเข้าใจตรงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียน

ฟินอคเคียโร (Finocchiaro. 1980 : 130) กล่าวว่า การเขียนคือความคิดที่แสดงออกในลักษณะของตัวอักษร นักเรียนจะแสดงสิ่งที่อยู่ในใจ ประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ออกมากับตัวอักษรนั้น

การเขียนจึงเป็นวิธีการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางภาษาเป็นลายลักษณ์อักษรที่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถในด้านความคิด ความรู้สึก จินตนาการและประสบการณ์ของผู้เขียนประกอบกัน สมควรที่จะได้รับการฝึกฝนอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นงานเขียนรูปแบบใดก็ตาม

2.2 ความสำคัญของการเขียน

นพดล จันทรเพ็ญ (2531 : 91) สรุปไว้ดังนี้

1. การเขียนเป็นการสื่อสารของมนุษย์
2. การเขียนเป็นเครื่องถ่ายทอดความรู้และสติปัญญาของมนุษย์
3. การเขียนสามารถสร้างความสามัคคีในหมู่มนุษยชาติ
4. การเขียนเป็นเครื่องระบายออกทางอารมณ์ของมนุษย์
5. การเขียนทำให้มนุษย์ประสบความสำเร็จในชีวิต เช่น การเล่าเรียนเป็นต้น

ความสามารถในการเขียน

ลาโด (Lado. 1964 : 248) กล่าวว่าความสามารถของการเรียนคือความสามารถที่จะใช้ตัวอักษรอย่างมีความหมาย สามารถเรียบเรียงข้อความจากลักษณะโครงสร้าง ภาษาที่ใช้แบบฟอร์มของการเขียนให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของการเขียนนั้น ๆ ตลอดจนการใช้ถ้อยคำสำนวนอย่างถูกต้อง

แวลเลตต์ (Vellet. 1977 : 217) กล่าวว่าความสามารถในการเขียนเป็นความสามารถในการใช้ศัพท์ การสะกดตัวและไวยากรณ์ โดยการเขียนอย่างเชี่ยวชาญในลีลาของภาษา

แพตตี (Patty. 1985 : 226) กล่าวว่าความสามารถในการเขียนคือความสามารถในการแสดงออกซึ่งความคิดที่ต้องการเชื่อมโยง จัดวางและพัฒนาการรายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนความสามารถในการเรียบเรียงความคิดให้เป็นประโยค เป็นข้อความสั้น ๆ และเป็นเรื่องราวความสามารถในการเขียนคือ ความสามารถในการใช้คำศัพท์ การสะกดคำ โครงสร้างไวยากรณ์ กลไกในการเขียนและสำนวนต่าง ๆ ตลอดจนเรียบเรียงความคิดออกมาเป็นข้อความได้อย่างเหมาะสม

2.3 องค์ประกอบในการเขียน

แฮร์ริสและซิเพย์ (Harris and Sipay 1979 : 68 - 69) กล่าวว่า การเขียนโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ เนื้อหาสาระที่ใช้ในการเขียน
2. การวางรูปแบบ (Form) ได้แก่ การจัดลำดับเนื้อหา
3. ไวยากรณ์ (Grammar) ได้แก่ การจัดโครงสร้างไวยากรณ์ที่ถูกต้อง
4. ลีลา (Style) ได้แก่ การเลือกโครงสร้างการเลือกคำและสำนวนต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียนเช่น การใช้เครื่องหมายเฉพาะ หรือเพื่อให้เกิดอรรถรส

5. กลไกการเขียน (Mechanics) ได้แก่การใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ของภาษาที่ใช้ในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องตามเกณฑ์ของภาษานั้น ๆ

2.4 ความมุ่งหมายในการสอนเขียน

สนธิ ตั้งทวี (2531 : 37) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการสอนเขียนว่า เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในข้อต่อไปนี้ คือ

1. เขียนตัวหนังสือได้ชัดเจน สวยงาม น่าอ่าน มีความเป็นระเบียบและรวดเร็ว
2. เขียนตัวหนังสือได้ถูกต้องตามอักขรวิธี
3. เลือกคำได้ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อความและความนิยม
4. ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นภาษาที่กะทัดรัด
5. สามารถแก้สำนวนภาษาที่ไม่ถูกต้องให้ถูกต้อง ตามหลักเกณฑ์ของภาษาได้
6. เขียนเล่าเรื่องต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้
7. เขียนตอบคำถามได้ตรงประเด็น
8. เขียนเรื่องโดยใช้ถ้อยคำชักชวนโน้มน้าวจิตใจ
9. ใช้เครื่องหมายวรรคตอนได้อย่างถูกต้อง
10. เขียนได้ถูกต้องตามแผนการเขียนทุกประการ

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2523 : 119) กล่าวว่า การสอนเขียนโดยทั่วไปมีดังนี้

1. การจัดลอกข้อความและการสะกดคำ
2. การเขียนเรียบเรียงข้อความ
3. การเขียนเพื่อติดต่อสื่อสาร
4. การเขียนในโอกาสต่าง ๆ
5. การเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.5 หลักการสอนเขียน

สนธิ ตั้งทวี (2531 : 38 - 40) ได้เสนอแนะหลักสำคัญบางประการในการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. ครูควรจะได้ทำการทดสอบความรู้พื้นฐานทางการเขียนของนักเรียนเสียก่อนที่จะมีการสอนในกรณีที่ไม่มีแบบทดสอบมาตรฐาน ก็ควรจะได้สร้างแบบทดสอบตัวเลือกไว้ใช้เองซึ่งใช้สำหรับวัดความสามารถในการสะกดคำ การใช้คำ การผูกประโยค และการเรียบเรียง

ข้อความ แบบทดสอบดังกล่าวนี้ จะช่วยครูผู้สอนได้ทราบว่านักเรียนเหล่านี้ มีความสามารถทางการเขียนอยู่บ้างแล้วแค่ไหน นอกจากนั้นยังช่วยครูให้ได้ทราบถึงพัฒนาการทางการเขียนหลังจากที่ได้สอนไปแล้วทุกระยะ

2. การสอนทักษะทางการเขียนนั้น ไม่ว่าจะเป็นการเขียนเรื่องใดก็ตาม ครูไม่ควรไปกำหนดหัวเรื่องให้ตายตัว ควรให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกเรื่องที่จะเขียนหรือเขาควรจะมีส่วนร่วมในการเสนอหัวเรื่องด้วย

3. การสอนทักษะการเขียน ครูไม่ควรแยกสอนจากทักษะอื่น ๆ คือ ทักษะฟัง ทักษะพูด ทักษะอ่าน และถ้าสามารถให้มีความสัมพันธ์ไปถึงวิชา วรรณคดี หลักภาษา ศิลปะ หรือวิชาอื่น ๆ ได้ก็จะเป็นการดี

4. ทักษะการเขียนเป็นวิชาทักษะที่ค่อนข้างจะยุ่งยาก ซับซ้อน นักเรียนส่วนมากไม่ค่อยสนใจเรียนเหมือนทักษะอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงควรใช้หลักของการเสริมแรง เสริมกำลังใจหลายรูปแบบ เช่น จัดให้มีการประกวดงานเขียนประเภทต่าง ๆ ยกย่องและให้เกียรติแก่นักเรียนที่มีผลงานเขียนดีเด่น การให้รางวัล การชมเชย เหล่านี้เป็นต้น

5. การสอนเขียนนั้นครูไม่ควรมุ่งแต่จะให้กฎเกณฑ์หรือทฤษฎี ควรจะให้มีการปฏิบัติจริงทำจริงให้ได้รู้จักคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น

6. การสอนทักษะการเขียนที่จะให้ได้ผลนั้น ครูไม่ควรใช้การอธิบายอย่างเดียว ควรใช้สื่อการสอนประกอบด้วย เพราะสื่อการสอนจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแจ่มชัด และไม่เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย

7. ครูควรวางแผนการสอนอย่างละเอียดและชัดเจน เช่น ควรจะมีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง และควรจะให้ป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งสามารถเน้นพฤติกรรมกาเขียนของผู้เรียนได้อย่างแจ่มชัด การนำเข้าสู่บทเรียน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมที่จะทำให้ทักษะการเขียนสัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ พร้อมทั้งสื่อการเรียนและเกณฑ์การประเมินผล

8. นักเรียนควรจะมีส่วนร่วมในการวัดผล และการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผล การเขียนด้วยทั้งนี้เพื่อที่จะให้ได้ทราบแนวทางในการวัดผลว่าควรจะเป็นอย่างไร เพื่อว่าตัวเขาเองจะได้รู้จักใช้ดุลพินิจและใช้วิจารณญาณในการทำงาน

สนธิ ตั้งทวี (2531 : 38) เสนอหลักในการสอนเขียนไว้ดังนี้

1. ก่อนที่จะลงมือสอน ครูควรได้ทดสอบความสามารถในการเขียนของนักเรียนในกรณีที่ไม่มีข้อสอบมาตรฐาน ครูควรสร้างข้อทดสอบขึ้นไว้ใช้เอง อย่างน้อยก็เป็นการวัดความสามารถในการสะกดคำ ความสามารถในการใช้คำ การผูกประโยคและการเรียบเรียงข้อความเข้าด้วยกัน

2. ครูควรปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการมีความสามารถในการเขียน การส่งสารโดยการเขียนและสามารถชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่มีความสามารถในการเขียนก็อาจจะยึดการเขียน เป็นอาชีพ ซึ่งนอกจากจะมีรายได้ดีแล้วยังมีเกียรติในสังคมด้วย

3. ในการเขียนแต่ละครั้ง ครูควรให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ในการเขียนแต่ละครั้งอย่างชัดเจน พร้อมทั้งทราบประโยชน์ของการฝึกฝนทักษะนั้น ๆ ด้วยและถ้าเป็นไปได้ควร ควบให้นักเรียนตั้งวัตถุประสงค์ในการเขียนด้วย

4. การสอนทักษะการเขียนไม่ควรแยกจากทักษะอื่น ๆ ควรสอนให้สัมพันธ์กันไป และถ้ามีโอกาสก็ควรสอนให้สัมพันธ์กับไปกับวิชาอื่น ๆ เช่น สังคม ศึกษา ศิลปะ เป็นต้น

5. ในการสอนทักษะการเขียน ครูควรพลิกแพลงใช้วิธีการสอน หลายวิธี เพื่อให้บรรยากาศในการเรียนการสอนน่าสนใจ มีชีวิตชีวาและเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนเกิด ความกระตือรือร้นที่จะเขียน

6. ครูควรให้กิจกรรมการประกอบหลาย ๆ ประเภทนักเรียนควรได้มีส่วนร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรมนั้นด้วย และกิจกรรมการเขียนควรเป็นกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ตรง นักเรียนได้มีโอกาสลงมือในการฝึกปฏิบัติให้มาก

7. ในการสอนทักษะการเขียนที่จะให้ได้ผลดีนั้น ครูควรจะได้ใช้สื่อการสอน ประกอบด้วย เพราะสื่อการสอนนอกจากจะสร้างความสนใจแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียน ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

8. ในกรณีที่นักเรียนประสบปัญหาในการเขียน เช่น ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดออกมาเป็นภาษาเขียนครูอาจช่วยได้โดยการสร้างสถานการณ์และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเขียน

9. เมื่อนักเรียนเขียนตามที่ครูมอบหมายแล้ว ครูควรรีบตรวจให้เสร็จแล้วคินให้นักเรียนพร้อมทั้งเขียนติชมให้ชัดเจน เพื่อที่นักเรียนจะได้ทราบว่า ตนมีข้อดีข้อด้อยอย่างไร ทั้งนี้ เป็นการช่วยให้นักเรียนมีกำลังใจในการเขียนต่อไป

10. นักเรียนควรได้มีส่วนร่วมในการวัดผลและการสร้างเกณฑ์ในการประเมินผล การเขียนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้ทราบว่า แนวทางในการวัดผลควรเป็นอย่างไร นอกจากนี้ ยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้การใช้เหตุผลและการ ใช้วิจารณญาณไปในตัว

สรุปทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น ๆ นักเรียน จะเขียนได้ดีก็ต่อเมื่อได้ฟังมาก อ่านมาก มีประสบการณ์กว้างขวาง ความรู้ทางด้านหลักภาษาที่เป็น องค์ประกอบที่สำคัญ อีกประการหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเขียนได้ดี

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียน

งานวิจัยในประเทศ

สมบูรณ์ ชิตพงษ์ (2514 : 77) วิจัยเกี่ยวกับสมรรถภาพทางสมองที่มีผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2511 ในจังหวัดพระนคร จำนวน 498 คน โดยใช้แบบทดสอบความจำ แบบทดสอบการใช้ภาษา แบบทดสอบเหตุผล และแบบทดสอบความคล่องแคล่วในการใช้คำ พบว่าการเรียงความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระอุ่ม วิบูลย์ศรี (2519 : 144) ศึกษาพฤติกรรมการสอนทักษะการเขียนโดยใช้สัญลักษณ์และการสร้างแบบจำลองการสอน (teaching model) เรื่อง การสอนทักษะการใช้คำสัญลักษณ์ในการเขียนเรียงความ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 90 คน พบว่า นักเรียนสามารถเขียนเรียงความโดยใช้สัญลักษณ์ได้ และหลังจากใช้แบบจำลองการสอนนี้แล้ว นักเรียนได้คะแนนจากการสอนเพิ่มขึ้น

วรรณ บัวเกิด (2511 : 61) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความ และทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏว่า ความรู้เกี่ยวกับการเขียนโครงสร้างการเขียนเรียงความ และทักษะการเขียนเรียงความมีความสัมพันธ์กันโดยมีค่าความสัมพันธ์ 0.35 ซึ่งแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้โครงสร้างระดับยอด

3.1. ความหมายของโครงสร้างระดับยอด

ไมเยอร์ (Meyer. 1984) แบ่งเนื้อหาในเรื่องตามความสำคัญออกเป็นระดับยอด (Top - Level) ระดับกลาง (Middle Level) ระดับล่าง (Bottom Level) ระดับเหล่านี้กำหนดขึ้นโดยการลำดับความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาในแต่ละตอน ระดับความสัมพันธ์นี้ถูกกำหนดโดยวิธีการที่ผู้เขียนเลือกมาเพื่อสื่อความหมายของเนื้อหาไปยังผู้อ่าน

ระดับยอดของข้อความในเนื้อเรื่องเป็นตัวกำหนดการบรรยายสถานการณ์หรือปัญหา ลำดับเหตุการณ์หรือการกระทำของตัวละครในเนื้อเรื่องและการสรุปหรือการแก้ไขปัญหาคำความระดับกลาง ให้รายละเอียดสนับสนุนข้อความระดับยอด หรืออธิบายว่าทำไมเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องที่บรรยายจึงเกิดขึ้น ส่วนข้อความในระดับล่างเป็นส่วนที่เพิ่มเติมและอธิบายส่วนที่ไม่จำเป็นหรือสนับสนุนข้อความระดับกลาง

บาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1985 : 83-102) ให้ความหมายของโครงสร้างระดับยอคว่า เป็นรูปแบบของการเรียบเรียงใจความสำคัญที่สุดของเรื่อง โดยมองเห็นโครงสร้างของเรื่องตั้งแต่ ต้นจนจบ ข้อความทั้งหมดของเรื่อง โครงสร้างระดับยออาจเรียกชื่อได้หลายชื่อดังนี้

1. โครงสร้างแม่บท (Schematic Structures)
2. โครงสร้างใหญ่ (Super Structures)
3. โครงสร้างของผู้เขียน (An Author's textual Schema)
4. แผนการเขียนทั้งเรื่อง (Overall Writing Plans)
5. รูปแบบการเขียน (Writing Paradigms)
6. กระสวนเรื่อง (Patterns of text)

อัชเชอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2531 : 22 อ้างอิงมาจาก ; Usher. 1987) ยืนยันว่าโครงสร้างระดับยอเป็นวิธีการเพื่อค้นหารายละเอียดซึ่งสำคัญที่สุดในเนื้อเรื่อง เป็นวิธี เรียบเรียงรายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละตอน โดยเริ่มจากความคิดหลัก (Main Idea) แล้วจัด ให้สัมพันธ์กับโครงสร้างระดับกลาง (รายละเอียดสนับสนุน) และโครงสร้างระดับต่ำ (รายละเอียด พิเศษ)

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 32) ให้ความหมายของโครงสร้างระดับยอคว่า หมายถึง แผนการเขียนหรือโครงการเขียนของผู้เขียนหรือของข้อความที่ผู้เขียนใช้กันอยู่ทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางในการสื่อความแก่ผู้อ่าน

สรุปได้ว่าโครงสร้างระดับยอ หมายถึง รูปแบบการเขียนที่มีการเรียบเรียงใจความ สำคัญอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้อความจะถูกจัดลำดับความออกเป็น ส่วน ๆ ตามลำดับความสำคัญ โดยเริ่มจากความคิดหลักมาให้สัมพันธ์กับโครงสร้างระดับกลาง และโครงสร้างระดับล่างซึ่งรูปแบบการเขียนของผู้เขียนแต่ละรูปแบบนั้น จะเป็นแนวทางในการสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจ เรื่องได้เร็วขึ้น

3.2 โครงสร้างระดับยอและกระบวนการโครงสร้างระดับยอ

(Top - Level Structure and Top Level Structuring) คือการจัดกระทำโดยเจตนา และแน่วแน่ของผู้เขียน เพื่อทำให้รายละเอียดของเนื้อเรื่องเหมาะสมกับโครงร่างของเรื่องเพื่อที่จะจัดไว้ ให้ผู้อ่าน (Bartlett. 1985)

เมื่อผู้อ่านนำเอาความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของเรื่องมาช่วยในกระบวนการอ่าน นั่นคือ กระบวนการโครงสร้างระดับยอหรือการแสดงออกของความรู้ ผู้อ่านต้องผลิตผลผลิตจากกระบวนการสร้างโครงสร้างระดับยอ เช่น เกิดภาพในสมองถึงสิ่งที่อ่านไปแล้ว ระลึกเรื่องย่อ ๆ ได้

หรือจำเนื้อหาจากเนื้อเรื่องได้ ผลผลิตที่ทำให้เกิดความทรงจำที่เป็นรากฐานติดแน่น เพราะกระบวนการโครงสร้างระดับยอดยิ่งผลผลิตของโครงสร้างระดับยอดและรากฐานใกล้เคียงความเป็นจริง การเรียกคืนมายิ่งเชื่อถือได้มาก (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. ม.ป.ป. อ้างอิงมาจาก Bartlett and Meyer. 1972 ,1985)

อิชเชอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก Usher. 1987) ซึ่งให้เห็นประโยชน์ที่ผู้อ่านพบหรือตระหนักถึงโครงสร้างระดับยอดในเนื้อหาแต่ละตอนว่า

“กระบวนการโครงสร้างระดับยอดผู้เขียนต้องการการจัดกระทำจากผู้อ่านมันเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการอ่าน และยังเป็นแนวทางให้เกิดความคิดทำให้สิ่งที่เราอ่านมีความรู้สึกและจำได้ เนื้อเรื่องเกี่ยวข้องกับข้อความต่อเนื่อง มีความหมายละเอียดของข้อความเหมือนขนมเค้ก เนื้อเรื่องดีก็เปรียบเสมือนเนื้อเค้กดี มีการตรวจสอบความหยابและละเอียดของเนื้อความคือโครงสร้าง วิธีที่จะประทับตราความหยابและละเอียดของเนื้อความเป็นพิเศษคือ การตั้งชื่อโครงสร้างระดับยอดของเนื้อหาพิเศษนั้น” ความสำคัญในการอ่านและสื่อภาษาทุก ๆ ทักษะ

3.3 ชนิดของโครงสร้างระดับยอด ซึ่งเป็นโครงการเขียนนั้นมีหลายชนิด ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ได้จำแนกไว้หลายรูปแบบ ดังนี้

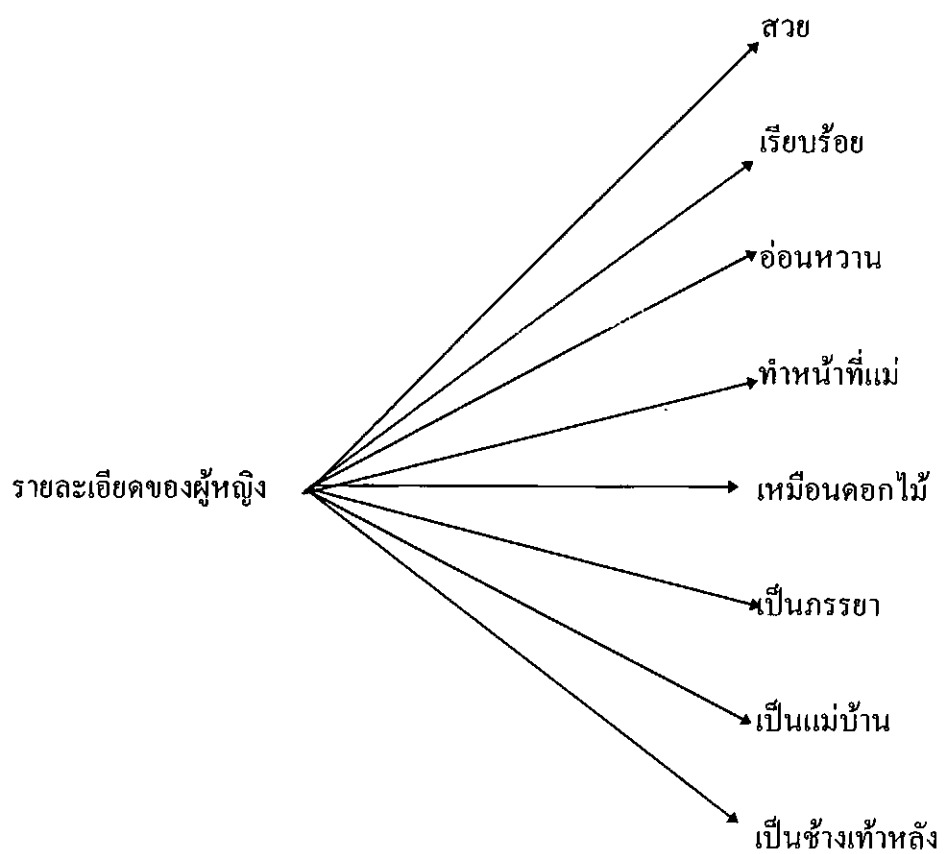
เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 69) กล่าวว่า โครงการเขียนมีอยู่ด้วยกันหลายชนิด แต่ที่นิยมใช้บ่อยโดยทั่วไปมีอยู่ 4 ชนิด ได้แก่

1. การบอกรายละเอียดหรือรายการ (Descriptive or Listing)
2. ปัญหาและข้อแก้ไข (Problem - Solution)
3. เหตุและผล (Cause and Effect)
4. การเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast)

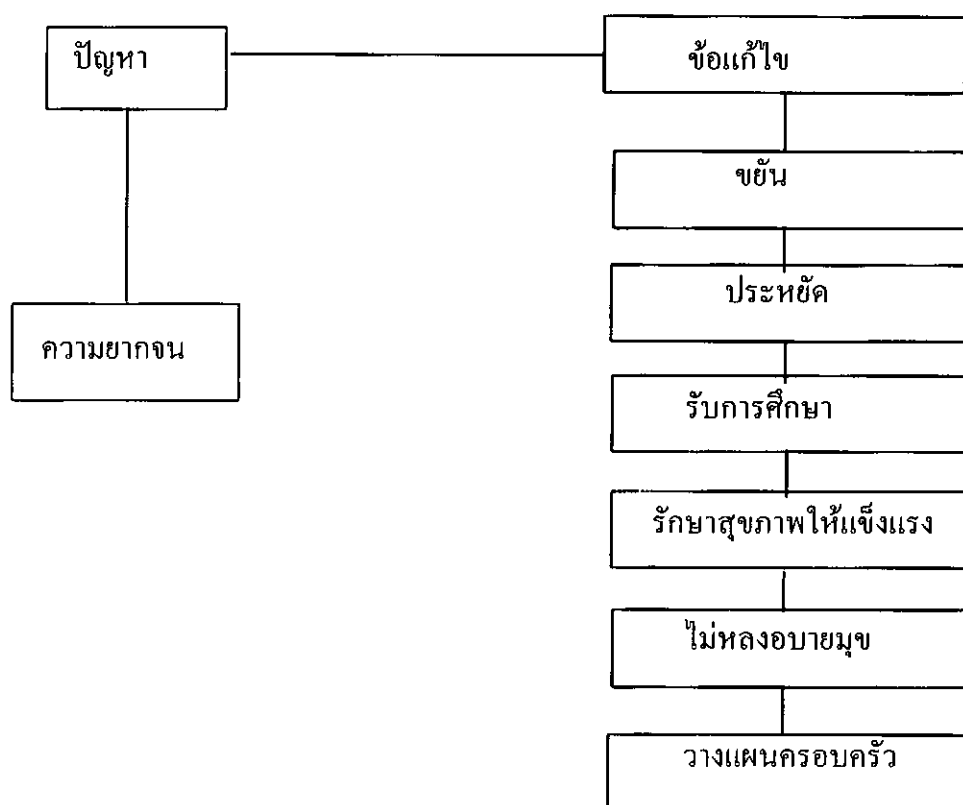
ตัวอย่างโครงการเขียนแต่ละชนิด สามารถการเขียนแผนภูมิ ได้ดังนี้

ตัวอย่าง โครงสร้างระดับยอด

1. บอกรายการหรือบอกรายละเอียด (Descriptive or Listing)

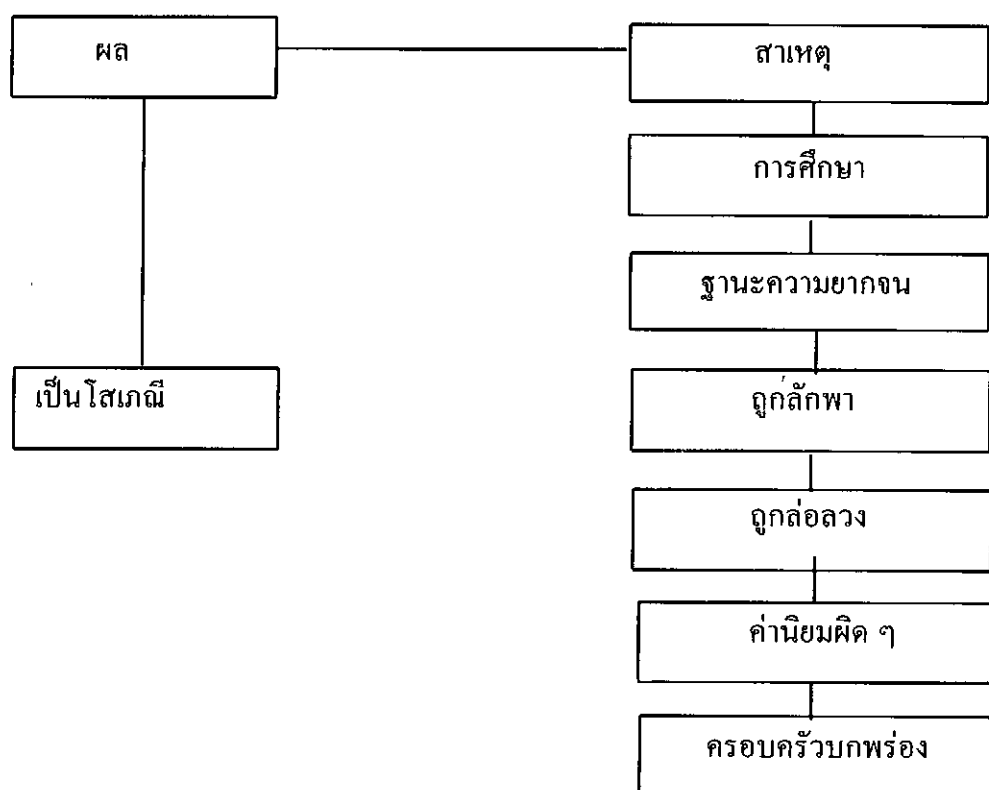

2. ปัญหาและข้อแก้ไข (Problem - Solution)
โครงสร้างระดับยอด

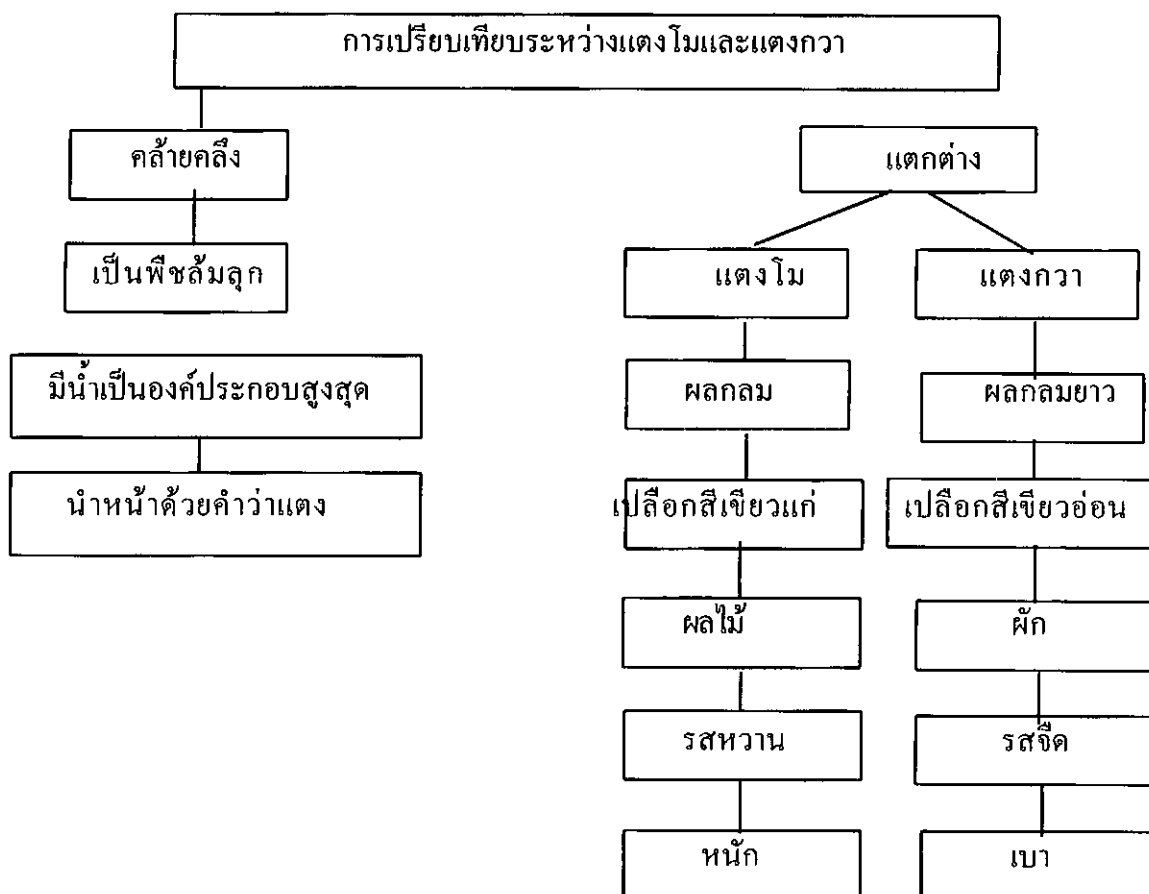
3. เหตุและผล (Cause and Effect)

โครงสร้างระดับยอด

4. การเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast)

โครงสร้างระดับยอด

ไมเยอร์ (Meyer. 1984 : 152) แบ่งชนิดของโครงสร้างระดับยอดเป็น 4 แบบ คือ

1. ข้อเขียนเปรียบเทียบความแตกต่าง (Adversative)
2. ข้อเขียนบรรยายคุณลักษณะ (Attribution)
3. ข้อเขียนตอบคำถาม (Response) คือรูปแบบที่เป็นคำถามคำตอบ (Question - Answer) หรือเป็นปัญหาและการแก้ไข (Problem - Solution)
4. ข้อเขียนแสดงเหตุผล (Converriance)

ไมเยอร์และฟรีเดล (Meyer and Freedel. 1984 : 121 - 124) แบ่งโครงสร้างระดับยอดเหมือนบาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1985 : 83 - 102) ดังนี้

1. การรวมกลุ่ม (Collection) เป็นการรวมกลุ่มหรือเรียงลำดับความคิดหลักของเนื้อหาในตอนหนึ่ง ๆ เข้าด้วยกันเป็นกลุ่ม หมู่ พวก หรือลำดับของเหตุการณ์เกิดขึ้น

2. การพรรณนา (Description) เป็นการรวบรวมความคิดหลักของรายการ สิ่งที่เกิดขึ้นหรือสิ่งที่สืบเนื่องมาจากตัวเรื่อง เป็นตัวเชื่อมระหว่างหัวเรื่องและรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่อง

3. การเปรียบเทียบ (Comparison - Contrast) แสดงความคิดหลักในเนื้อหาแต่ละตอนเป็นลักษณะในรูปแบบของการเปรียบเทียบหรือตรงกันข้าม ซึ่งให้เห็นถึงองค์ประกอบหลักที่คล้ายคลึงกันหรือตรงกันข้าม

4. ปัญหา - การแก้ไข (Problem - Solution) ซึ่งให้เห็นความคิดหลักของเนื้อหาที่ถูกรวบรวมขึ้น เป็นรายละเอียด 2 กลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นตัวตอบสนองเหตุการณ์ที่เป็นปัญหา อีกกลุ่มหนึ่งเป็นรายละเอียดกับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่มาก่อน - หลัง สถานการณ์ที่เป็นปัญหา

5. ความเป็นเหตุเป็นผล (Cause-Effect) ความคิดหลักของเนื้อหาที่ถูกจัดรวมรายละเอียดเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มแรกเป็นสถานการณ์ที่เป็นเหตุ กลุ่มหลังเป็นสถานการณ์ที่เป็นผลมาจากกลุ่มแรกทั้งสองรวมกันด้วยเวลาที่เกิดก่อนหลังและเป็นเหตุเป็นผล

จะเห็นได้ว่าโครงสร้างระดับยอมีหลายแบบ การสอนอ่านเพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านนั้น ควรเสนอรูปแบบการเขียนที่นักเรียนมีความสนใจในเรื่อง

ที่อ่านและสามารถนำประสบการณ์เดิมมาใช้ เพื่อพิจารณาข้อความที่ผู้เขียนเสนอแต่ละรูปแบบ

3.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอ

การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอเกี่ยวกับทฤษฎีหลายทฤษฎี ได้แก่ แนวทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ และทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2521 : 20 - 21) เสนอทฤษฎีและหลักการในการสอนดังนี้

1. แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Teaching Approach)

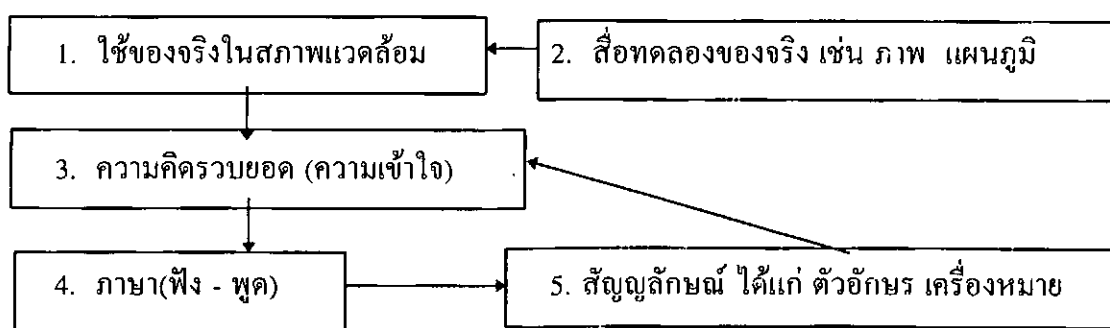
แนวทฤษฎีสอนเพื่อการสื่อสารจะสอนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายในชีวิตประจำวันได้โดยอาศัยหลักการของภาษาศาสตร์เชิงสังคมวิทยา ซึ่งว่า ด้วยเนื้อหาในบริบท (Context) และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละชุมชนอาจแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อม

กระบวนการสอนตามแนวทฤษฎีนี้ จะเห็นปฏิสัมพันธ์ในการใช้ภาษา ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเด็นสำคัญในการสร้างกิจกรรมปฏิสัมพันธ์นั้นผู้สอนต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและใช้ความพยายามของตนเองเพื่อสื่อความหมายที่ตนต้องการให้ผู้อื่นเข้าใจ การสื่อความหมายด้วยเสียง (การฟัง-การพูด) ด้วยอักษร (การอ่าน - การเขียน) และด้วยการใช้ท่าทางให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูก ในการปฏิบัติกิจกรรมทางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ตามหลักการใช้ภาษาสังคมในสถานการณ์เป็นปริบททางภาษาที่มีความหมายแก่ผู้เรียน ตามหลักการใช้ภาษาสังคมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะมากกว่าที่จะจัดตามแบบวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเพื่อเข้าใจระบบของเสียง คำและไวยากรณ์ นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้สอนจะต้องจัดให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงออกทางภาษา ในลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เพื่อฝึกการใช้ภาษาได้อย่างเป็นธรรมชาติ

2. แนวทฤษฎีการสอนแบบธรรมชาติ (The Natural Approach)

แนวทฤษฎีนี้จะเน้นกระบวนการเข้าใจกระบวนการรับรู้ และการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียน เพื่อการจัดลำดับขั้นตอนของกระบวนการให้ กิจกรรมการเรียนการสอนที่ต่อเนื่องเหมาะสมแก่ผู้เรียนตามวัย ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ถาวรแก่ผู้เรียนได้

กระบวนการรับรู้และการเรียนรู้ จะเน้นการให้ปัจจัยป้อนที่มีความหมายเป็นที่เข้าใจได้ (Comprehensible Input) แก่ผู้เรียนโดยใช้กระบวนการสอน (Process) ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน (Language Acquisition) เป็นหลักผลของการเรียนรู้ (Output) ที่จะประสบผลสำเร็จตามที่คาดหมายได้ ถ้าผู้สอนเข้าใจวิธีการให้ปัจจัยป้อน หรือการพัฒนาความคิดรวบยอดอย่างถูกต้องเหมาะสมกับผู้เรียน พร้อมทั้งคำนึงถึงจิตวิทยาด้วยการให้แรงจูงใจ การลดความเครียด และลำดับของการพัฒนาทักษะของมนุษย์ด้วย จะทำให้การสอนภาษาเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ธรรมชาติของการพัฒนาทักษะทางภาษา มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิลำดับการสอนตามทฤษฎีธรรมชาติ

การใช้วัสดุของจริงที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและได้รับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งนั้นได้อย่างรวดเร็ว แต่ถ้าจะนำของจริงทุกอย่างมาให้นักเรียนเรียนได้ คงเป็นไปได้ยาก ดังนั้นการใช้สิ่งของทดแทนของจริง ได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ ก็อาจช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และได้ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความหมายของสิ่งต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เพราะผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความคิดไปยังของจริงที่ตนเคยเห็นมา

จากงานวิจัยของ อັชเชอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 21 ; อ้างอิงมาจาก อັชเชอร์. 1982 : 19) แสดงรายละเอียดไว้ สรุปได้ว่าสมองของมนุษย์จะประกอบด้วยเซลล์ (Cell) จำนวนนับพัน ๆ ล้านเซลล์ และมีประสิทธิภาพแตกต่างกันไปตามพันธุกรรมจากบิดามารดาของแต่ละคน ซึ่งไม่เหมือนกัน สมองส่วนบนของมนุษย์จะทำหน้าที่ในการรับรู้ภาษาไปตามพันธุกรรม สมองส่วนบนของมนุษย์จะทำหน้าที่ในการรับรู้ภาษาอยู่แล้วโดยธรรมชาติ ซึ่งจะทำหน้าที่แตกออกเป็น 2 ส่วน โดยมีกระบวนการทำงานที่เป็นอิสระแก่กัน คือ สมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา สมองทั้งสองซีกถูกเชื่อมด้วยใยประสาท เพื่อให้สมองทั้งสองส่วนสามารถรับรู้การทำงานของกันและกัน โดยมีประสาทส่วนกลางทำหน้าที่คล้ายสะพานเชื่อมโยงสมอง (Corpus Callosum) ทำหน้าที่รับการถ่ายโอนความรู้และประสบการณ์จากการทำงานของสมองทั้งสองข้างนั้น สมองแต่ละลักษณะมีบริเวณรับรู้จากอวัยวะสัมผัส ควบคุมการปฏิบัติการเคลื่อนไหวของร่างกาย

สมองซีกซ้ายจะทำหน้าที่รับรู้และสื่อความหมายภาษา เช่น การฟัง และการพูดโดยมีความสามารถแยกแยะความเป็นเหตุเป็นผลได้ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

สมองซีกขวาจะทำหน้าที่ทางความคิด จินตนาการ การใช้ท่าทางเคลื่อนไหว โดยไม่ใช้คำพูดเพื่อสื่อความหมาย หรือจินตนาการโดยปราศจากการปฏิบัติ

การทำงานของสมอง 2 ซีก หากการทำงานของสมองโน้มเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งหรือซีกใดซีกหนึ่งแล้ว การรับรู้ต่าง ๆ จะเกิดขึ้นเป็นความทรงจำในระยะสั้นเท่านั้น เช่น การออกเสียง (ใช้สมองซีกซ้ายข้างเดียว)

3. ทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistic)

ภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นจากศาสตร์ 2 สาขา คือ (Cognitive Psychology) และภาษาศาสตร์ (Linguistics) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการคิดกับภาษา โดยอธิบายว่า การอ่านมีพื้นฐานมาจากความรู้ความเข้าใจที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาษาศาสตร์และจิตวิทยาการเรียนรู้ การอ่านจึงเป็นการประมวลผลข้อมูล (Information Processing) ที่มีความสลับซับซ้อน ผู้อ่านต้องเป็นผู้มีความกระตือรือร้น ในการคิดที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ มาช่วยในการอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งซิลเบอร์สไตน์ (Silberstein Sandra. 1989 ; citing Goodman. 1982) นักภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาที่มีบทบาทมากท่านหนึ่ง ได้แสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับแนวคิดที่ว่า

การอ่านเป็นกระบวนการที่ละเอียดอ่อนพิถีพิถัน เป็นการรับรู้ข้อมูลที่แน่นอนและเป็นการรู้ส่วนปลีกย่อยอย่างมีลำดับขั้นตอน โดยต้องเรียนรู้จากการสังเกตตัวอักษรคำต่าง ๆ ตัวสะกด รูปแบบโครงสร้าง และการเรียนรู้หน่วยภาษา กู๊ดแมน เสนอแนวคิดว่าการอ่านเป็นกระบวนการเลือกสรรสิ่งที่ต้องการ โดยพิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่ในบทอ่าน แล้วนำมาช่วยในการตัดสินใจ อีกนัยหนึ่งก็คือ การอ่านเป็นเกมการเดาทางภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยา (Psycholinguistic Guessing Game) ซึ่งภาษาและความคิดของมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กัน ในลักษณะที่ผู้อ่านใช้ความคิดที่มีพื้นฐานมาจากประสบการณ์เดิม เกี่ยวกับความรู้เชิงภาษาศาสตร์และประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับสิ่งที่อ่านนั้น เพื่อใช้ในการคาดการณ์เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน และพยายามตรวจสอบดูว่าที่ได้คาดการณ์นั้นตรงกับเนื้อความที่ ผู้เขียนต้องการสื่อหรือไม่ และกระบวนการเช่นนี้จะดำเนินเกี่ยวเนื่องกันไปเป็นวงจรจนกระทั่งการอ่านสิ้นสุดลง

ทฤษฎีการสอนอ่านโดยใช้กระบวนการจากบนลงล่าง

ทฤษฎีการสอนอ่านในปัจจุบันจะต่างจากสมัยก่อน กระบวนการเรียนการสอนในสมัยก่อน เรียกว่า กระบวนการจากล่างขึ้นบน

กระบวนการจากล่างขึ้นบน (Bottom up Process) เน้นกระบวนการสอนองค์ประกอบย่อยของภาษาไปทีละน้อย โดยเข้าใจรายละเอียดของเสียง ตัวอักษร ซึ่งได้แก่ สระ และพยัญชนะ ก่อนที่จะเข้าใจความหมายของคำและประโยค เช่น รู้จักคำและเรียงคำเป็นประโยค การสอนทำเป็นขั้นตอนนับตั้งแต่การแยกเสียงในภาษา เป้าหมายที่เรียนการประสมคำ และการตีความจากประโยคพื้นฐาน การสอนแบบนี้จะใช้เวลาในการพัฒนามากแต่มีข้อดีคือผู้อ่านเข้าใจรายละเอียดขององค์ประกอบภาษาได้ดี เช่น สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ส่วนข้อเสีย คือ ความน่าเบื่อหน่ายในการเรียนภาษาด้วยวิธีวิเคราะห์และเข้าใจความหมายรวมได้ช้า

กระบวนการจากบนลงล่าง (Top Down Process) เป็นกระบวนการสอนที่นิยมมากทางการอ่าน เพราะการสอนแบบนี้จะเน้นการให้ให้ความหมายโดยรวมแก่ผู้เรียนก่อนที่จะให้ผู้เรียนประสบการณ์ในการเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของภาษาอื่น ซึ่งได้แก่ สระ พยัญชนะ ไวยากรณ์ ทั้งนี้เนื่องจากพื้นฐานทางทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงจิตวิทยาการเน้นการสื่อความหมายของมนุษย์ในการอ่าน ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการในการตีความ สัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด กระบวนการจะช่วยให้การเชื่อมโยงความรู้ระหว่างองค์ประกอบย่อยของภาษาในประโยคและในอนุเฉท (Paragraph) หนึ่งให้เป็นทีที่เข้าใจ

4. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2534 : 32) กล่าวถึงหลักการของการใช้โครงสร้างระดับยอดเพื่อช่วยในการอ่านจะได้มาจากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียน ก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและรวดเร็วขึ้นเพราะทราบเรื่องที่อ่านเกี่ยวกับอะไร การใช้ประสบการณ์เดิมในการอ่าน (Schema) อันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการอ่านจะช่วยให้การเดาความและการจับใจความดีขึ้น การฝึกสมาธิในการอ่านหรือมีใจจดจ่อต่อการอ่านอย่างตรงประเด็น จะช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญและจับรายละเอียดของเรื่องได้ และในขณะเดียวกันจะจำเรื่องได้ดีอีกด้วย การตีความและการขยายความก็ย่อมจะทำให้ดี ในลำดับต่อมา นอกจากนี้ยังช่วยให้การเขียนดีขึ้น เพราะจากประสบการณ์การอ่านและการเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียน เมื่อเป็นผู้เขียนเองย่อมมีแนวทางในการวางโครงการเขียนเรื่องได้ดีด้วย

จากทฤษฎีและหลักการในการสอนอ่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้น การสอนอ่านต้องอาศัยทฤษฎีหลักการ และเทคนิคหลายอย่างในการที่จะเน้นองค์ประกอบของกระบวนการอ่านให้ผู้อ่านและผู้เรียนซึ่งเทคนิคกระบวนการต่าง ๆ ย่อมต้องมาจากการที่ผู้อ่านเกิดความคิดรวบยอดจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและหารายละเอียดของเรื่องจากประสบการณ์เดิม จากการเดาความแวดล้อมจากลักษณะและชนิดของข้อความที่ผู้เขียน เขียนขึ้น ดังนั้นกระบวนการอ่านจึงต้องอาศัยการพัฒนา และใช้กระบวนการล่างขึ้นบนเพื่อวิเคราะห์ย่อยพื้นฐานโดยพิจารณา สาระพญัญชนะ ก่อนที่จะเข้าใจความหมายของคำ ประโยค และโครงสร้างอื่น ๆ ในระยะสุดท้าย

กระบวนการอ่านแบบนี้เรียกว่า การอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์ (Interactive) กระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์ เป็นการอ่านเพื่อสื่อความหมายระหว่างผู้อ่านและผู้เรียน เป็นหลักการของการใช้โครงสร้างระดับยอด ถ้าผู้อ่านเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนก็จะทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีและเร็วขึ้น นอกจากนี้กระบวนการอ่านเชิงปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้ผู้อ่านได้ใช้สมองทั้งซีกซ้าย (กระบวนการอ่านจากล่างขึ้นบน) และซีกขวา (กระบวนการอ่านจากบนลงล่าง) ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความจำระยะยาว (Long Term Memory)

5. ทฤษฎีโครงสร้างประสบการณ์เดิม (Schema Theory) ประสบการณ์เดิม เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงวิธีการจัดระเบียบของความรู้ในสมองของเรา เป็นวิธีการนำเอาความรู้ใหม่ไปรวมกับความรู้เดิม และเป็นวิธีการดัดแปลงปรับปรุงแก้ไขความรู้เดิมให้เหมาะสม

โครงสร้างความรู้เดิมเป็นประสบการณ์เดิม (Schemata) สร้างขึ้นมาจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและเป็นเครื่องช่วยชี้แนะผู้อ่านในขณะที่ต้องการเข้าใจถึงสิ่งต่าง ๆ ทั้งยังช่วยผู้อ่านคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับเหตุการณ์ในเรื่องด้วย ผู้อ่านจะนำโครงสร้างความรู้เดิมไปใช้ประกอบ

การอ่านเรื่องที่มีบทบาทสำคัญต่อการเข้าใจมากกว่าโครงสร้างภาษา และกระบวนการภาษาที่ใช้ในข้อเขียน แต่อย่างไรก็ตามความสามารถในการอ่านต้องประกอบขึ้นด้วยความรู้ทางภาษา ความรู้ทั่วไป และปริมาณที่ความรู้เหล่านั้นถูกกระตุ้นให้ทำงานในขณะที่กระบวนการทางสมองกำลังดำเนินการอยู่ (เดอนใจ ตันงามตรง. 2529 : 29)

จากแนวทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วนั้น ในการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดให้มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนในการซักถาม การอภิปรายกลุ่มย่อย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและเข้าใจในเนื้อหาได้ง่าย ครูจะต้องมีการลำดับขั้นตอนการสอนโดยสอนจากง่ายไปหายาก สอนจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม เนื้อหาเหมาะสมกับวัยความสนใจ ความถนัด และพัฒนาการทางสมอง ซึ่งผู้เรียนควรจะได้ฝึกใช้สมองทั้ง 2 ซีก คือสมองซีกซ้ายและซีกขวา เพราะจะทำให้ผู้เรียนสามารถบอกใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้รวดเร็ว เพราะผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าผู้เรียนเคยมีประสบการณ์เดิมจากการอ่านเรื่องนั้น ๆ ก็จะทำให้ผู้เรียนเดาความหมายของคำศัพท์ ซึ่งเป็นเกมการเดาทางภาษาศาสตร์ จึงทำให้ผู้เรียนอ่านเรื่องราวได้เร็วขึ้น

3.5 ขั้นตอนการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

บาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1985 : 1 - 2) กล่าวว่าการใช้โครงสร้างระดับยอดช่วยให้ระลึกและเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในห้องเรียนได้ดี และมีความสัมพันธ์กับกระบวนการจำ

บาร์ทเลทท์ กล่าวถึงข้อบกพร่องที่ควรคำนึงถึงการอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอดไว้ดังนี้

1. ผู้อ่านไม่ใช้รูปแบบที่เป็นระบบของแผนการเขียนในการระลึกเรื่องราว
2. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนที่แตกต่างออกไปโดยไม่ทราบว่าตนกระทำอะไรลงไป
3. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนเดียวกับเนื้อเรื่อง โดยไม่ทราบถึงสิ่งที่กระทำ
4. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนที่แตกต่างกัน โดยคิดว่าเป็นสิ่งที่เหมือนกันกับแผนการเขียนในเนื้อหา
5. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนที่เหมือนกับเนื้อเรื่องและทราบสิ่งที่กระทำ
6. ผู้อ่านใช้แผนการเขียนที่เหมือนกับเนื้อเรื่อง อย่างไม่เปลี่ยนแปลงและทราบว่าพวกเขากระทำไปแล้ว หรือตัดสินใจที่จะไม่ใช้ยุทธวิธีอย่างเคร่งครัด

แมคจีและริชเกิล (Mcgee and Richgel. 1987 : 743) แนะนำว่าการสอนโครงสร้างระดับยอด ครูควรสอนความคิดรวบยอดทั่วไปของโครงสร้างระดับยอด ในแต่ละชนิด และชี้ให้เห็นความแตกต่างชนิดของโครงสร้างระดับยอดด้วย เมื่อนักเรียนเข้าใจความคิดรวบยอดนี้แล้ว วิธีที่จะทำให้นักเรียนจำโครงสร้างระดับยอด ในแต่ละชนิดควรให้นักเรียนเป็นผู้เขียนเรื่องขึ้นเอง นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะว่าครูควรต้องชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าเนื้อหาต่าง ๆ ในข้อเขียนประกอบด้วยความคิดเห็น ข้อเท็จจริง เนื้อหาสาระต่าง ๆ และโครงสร้างระดับยอดซึ่งเป็นประสบการณ์เดิมที่ผู้เขียนใช้ในการเรียบเรียงเนื้อหาในข้อเขียน

แมคจีและริชเกิล เสนอขั้นตอนในการสอนให้เกิดการเรียนรู้โครงสร้างระดับยอดไว้ 5 ขั้น ดังนี้

1. เลือกข้อความให้นักเรียนอ่าน เป็นข้อความที่เป็นโครงสร้างระดับยอดต่าง ๆ กัน เพื่อให้นักเรียนได้เห็นความสัมพันธ์ของความคิดในแต่ละข้อความนั้น ๆ
2. เตรียมแผนผังแสดงโครงสร้างข้อเขียนซึ่งแตกต่างกัน ตามลักษณะข้อเขียนแบบต่าง ๆ โดยจับใจความสำคัญแล้วเชื่อมโยงความคิดที่ผู้เขียนเรียบเรียงไว้โดยใช้เส้นโยงความคิดเหล่านั้น
3. เสนอแผนผังแล้วเลือกสอนโครงสร้างระดับยอดแบบใดแบบหนึ่งก่อน เสนอเนื้อหาของข้อความนั้น ให้นักเรียนร่วมอภิปรายใจความหลักจากเนื้อหาที่ปรากฏเฉพาะในแผนผังก่อน
4. ให้นักเรียนช่วยกันเรียบเรียงเนื้อหาจากแผนผังเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน ซึ่งในตอนนี้นักเรียนยังไม่ได้อ่านข้อความทั้งหมด เพียงแต่เห็นใจความหลักที่แสดงไว้ในแผนผังเท่านั้น
5. ให้นักเรียนอ่านข้อความจากย่อหน้าทั้งหมด แล้วเปรียบเทียบกับเนื้อหาที่ช่วยกันเรียบเรียงจากแผนผังที่แสดงไว้ตามลักษณะ โครงสร้างของข้อเขียน

นอกจากนี้ บาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1985) ศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด และกล่าวถึงข้อควรคำนึงถึงในการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไว้ดังนี้

1. ครูต้องตระหนักว่าความคิดรวบยอดเรื่องโครงสร้างระดับยอดของเนื้อเรื่องเป็นสิ่งที่จำเป็นถ้านักเรียนไม่มีความรู้เรื่องนี้ ควรเริ่มต้นสอนให้พวกเขารู้จักก่อน
2. ความรู้เรื่องโครงสร้างระดับยอด 4 รูปแบบ คือ ข้อเขียนแบบรายการ ข้อเขียนเปรียบเทียบบอกเหตุผล และข้อเขียนแบบปัญหาและวิธีแก้ไข เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องสอนให้นักเรียนรู้
3. ในขณะที่อ่านควรเสนอให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าโครงสร้างระดับยอดในเรื่องแรก ๆ พวกเขาอาจต้องการความช่วยเหลือจากครู และต่อไปเขาก็จะค่อย ๆ ช่วยเหลือตนเองได้

4. ระหว่างที่อ่านนักเรียนควรรู้ว่ามีโครงสร้างระดับยอดที่นักเรียนไม่คุ้นเคยอยู่หรือไม่ ครูจำเป็นต้องให้เขาใช้ยุทธวิธีนี้ และมีโอกาสได้อธิบายถึงเรื่องความสัมพันธ์ที่นักเรียนไม่แน่ใจ หรืออาจใช้การเดาด้วยก็ได้

5. หลังจากการอ่านนักเรียนควรได้รับการตรวจสอบความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดที่ใช้อยู่เสมอและเป็นประโยชน์มาก เพื่อเป็นการพิสูจน์ว่านักเรียนมีกระบวนการอ่านเป็นของตนเอง ควรให้พวกเขาได้พูดคุยกันเกี่ยวกับกระบวนการที่เขาใช้

บาร์ทเลทท์ เสนอแนะเกณฑ์การตรวจสอบประสิทธิภาพของการสอน โครงสร้างระดับยอดว่าควรจะมีลักษณะ ดังนี้

1. ครูออกแบบกระบวนการความรู้ความเข้าใจภายใต้ยุทธวิธี โครงสร้างระดับยอด และใช้คำศัพท์เพื่อสื่อสารในการอภิปรายถึงกระบวนการ

2. ครูพูดคุยถึงองค์ประกอบ ความรู้ที่เกี่ยวกับยุทธวิธีมากกว่าสิ่งรอบจรรวาลอื่นที่ไม่ใช่ตัวอ้างอิงเฉพาะในยุทธวิธี รวมทั้ง

2.1 ในการสื่อสารต้องการรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับเนื้อหา

2.2 ต่อจากข้อ 2.1 จำอะไรได้บ้าง

2.3 จะรู้ได้อย่างไรว่าโครงสร้างชนิดไหนเป็นแบบไหน

2.4 รูปแบบของโครงสร้างระดับยอด คืออะไร

2.5 จากข้อ 2.1 - 2.4 ตอบคำถามอะไรบ้าง

2.6 จะทำอะไรเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดได้บ้าง

2.7 จะตรวจสอบหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างระดับยอด

3. ครูพูดคุยถึงประโยชน์ของโครงสร้างระดับยอด

4. ลักษณะเด่นของงานเป็นเนื้อหาเดียวกับกระบวนการทางความรู้โดยมีการกระทำไปแล้ว และได้รับการตรวจสอบงาน

5. ครูพูดคุยถึงประโยชน์ของคำที่เป็นกุญแจ (Key Words) เป็นกระบวนการทางความรู้ ซึ่งจะชี้ให้เห็นประสิทธิภาพของนักเรียนทุกคน

6. จัดให้นักเรียนมีการฝึกฝนที่เหมาะสมเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับการใช้ยุทธวิธีเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด

7. มีการทบทวนเกี่ยวกับกระบวนการและประโยชน์ที่เกี่ยวกับเนื้อหาของโครงสร้างระดับยอด และให้นักเรียนพยายามที่จะใช้

8. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนและครู ในเรื่องความสำเร็จของปฏิสัมพันธ์ และคุณลักษณะของการสอน

เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2531 : 89 -91) ปรับขั้นตอนการสอนด้วยโครงสร้างระดับยอดเป็น 7 ขั้น

1. ครูอธิบายชนิดของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียดของเรื่อง การเสนอปัญหาและวิธีแก้ไข ความเป็นเหตุเป็นผล และการเปรียบเทียบ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบให้ผู้เรียนเข้าใจ
2. ครูยกตัวอย่างคำที่เป็นกุญแจสำคัญสำหรับชนิดของโครงสร้างระดับยอดให้ผู้เรียนฝึกสังเกตและพิจารณาคำเหล่านั้น เพื่อหาชนิดของโครงสร้างระดับยอดชนิดต่าง ๆ
3. ให้ผู้เรียนทำแผนภูมิตำหนดชนิดของโครงสร้างระดับยอด จากข้อความต่าง ๆ แต่ละชนิด ครูต้องเตรียมหาข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกัน ในแต่ละชนิด
4. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ให้ผู้เรียนหาโครงสร้างระดับยอดจากเนื้อเรื่อง ซึ่งครูนำมาจากหนังสือพิมพ์ โฆษณา สิ่งตีพิมพ์
5. ให้ผู้เรียนเขียนข้อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญและรายละเอียดเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น
6. ให้ผู้เรียนฝึกหาโครงสร้างระดับยอด เพื่อบอกใจความสำคัญของเรื่องและรายละเอียดของเรื่อง และให้นักเรียนเขียนแผนภูมิของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด
7. ให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาจากข้อความ บทความที่ครูเตรียมมาโดยให้เวลาอ่านจับใจความรายละเอียดของเรื่อง

จากขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ที่กล่าวมาแล้วนั้น จะต้องให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงโครงสร้างระดับยอดในแต่ละรูปแบบ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความได้รวดเร็ว โดยการเขียนแผนภูมิบอกรายละเอียดของเรื่อง เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านแล้ว จะนำไปสู่ความสามารถในการเขียน เพราะผู้เรียนได้ฝึกสรุปความจากเรื่องที่อ่าน เพื่อจะเตรียมอภิปรายหน้าชั้นเรียน ซึ่งเป็นการฝึกเขียนประสบการณ์ที่ได้อ่านโครงสร้างระดับยอดแต่ละรูปแบบ นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้ฝึกการฟังและการพูดจากการอภิปรายหน้าชั้นเรียน

จะเห็นได้ว่า ขั้นตอนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะทางภาษา คือทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จะทำให้การเรียนภาษาไทยของผู้เรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.6 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดนี้ ส่วนใหญ่ได้ทำการศึกษา กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวต่างประเทศ และเมื่อนำมาศึกษาในประเทศไทยได้นำมาศึกษากับวิชาภาษา

อังกฤษ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา นอกจากนี้ได้มีการนำเอาวิธีการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างระดับปฐมวัย และระดับประถมศึกษา ซึ่งผลงานวิจัยมีดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดในประเทศไทย ได้มีผู้สนใจศึกษาดังนี้

สุภาพ บุตรสีหัด (2529 : 56 - 78) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษและทัศนคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด TLS SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครู จากการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษโดยใช้ TLS มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยการใช้ SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่เรียนการอ่านโดยใช้ TLS SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครู มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. นักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูง มีทัศนคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ปานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

วไลพร ฉายา (2530 : 63 - 64) ศึกษาผลการสอน Top Level Structure ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียนอ่านภาษาอังกฤษโดยเรียนรู้ Top Level Structure มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีแปล

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (1988 : 95 - 101) ศึกษาผลการใช้บทเรียนโมดูลประกอบโครงสร้างระดับยอด ในการสอนอ่านภาษาอังกฤษแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในประเทศไทย เปรียบเทียบกับการสอนอ่านแบบเดิม โดยวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสนใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและผลสัมฤทธิ์ของวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์กลุ่มตัวอย่างภาคกลาง ได้แก่ โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ภาคใต้ ได้แก่ โรงเรียนเดชปัตตานกุล จังหวัดปัตตานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ โรงเรียนสารคามพิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ภาคเหนือใต้ ได้แก่ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

จังหวัดเชียงใหม่ แล้วสุ่มนักเรียนมาโรงเรียนละ 100 คน แบ่งกลุ่มทดลอง 50 คน กลุ่มควบคุม 50 คน ใช้เวลาในการทดลองสอน 15 คาบเรียน ผลปรากฏว่า

1. นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมของโรงเรียนทดลองทั้ง 4 โรงเรียนมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .05

3. นักเรียนในกลุ่มทดลองของโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ สูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.14 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา ของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ของโรงเรียนทดลองทั้ง 4 โดยมีระดับอิทธิพลประมาณ 1.0

4. นักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 4 มีทัศนคติในการเรียนวิชาการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ 1.16

สงวนศรี เณรฐานันท์ (2533 : 92-96) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถทางการเขียน และแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านด้วยวิธีใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถทางการเขียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

รัตนา ศุภจตุรัส (2533 : 58 - 59) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการเขียนตลอดจนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนอ่านตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรรณพ บรรจงสวัสดิ์ (2534 : 89-91) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนการอ่านโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมการสอน

แบบโครงสร้างระดับยอด มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านวิชาภาษาอังกฤษและมีเจตคติต่อการเรียนสูงกว่านักเรียน ที่เรียนการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราพร ทราชคำ (2534 : 56) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยการสอนแบบโครงสร้างระดับยอด มีความเข้าใจในการอ่าน และมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทวีศักดิ์ บุญทน (2534 : 57) ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่านและมีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ธวัชชา เศษสุภา (2534 : 100-106) ศึกษาผลของวิธีสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด และประสบการณ์เดิมที่มีต่อความสามารถในการอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ และการดึงประสบการณ์เดิมมาใช้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์เดิม และได้รับการสอนต่างกัน ด้วยวิธีการสอนแบบโครงสร้างระดับยอด TLS กับวิธีการสอนตามคู่มือครู

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสามารถในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

2. นักเรียนที่มีประสบการณ์เดิมต่างกัน 3 กลุ่ม คือกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ประสบการณ์เดิมกับวิธีการสอนมีปฏิสัมพันธ์กันในการส่งผลต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด มีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

5. นักเรียนที่มีประสบการณ์เดิมต่างกัน 3 กลุ่ม คือกลุ่มสูง กลุ่มกลางและกลุ่มต่ำ มีความสามารถในการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ประสบการณ์เดิมกับวิธีสอนมีปฏิสัมพันธ์กัน ในการส่งผลต่อความสามารถในการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ความสามารถในการดึงประสบการณ์เดิมมาใช้ ในการอ่านและเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดสูงกว่าความสามารถ ในการดึงประสบการณ์เดิมมาใช้ในการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

งานวิจัยต่างประเทศ

บาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1985 : 0041-A) ทดลองสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดให้นักเรียนระดับ 9 จำนวน 325 คน ของโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมือง ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ในการอ่านและเขียนสิ่งที่เขาเลือกได้ หลังจากการอ่านและสามารถทำคะแนนได้ดีสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูนั่นคือ นักเรียนกลุ่มทดลองจดจำเรื่องราวได้มากกว่า และมีความคงทนในการจำได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม

ไมเยอร์ และคนอื่น ๆ (Meyer and others. 1984 : 85-96) ศึกษาผลของการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน และการจำเรื่องโดยศึกษาพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนว่าใช้โครงสร้างระดับยอดในการอ่านหรือไม่ และศึกษาผลของคำสัญญาทางภาษาที่มีต่อการใช้โครงสร้างระดับยอด ได้ใช้เรื่องที่เรียบเรียงไว้อย่างดี เป็นโครงสร้างระดับยอดแบบปัญหาและการแก้ไข กับใช้เรื่องที่เรียบเรียงไม่ดี มีใจความสำคัญเหมือนกัน แต่ตัดคำสัญญาทางภาษาที่บอกชนิดของโครงสร้างระดับยอดออก ผลปรากฏว่าจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 50 % ใช้โครงสร้างระดับยอดในการอ่านและระลึกเรื่องที่อ่าน 22 % ของโครงสร้างกลุ่มนี้ ใช้การเขียนบันทึกความจำด้วยนักเรียนที่มีความเข้าใจในการอ่านสูง จะใช้โครงสร้างระดับยอดและผู้ที่ใช้ จะจดจำความสำคัญของเรื่องได้มากกว่า ส่วนคำสัญญาทางภาษาไม่มีผลต่อการจดจำ

บาร์ทเลทท์ ทูเนอร์ และเมทแธมส์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2530. ; อ้างอิงมาจาก Bartlett, Turner and Mathames. 1987, 1981) ทดลองกับนักเรียนระดับ 5 ให้รู้จักแผนการเรียบเรียงเนื้อหา วิธีค้นหาโครงสร้างระดับยอด และวิธีการเรียบเรียงเนื้อเรื่องเพื่อการพูดและเขียนเรื่องให้ผู้อื่น ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนรู้ในโครงสร้างระดับยอดสามารถเรียบเรียงเรื่องสำคัญนำไปพูด และวางแผนการเขียนได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้เรียนรู้ในโครงสร้างระดับยอด และหลังจากนั้นอีก 3 สัปดาห์ ได้ทดสอบกับนักเรียนได้พบว่านักเรียนได้รับประโยชน์จากการใช้โครงสร้างระดับยอด

บาร์ทเลทท์ และอชเชอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก Bartlett and Usher. 1987, 1981) จัดทำโปรแกรมการสอนโครงสร้างระดับยอดแก่นักเรียนระดับ 11 ในออสเตรเลีย โดยเลือกโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ในเมือง และให้ครูที่สอนประจำเป็นผู้สอนใช้เวลาในการสอนสัปดาห์ละ 5 คาบ คาบละ 40 นาที ผลปรากฏว่ามีการเปลี่ยนแปลงจากที่ไม่เคยใช้โครงสร้างระดับยอด มาเป็นใช้โครงสร้างระดับยอด และได้นำไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ด้วย

บาร์ทเลทท์ และคนอื่น ๆ (Bartlett and others. 1987 : 83-102) ทดลองการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ในการอ่านและระลึกเรื่องกับนักเรียนระดับ 4 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุม และการใช้โครงสร้างระดับยอด ทำให้ระลึกเรื่องได้

สูงสุด และพบว่าการใช้วิธีนี้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความจำได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม และใช้วิธีนี้ในการอ่านเรื่องที่ยากหรือเรียบเรียงไว้ไม่ดี ทำให้จำได้ง่ายขึ้น เข้าใจง่ายขึ้น และทำให้สามารถเขียนเรียงความได้ดีกว่าเดิม

อัชเชอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิรัช. 2530. ; อ้างอิงมาจาก Usher, 1985) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้โครงสร้างระดับยอดเป็นยุทธวิธีในการอ่านกับความสามารถของนักเรียนระดับมัธยมศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 และระดับ 12 โดยแบ่งเป็นกลุ่มสูง 15 % กลุ่มต่ำ 15 % ผลปรากฏว่านักเรียนกลุ่มสูงระดับ 12 ใช้โครงสร้างระดับยอดวิชาภาษาอังกฤษ และสามารถระลึกเรื่องได้ดีกว่ากลุ่มกลางและกลุ่มต่ำ นอกจากนั้นก็ยังสูงกว่านักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอด ในระดับ 9 และนักเรียนที่ใช้โครงสร้างระดับยอดในระดับ 9 สามารถจำเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่านักเรียนที่ไม่ใช้โครงสร้างระดับยอด

ไมเยอร์ และคนอื่น ๆ (Meyer and others. 1984) ศึกษาการฝึกใช้โครงสร้างระดับยอดในการอธิบายปริบท เพื่อความเข้าใจในการอ่านของเด็กและผู้ใหญ่ ในการศึกษายุทธวิธีการสอนอ่าน โดยเฉพาะ จะช่วยให้ความเข้าใจในการอ่านและการจำของเด็กและผู้ใหญ่ที่เรียนการศึกษาผู้ใหญ่ วิธีการคือสอนผู้ใหญ่มากกว่า 1,000 คน เขียนสิ่งที่เขาอ่าน และระลึกเรื่องได้จากบทความในวารสาร ปรากฏว่าผู้อ่านทั้งหมดประสบความสำเร็จ ในการศึกษาปริบทย่อยที่เกี่ยวกับปริบทใหญ่ ได้สุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 เรียนเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดพื้นฐาน 5 แบบ กลุ่มที่ 2 ฝึกอ่านและจำข้อมูล กลุ่มที่ 3 ไม่ได้รับคำแนะนำ

ผลการทดสอบก่อนและหลังการระลึกได้ และความเข้าใจปรากฏว่ากลุ่มที่เรียนโดยใช้ยุทธวิธีโครงสร้างระดับยอด ตอบใจความหลักและคำถามได้ถูกต้อง

มิฮาเลวิช (Mihalevich. 1990) ศึกษาค้นคว้าผลการคาดคะเนการอธิบายเรื่องที่ระลึกได้ของนักเรียนระดับ 8 ในการคาดคะเนแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ การคาดคะเนเนื้อหาและการคาดคะเนเนื้อหาโครงสร้างระดับยอด เรื่องที่นำมาทดสอบโครงสร้างระดับยอด 4 ชนิด ได้แก่ การระบุเรื่อง การลำดับเรื่อง การเปรียบเทียบ สาเหตุและผล ทำการศึกษากับนักเรียนระดับ 8 จำนวน 100 คน กำหนดการจัดการกระทำ 4 กลุ่ม ได้แก่ การคาดคะเนโครงสร้าง การคาดคะเนเนื้อหา การสำรวจ การอ่านอย่างระมัดระวัง การให้คำแนะนำในการศึกษาจะช่วยในการคาดคะเนเนื้อหาของโครงสร้างระดับยอด แต่ละชนิดนักเรียนที่ได้รับการทดลองชนิดที่ 1 ให้คำแนะนำคาบละ 40 นาที โดยต้องให้คำแนะนำเนื้อหาในแต่ละชนิดให้เสร็จ นักเรียนต้องอ่านคำแนะนำให้ คู่กันเคยกับเนื้อหา หลังจากอ่านเรื่องแล้วและเขียนข้อความที่เน้นโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิดที่ระลึกได้

ผลการทดลอง พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง สามารถระลึกเรื่องได้สูง และต่ำสามารถระลึกเรื่องจากข้อความชนิดเปรียบเทียบได้สูงทั้ง 2 กลุ่ม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างระดับยอดจะเห็นได้ว่า เมื่อนำเอาการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปใช้กับการสอนอ่าน และการสอนเขียนวิชาภาษาอังกฤษแล้ว ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและการสอนเขียนวิชาภาษาอังกฤษแล้ว นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนสูงกว่าการสอนวิธีอื่น แสดงว่าวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง เพราะนักเรียนมีความสามารถในการแปลความสรุปความ มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ดังนั้น จึงได้มีการนำเอาวิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดไปทดลองสอนกับวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดในระดับมัธยมศึกษา มีความเข้าใจในการอ่านและมีความสามารถในการเขียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

เมื่อนำไปสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงขึ้น แสดงว่าวิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเป็นวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่าวิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดจะแก้ปัญหาดifficult การอ่าน ด้านสมรรถภาพการอ่านในใจ และจะช่วยให้ความสามารถในการเขียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดเปรียบเทียบกับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

สมมติฐานในการค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชลราษฎรดิษ จำนวน 10 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 400 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนชลราษฎรดิษ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 80 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

2.1 สุ่มห้องเรียนด้วยวิธีจับสลากมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียน จากจำนวน 10 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 80 คน

2.2 สุ่มห้องเรียนเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองดำเนินการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนตามคู่มือครูภาษาไทย กรมวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แผนการสอนของกลุ่มทดลอง วิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
2. แผนการสอนของกลุ่มควบคุม วิธีสอนอ่านตามวิธีสอนตามคู่มือครู
3. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
4. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. เนื้อเรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการสอน

1.1. ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายของเนื้อหา จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในการสอนอ่าน และการสอนเขียนกลุ่มทักษะภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ศึกษาลักษณะขั้นตอนการสอนโครงสร้างระดับยอดตามแนวของ เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย ซึ่งปรับมาจากขั้นตอนการสอนของบาร์ทเลทท์ (Bartlett) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอน และการคัดเลือกเนื้อหาให้มีลักษณะของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

1.3 ศึกษารายละเอียดและคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาจากหนังสือพิมพ์ แผ่นพับ นิตยสาร สารานุกรม โดยคัดเลือกเรื่องดังนี้

1. คัดเลือกเนื้อหาให้มีลักษณะของโครงสร้างระดับยอด 4 ชนิด ได้แก่ การบอกรายละเอียดของเรื่อง สาเหตุ-ผล ปัญหา-การแก้ไข และเปรียบเทียบตามแนวทฤษฎีการสอนโครงสร้างระดับยอดและทฤษฎีปฏิสัมพันธ์

2. เนื้อหาอยู่ในความสนใจของนักเรียนและสามารถเห็นได้ในชีวิตประจำวัน

3. เนื้อหาเหมาะสมกับกับวัยของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.4 นำเนื้อหาที่คัดเลือกแล้วจากข้อ 1.3 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทยประเมินความสอดคล้อง ความถูกต้องตลอดจนความเหมาะสมของเนื้อหา

2. แผนการสอนของกลุ่มทดลอง วิธีสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

2.1 ศึกษาหลักการ จุดประสงค์ เนื้อหา การวัดผล และการประเมินผลของ หลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอนอ่านภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.2 ศึกษาวิธีสร้างแผนการสอนจาก ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 ศึกษา ทฤษฎี งานวิจัย และวิธีการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด

2.4 เขียนแผนการสอนให้สอดคล้องกับขั้นตอนการสอน โดยใช้โครงสร้างระดับยอด โดยยึดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล โดยใช้เรื่องที่ได้เลือกไว้มาใช้เป็นสื่อการเรียน ซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังนี้

1. ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด และให้รู้จักคำไข (Key Words) ของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด โดยใช้แผนภูมิและบัตรคำประกอบคำอธิบาย

2. ให้นักเรียนฝึกทำแผนภูมির่วมกันกับผู้สอน ในการอ่านข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกันทั้ง 4 ชนิด

3. แบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกอ่าน และวิเคราะห์ข้อความที่มีโครงสร้างระดับยอดแตกต่างกัน โดยเติมคำหรือข้อความในแผนภูมิที่ครูเตรียมไว้

4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานสรุปความจากการอ่านในข้อ 3 โดยให้โอกาสนักเรียนที่เหลือ ช่วยกันเสนอแนะการแก้ไขพร้อมครู

5. ให้นักเรียนเขียนย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องเพื่อเตรียมออกมารายงานหน้าชั้น

6. ให้นักเรียนอ่านข้อความจากวารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม โดยนำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอด มาระบุชนิดของโครงสร้างระดับยอด พร้อมทั้งเขียนแผนภูมิที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่องโดยจัดกิจกรรมกลุ่ม

7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปชนิดของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิดเพื่อเป็นประสบการณ์เดิมหรือเป็นแนวทางในการอ่านจับใจความสำคัญเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดในครั้งต่อไปในครั้งต่อไป

✓ 2.5 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของความคิดรวบยอด ความเหมาะสมของเนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ ของแผนการสอน

✓ 2.6 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน เพื่อหาข้อบกพร่องทางด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน กับเวลาที่กำหนด แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

2.7 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปสอนกลุ่มทดลองในการวิจัยต่อไป

3. แผนการสอนของกลุ่มควบคุม วิธีสอนอ่านตามคู่มือครู

3.1 ศึกษาตามหลักสูตร ความมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์ของเนื้อหาวิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อนำมาใช้ในการสร้างแผนการสอน

3.2 จากคำอธิบายรายวิชาและจุดประสงค์รายวิชา วิเคราะห์เป็นความคิดรวบยอด และจุดประสงค์การเรียนรู้ แล้วสร้างแผนการสอนตามคู่มือครูซึ่งประกอบด้วย

3.2.1 ความคิดรวบยอด

3.2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

3.2.3 เนื้อหา

3.2.4 กิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งเป็น 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. เร้าความสนใจ
2. ศึกษาความหมายของคำและกลุ่มคำจากเนื้อเรื่อง
3. แบ่งกลุ่มเพื่อร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น
4. ตั้งคำถามเพื่อวิเคราะห์ เรื่องว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
5. อ่านแบบฝึกหัด
6. ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์เนื้อเรื่อง
7. ทำแบบฝึกหัดเพื่อให้เกิดทักษะ
8. ประเมินผล

3.2.5 สื่อการเรียน

3.2.6 การวัดผลประเมินผล

3.3 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของความคิดรวบยอด เนื้อหา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนต่าง ๆ ของแผนการสอน

3.4 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน เพื่อหาข้อบกพร่องด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอนกับเวลาที่กำหนดแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงแผนการสอนให้ดีขึ้น

3.5 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปสอนกลุ่มควบคุมในการวิจัยต่อไป

4. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของชวาล แพร์ติกุล (2525 : 112 - 210) และศึกษาหนังสือเกี่ยวกับเทคนิคการเขียนข้อสอบของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 55-125)

4.2 วิเคราะห์หลักสูตร เนื้อหา ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์ของเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเพื่อใช้ในการสร้างข้อสอบวัดผล วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

4.3 สร้างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านเป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูกให้ 1 คะแนน

ตอบผิดหรือตอบมากกว่า 1 คำตอบ ให้ 0 คะแนน

รวมกัน จำนวน 50 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์

4.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน คือ ผศ. จันทิมา พรหมโชติ ผศ. สมศักดิ์ อินทรมาตย์ และ ผศ.ธีรศักดิ์ ทางทอง ตรวจสอบแก้ไขและดูความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนน ดังนี้

คะแนน 1 สำหรับข้อสอบที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

คะแนน -1 สำหรับข้อสอบที่ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

บันทึกผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน แล้วนำไปหาค่าถรรพณ์ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และค่าถรรพณ์ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2522 : 90 - 91) โดยผู้วิจัยจะคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าถรรพณ์ความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5

4.5 นำแบบทดสอบที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วไปปรับปรุงแก้ไข

4.6 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชลธารรัชดาภิเษก อำเภอชลธาร จังหวัดจันทบุรี จำนวน 100 คน เพื่อนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27 % ของจุง เตย์ ฟาน (Chung teh Fan) ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186-188) และคัดเลือกข้อสอบที่มีความ ยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่า ตั้งแต่ .20-.63

4.7 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกได้ตามเกณฑ์ในข้อ 4.6 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดย นำแบบทดสอบ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก อำเภอ ขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 100 คน แล้วนำไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2526 : 168)

5. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย

5.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบจากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบ ของ ขวาล แพร่ตกุล (2525) หนังสือการเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทยของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2529 : 55 - 125)

5.2 ศึกษาขอบข่ายของเนื้อหาจุดประสงค์การสอนเขียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้น มัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

5.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย เป็นแบบทดสอบการเขียนเรียงความจากภาพ โดยวัดความสามารถในการเขียนด้านการลำดับความคิด ใจความสำคัญ ชัดเจน สื่อความหมาย การใช้ภาษา การสะกดคำ รวมทั้งความสมบูรณ์ของการเขียน ซึ่งแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน ผู้วิจัยเลือกวิธีเขียนเรียงความจากภาพ โดยกำหนดให้มีความยาว 10 บรรทัด โดยมีเกณฑ์การเลือกภาพ ดังนี้

1. ภาพมีความชัดเจน มีจุดสนใจ มีฉากประกอบข้างหลังภาพ เป็นภาพที่มีการเคลื่อนไหว เมื่อนักเรียนพิจารณาแล้วสามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในภาพได้ เช่น ภาพอะไร เหตุเกิดที่ไหน มีเหตุการณ์อะไรในภาพบ้าง เป็นต้น

2. ภาพมีความเหมาะสมและอยู่ในความสนใจ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 10 คน เพื่อพิจารณาให้ตรงกับความสนใจของนักเรียน

5.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยจากภาพที่ไปทดลองจากข้อ 5.3 แล้วนำไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญสาขาการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน คือ ผศ. จันทิมา พรหมโชติ ผศ. สมศักดิ์ อินทรมาศย์ และผศ.ธีรศักดิ์ ทางทอง เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของภาพ

5.5 เกณฑ์การตรวจให้คะแนนเรียงความ ใช้เกณฑ์การตรวจการเขียนเรียงความของ เสาวลักษณ์ รัตนวิษฐ์ (2533 : 55) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตาราง 1 แสดงเกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ

เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนนเต็ม
1. การลำดับความ	5
2. ความคิด ใจความชัดเจน สื่อความหมาย	5
3. การใช้ภาษา และการเขียนสะกดคำ	5
4. ความสมบูรณ์จากการเขียนภาพ	5

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนเรียงความ 20 คะแนน แยกพิจารณาดังนี้

1. การจัดลำดับ	5 คะแนน
1.1 ลำดับเนื้อเรื่องสอดคล้องกันตลอดเรื่อง	5 คะแนน
1.2 ลำดับเนื้อเรื่องสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่	4 คะแนน
1.3 ลำดับเนื้อเรื่องสอดคล้องกันบ้าง	3 คะแนน
1.4 ลำดับเนื้อเรื่องสอดคล้องกันน้อย	2 คะแนน
1.5 ลำดับเนื้อเรื่องเกือบจะไม่สอดคล้องกัน	1 คะแนน
1.6 เนื้อเรื่องสับสนจับใจความไม่ได้	0 คะแนน
2. ความคิดใจความชัดเจนและสื่อความหมาย	5 คะแนน
2.1 มีมากกว่า 1 แนว ความคิดสื่อความหมายตลอดเรื่อง	5 คะแนน
2.2 มีมากกว่า 1 แนวความคิดสื่อความหมายเป็นส่วนใหญ่	4 คะแนน
2.3 มีมากกว่า 1 แนวความคิดสื่อความหมายชัดเจนบางส่วน	3 คะแนน
2.4 มีแนวความคิดสื่อความหมายชัดเจนบางส่วน	2 คะแนน
2.5 มีแนวความคิดไม่สื่อความหมาย	1 คะแนน
2.6 ไม่มีแนวความคิดไม่สื่อความหมาย	0 คะแนน
3. การใช้ภาษา เขียนสะกดคำ	5 คะแนน
3.1 สื่อความหมายชัดเจนสะกดคำผิดไม่เกิน 2 คำ	5 คะแนน
3.2 สื่อความหมายชัดเจนสะกดคำผิดไม่เกิน 3 คำ	5 คะแนน
3.3 สื่อความหมายชัดเจนสะกดคำผิดไม่เกิน 5 คำ	4 คะแนน
3.4 สื่อความหมายชัดเจนสะกดคำผิดไม่เกิน 7 คำ	3 คะแนน

- 3.3 สื่อความหมายชัดเจนสะกดคำผิดไม่เกิน 8 คำ 2 คะแนน
- 3.2 สื่อความหมายชัดเจนสะกดคำผิดไม่เกิน 8 คำ 1 คะแนน
- 3.1 สื่อความหมายไม่ชัดเจนสะกดคำผิดเกิน 8 คำ 0 คะแนน
4. ความสมบูรณ์จากการเขียนภาพ
- 4.1 ภาพสัมพันธ์กันมากกว่า 1 อย่าง สื่อความชัดเจน
ครบถ้วน 5 คะแนน
- 4.2 ภาพสัมพันธ์กันมากกว่า 1 อย่างสื่อความชัดเจนมาก 4 คะแนน
- 4.3 ภาพสัมพันธ์กันมากกว่า 1 อย่างสื่อความชัดเจน 3 คะแนน
- 4.4 ภาพสัมพันธ์กันมากกว่า 1 อย่างสื่อความชัดเจนบ้าง 2 คะแนน
- 4.5 ภาพไม่สัมพันธ์กันสื่อความชัดเจนบางส่วน 1 คะแนน
- 4.6 ภาพไม่สัมพันธ์กันเลยสื่อความไม่รู้เรื่อง 0 คะแนน

การดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 216) ดังแผนการวิจัยดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
E	แทน	กลุ่มทดลองสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
X	แทน	การจัดกระทำทดลองสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
C	แทน	กลุ่มควบคุมสอนตามวิธีสอนในคู่มือครู
T ₁	แทน	การสอบที่จัดกระทำก่อนการทดลอง
T ₂	แทน	การสอบที่จัดกระทำหลังการทดลอง
X	แทน	ไม่จัดกระทำทดลองแต่สอนตามวิธีสอนตามคู่มือครู

2. การดำเนินการทดลอง

2.1 จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียน บทบาทของนักเรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้และวิธีประเมินผลการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 2 กลุ่ม

2.2 ทำการทดสอบก่อนการเรียน (Pretest) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย

2.3 ดำเนินการสอนโดยผู้วิจัยทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการสอนเท่ากันโดยใช้เวลาสอนวันละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ รวม 16 คาบ แตกต่างกันเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มทดลองดำเนินการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอด กลุ่มควบคุมดำเนินการสอนตามคู่มือครู

2.4 เมื่อสอนเสร็จทำการสอบหลังการสอน (Post-test) ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย ฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูใช้สถิติ t-test แบบ Independent ในรูป Difference score (Scott and Werthimer. 1962 : 264)

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู โดยใช้ t-test แบบ Independent ในรูป Different Score (Scott and Werthimer. 1962 : 264)

3. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 201)

4. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2530 : 201)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทนคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.2 หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) จากสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 62)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ	S^2	แทนความแปรปรวนของคะแนน
	$\sum X$	แทนผลรวมของคะแนน
	N	แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่ม
	X^2	แทนคะแนนแต่ละตัวด้วยยกกำลังสอง
	$\sum X^2$	แทนผลรวมของคะแนนแต่ละตัวด้วยยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ในแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านโดยใช้สูตร (บุญเชิด ภิญโญนนิตพงษ์. 2526 : 88-91)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุด
ประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
แต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่าย (p) และหาค่าอำนาจจำแนก(r) ของแบบทดสอบวัดความ
เข้าใจในการอ่านภาษาไทย โดยใช้การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) ใช้เทคนิค
27 % ของ จุง เตย์ ฟาน (Chung Teh Fan) ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 186 -187)

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแบบ
ปรนัยโดยคำนวณจากสูตร KR - 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.
2531 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left| \frac{\sum pq}{s_t^2} \right|$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน
ภาษาไทย

n แทน จำนวนข้อทดสอบในแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ตอบถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของข้อสอบทั้งฉบับ

2.4 หาค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย
โดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีการแจกแจงค่าที (t -distribution) ใช้เทคนิค 27 % กลุ่มสูงต่ำและ
ตรวจสอบค่าทีตามวิธีการ t - test โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 :
185 - 186 ; อ้างอิงมาจาก Edwards. 1957 : 152 -154)

$$t = \frac{\overline{X}_H - \overline{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบแต่ละข้อ

$\overline{X}_H$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\overline{X}_L$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มสูง

n_L แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มต่ำ

S_H^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อในกลุ่มสูง

S_L^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อในกลุ่มต่ำ

2.5 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการตรวจให้คะแนนของการวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย โดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 70)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{(N \sum X^2 - (\sum X)^2)(N \sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของ X แต่ละด้วยยกกำลัง 2
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของ Y แต่ละด้วยยกกำลัง 2
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
	N	แทน	จำนวนคน (Case)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent ในรูป Difference score (Scott and Werthimer. 1962 : 264)

$$t = \frac{MD_1 - MD_2}{s_{MD_1 - MD_2}}$$

$$s_{MD_1 - MD_2} = \sqrt{\frac{S_D^2}{N_1} + \frac{S_D^2}{N_1}}$$

$$S_D^2 = \frac{\sum(D_1 - MD)^2 + \sum(D_2 - MD)^2}{n + n - 2}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา
	MD ₁	แทน	คะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มทดลอง
	MD ₂	แทน	คะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนกับก่อนการเรียนของกลุ่มควบคุม
	^s MD ₁ - MD ₂	แทน	คะแนนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนคนที่ 1 กับคนที่ 2
	^S D ²	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบหลังการเรียนก่อนการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ทดสอบสมมติฐานข้อ 3 และข้อ 4 เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทย ก่อนและหลังการทดลองภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 201)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา t-test distribution
D	แทน	ความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างจากการเปรียบเทียบกันเป็นรายบุคคล ระหว่างคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังการเรียน

บทที่ 4

ผลการวิจัยข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X_1, X_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
MD_1, MD_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
S_D^2, S_D^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
D	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนความแตกต่าง
S_D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความแตกต่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
2. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู
3. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง
4. การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่าน โดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู

ค่าสถิติ	N	X_1	X_2	MD	$MD_1 - MD_2$	t
กลุ่มตัวอย่าง	80					
กลุ่มทดลอง	40	20.50	23.78	3.28	3.00	2.71 ^{**}
กลุ่มควบคุม	40	18.50	20.03	4.14 1.53		

^{**} มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบ ความเข้าใจในการอ่านระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลองของกลุ่มทดลอง

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	X_1	X_2	MD	$MD_1 - MD_2$	t
กลุ่มทดลอง	40	20.50	23.78	3.28	1.72	12.01 **

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนการทดลองกับหลังการทดลองของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลองของกลุ่ม
ควบคุม

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	X_1	X_2	MD	$MD_1 - MD_2$	t
กลุ่มควบคุม	40	18.50	20.03	1.53	3.71	2.60 ^{**}

^{**} มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 แสดงว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยระหว่างก่อนการทดลองกับหลัง
การทดลอง ของกลุ่มควบคุม ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการอ่านตามคู่มือครู

ค่าสถิติ	N	X_1	X_2	MD	$MD_1 - MD_2$	t
กลุ่มตัวอย่าง	80					
กลุ่มทดลอง	40	15.55	17.80	2.25	2.31	2.83 ^{**}
กลุ่มควบคุม	40	12.83	13.68	0.85		

^{**} มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่าความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยแตกต่างกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 7 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยระหว่างก่อนทดลอง
กับหลังทดลองของกลุ่มทดลอง

ค่าสถิติ กลุ่มตัวอย่าง	N	X_1	X_2	MD	$MD_1 - MD_2$	t
กลุ่มทดลอง	40	15.55	17.80	2.25	1.95	7.32 ^{**}

^{**} มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนระหว่างก่อนการทดลองกับ
หลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 8 ตารางแสดงผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยระหว่างก่อนทดลอง กับหลังทดลองของกลุ่มควบคุม

ค่าสถิติ	N	X_1	X_2	MD	$MD_1 - MD_2$	t
กลุ่มตัวอย่าง	80					
กลุ่มควบคุม	40	12.83	13.68	0.85	2.45	2.20 [*]

^{**} มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่าการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนระหว่างก่อนการทดลอง กับหลังการทดลอง ของนักเรียนกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ซึ่งลำดับขั้นตอนและผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนตามคู่มือครู
3. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง
4. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนตามคู่มือครูก่อนและหลังการทดลอง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือ มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความเข้าใจในการอ่านก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับสอดคล้องกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูมีความสามารถในการเขียนก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกัน

วิธีการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 10 ห้องเรียน นักเรียนทั้งสิ้น 400 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 จำนวน 2 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 80 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย ดังต่อไปนี้

2.1 สุ่มห้องเรียนด้วยวิธีจับฉลากมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 ห้องเรียน จากจำนวน 10 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 40 คน ได้จำนวนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 80 คน

2.2 สุ่มห้องเรียนเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองดำเนินการสอนโดยสร้างระดับยอด ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนอ่านตามคู่มือครุภาษาไทยของกรมวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. เรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการสอนอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมนำเนื้อหามาจากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร สารานุกรม สิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมทั้งหมด 16 เรื่อง

2. แผนการสอนกลุ่มทดลอง ดำเนินการสอนตามกระบวนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด จำนวน 16 คาบ ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

3. แผนการสอนกลุ่มควบคุม ดำเนินการสอนตามกระบวนการอ่านโดยสอนอ่านตามคู่มือครู จำนวน 16 คาบ ซึ่งได้ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้ว

4. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความจากภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย
2. ดำเนินการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งหมด 16 คาบ โดยทดลองวันอังคารถึงวันศุกร์
3. ดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่มดังนี้
 - 3.1 กลุ่มทดลองได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด
 - 3.2 กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู
4. หลังการทดลอง ให้ทั้ง 2 กลุ่มทำแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทยฉบับเดียวกันกับก่อนทำทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน
2. เปรียบเทียบคะแนนความเข้าใจในการอ่าน และความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติ t-test Independent ในรูป Difference Score (1962 : 264)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยก่อนทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยก่อนทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการศึกษาค้นคว้าอภิปรายได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูสอดคล้องกับกับงานวิจัยของ วไลพร ฉายา (2530 : 63 - 64) ได้ศึกษาผลการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู.

นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้เร็ว เกิดจากการที่นักเรียนเข้าใจแผนการเขียนของผู้เขียน และอาศัยคำใบเป็นกุญแจนำหรือเป็นตัวชี้บ่ง จึงสามารถทำให้นักเรียนจับใจความสำคัญและหารายละเอียดของเรื่องได้ อีกประการหนึ่ง เมื่อนักเรียนเข้าใจแผนการเขียนของผู้เขียนแล้ว ทำให้นักเรียนมีสมาธิในการอ่าน เกิดการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมายโดยนักเรียนจะนำประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มาใช้ในการอ่านและสามารถเดาความหมาย ดีความ ขยายความ จับใจความสำคัญ และสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้ง่ายขึ้น ทั้งนี้เพราะการอ่านคือการพัฒนากระบวนการทางความคิดสอดคล้อง

กับ ไมเยอร์ (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 24 ; อ้างอิงมาจาก Meyer. 1975) กล่าวว่า ผู้เรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดจะสามารถจับใจความสำคัญและรายละเอียดของเรื่องได้เร็วสรุปได้ว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจเรื่องได้ดี ทั้งนี้เพราะนักเรียนนำความรู้โดยใช้กระบวนการโครงสร้างระดับยอดมาวิเคราะห์ข้อความที่อ่านโดยมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน

2. เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดกับนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครู ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครูอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ข้อ 2 โดยคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับโดยใช้โครงสร้างระดับยอดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามคู่มือครูสอดคล้องกับงานวิจัยของสงวนศรี เณรฐานันท์ (2533 : 93 - 94) รัตนา ศุภจรัส (2534 : 102 - 103 และ ธวัชชา เดชสุภา 2535 : 102 - 10) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอดมีคะแนนเฉลี่ยความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนตามวิธีสอนในคู่มือครู ทั้งนี้ อาจพิจารณาได้ว่า โครงสร้างระดับยอดหรือแผนการเขียนของผู้เขียนช่วยให้ นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเขียน ที่แตกต่างกัน ได้แก่ การบอกรายละเอียด สาเหตุ - ผล ปัญหา - ข้อแก้ไข และการเปรียบเทียบ ซึ่งทำให้นักเรียนนำรูปแบบการเขียนมาเป็นแบบอย่างในการเขียนเป็นการพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดดีขึ้น เพราะจากประสบการณ์การอ่านและเข้าใจโครงการเขียนของผู้เขียนมามาก เมื่อเป็นผู้เขียนเองก็ย่อมมีแนวทางในการวางโครงการเขียนเรื่องได้ดีด้วย (เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. 2534 : 32) สอดคล้องกับงานวิจัยของบาร์ทเลทท์ (Bartlett. 1980 : 1 - 2) พบว่า การใช้โครงสร้างระดับยอดช่วยให้ระลึกและเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้ดี ผู้อ่านจำเรื่องราวที่อ่านได้ดีกว่า และวิธีการใช้โครงสร้างระดับยอดสามารถนำไปแก้ปัญหการอ่านเนื้อเรื่องที่เรียงไม่ดีได้ และยังช่วยให้การเขียนเรียงความได้ดีและชัดเจนยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีการสอนในคู่มือครุนั้น ได้รับการสอนโดยนำคำศัพท์มาแต่งประโยคและเขียนตอบคำถามตามกิจกรรมท้ายบท นักเรียนไม่ได้รับแบบแผนการเขียนชนิดต่าง ๆ จึงทำให้ความสามารถในการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอดสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนอ่านตามวิธีสอนในคู่มือครู

ผลการทดลองแสดงให้เห็นว่า การสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนสูงขึ้น เนื่องจากทักษะการอ่านกับทักษะการเขียนมีความสัมพันธ์กัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮูเลทท์ (Hulett. 1985 : บทคัดย่อ) ที่พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านจะมีความสามารถในการเขียน และนักเรียนที่มีประสบการณ์ในการอ่านมากจะเขียนได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ เพื่อให้เกิดทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. หาตัวอย่างของโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ที่มีเนื้อหาค่อนข้างง่ายและมีคำไวยากรณ์แต่ละชนิดชัดเจนมาให้นักเรียนได้ฝึกอ่าน โดยครูเน้นให้เห็นคำไวยากรณ์ เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญ
3. ให้นักเรียนฝึกเขียนแผนภูมิจากตัวอย่างโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด ที่มีเนื้อหาง่าย ๆ และตรงกับความสนใจของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการอ่านจับใจความ ในครั้งต่อไป
4. ครูควรสร้างแผนการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอด ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อเป็นคู่มือครูและเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ดีสำหรับการสอนภาษาไทย ในระดับชั้นมัธยมศึกษา
5. ลักษณะของเนื้อเรื่องหรือข้อความที่นำมาสอน ต้องเหมาะสมกับระดับชั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน และเป็นเรื่องที่นักเรียนสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน จะทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องที่เกิดขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์. ความสัมพันธ์ของข้อสอบแบบเลือกตอบที่ใช้วัดความสามารถทางภาษา การวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.
- กนก จันทร์ขจร : คู่มือครูการอบรมความรู้และจริยธรรมเพื่อชีวิตตอนที่ 2 พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บุญช่วยการพิมพ์ ม.ป.ป.
- เกษมชาติ อุ่นไธสง. การศึกษาการเรียนการสอน หนังสืออ่านนอกเวลาวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.
- จันทร์จิรา พลอยแก้ว. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ และพิจารณาวรรณกรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญ เขต กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- จันทิมา พรหมโชติกุล. การเขียนข้อสอบวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2529.
- จิราพร ทรายคำ. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยออดกับการสอนอ่านตามคู่มือครูการสอนภาษาไทย. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา
- เจียมจิต ห้าวหาญ. การส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความคงทนในการจำโดยใช้น้ำเรื่องแบบ. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ฉวีลักษณ์ บุญชะกาญจน์. จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ชวาล แพรัตกุล. เทคนิคการเขียนสอบ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. 2525.
- ชอุ่ม วิบูลย์ศรี. การสอนทักษะการใช้คำสัญลักษณ์ในการเขียนเรียงความแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, 2519. อัดสำเนา.
- ชุติมา สัจจานันท์. “การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก,” ประชากร. 34(2) : 8 - 15 ; พฤศจิกายน. 2532.

- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.
- เชาวณีย์ เกิดเพทางค์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2524. อัดสำเนา.
- เตือนใจ ดันงามตรง. ทฤษฎีการอ่านและแนวคิดในการสอนอ่านภาษาอังกฤษ. 14(4) : 94 - 108 ; เมษายน - มิถุนายน 2529.
- ทวีศักดิ์ บุญทน. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้การสอนอ่านโดยโครงสร้างระดับยอดกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- ชนะรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราความเร็วในการอ่านความเข้าใจและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- ธวัชชา เดชสุภา. ผลของวิธีสอนแบบโครงสร้างระดับยอดและประสบการณ์เพิ่มที่มีต่อความสามารถในการอ่านการเขียนภาษาอังกฤษและการตั้งประสบการณ์เดิมมาใช้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์เดิมและได้รับการสอนต่างกันด้วยวิธีสอนแบบโครงสร้างระดับยอด (TLS) กับวิธีสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2535. อัดสำเนา.
- นพดล จันทรเพ็ญ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ต้นอ้อ, ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี, 2531.
- นพรัตน์ สร้อยสุวรรณ. ศึกษาความสามารถในการอ่านระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัดสำเนา.
- นฤนาท ดวงมุสิทธิ์. ผลการสอนอ่านภาษาไทยด้วยวิธีการ อาร์ เอส เอ็ม และวิธีสอนแบบปกติในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532 . อัดสำเนา.
- นฤมล กังวาลไกล. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

- นันทรัตน์ ชื่นชนม์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยมุ่งประสบการณ์ภาษากับวิธีปกติ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- นันทา เนียมศรีจันทร์. การสอนเรียงความชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ฟิล์มสกริป. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514. อัดสำเนา.
- นิตยา เจริญสิทธิ์. การเปรียบเทียบความสามารถในการพูด การฟัง ภาษาอังกฤษและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยวิธีโครงสร้างระดับยอดและการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- บันลือ พดกษะวัน. มิติใหม่ในการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2532.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. อุปเทศการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- ประเทิน มหาจันทร์. การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ประไพ สุวัตติกุล. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะแบบปรนัยชนิดเลือกตอบกับการใช้แบบฝึกหัดตามหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ ท 305. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- ประกาศรี สีอำไพ. วิธีการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา เน็ช, 2524.
- ปริญัตพร พรหมศรี. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถทางการเขียนและความสนใจวิธีการสอนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบอีริกา Erica Model และวิธีการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ปริญดา จันทโรจน์. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะและไม่ใช้แบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. จังหวัด แพนกข่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคโนโลยีเกษตรศาสตร์, 2522. อัดสำเนา.
- ผกาศรี เข็นบุตร. ทักษะและความรู้ทางภาษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทยและภาคตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2526.

ผะอบ โปษะกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย : การเขียน การอ่าน การฟังและราชาศัพท์.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2526.

พยอม ธรรมบุตร. “อ่านด้วยสมองทั้งสองซีกเพื่อความก้าวไปให้ทันโลก,” วารสารสมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย. น.ป.ป., อัดสำเนา.

พรทิพย์ สิมโน. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยใช้โครงสร้างระดับยอกกับวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

พวา พันธุ์เมฆา. “ทำอะไรจึงจะอ่านหนังสือได้ดี,” วิทยาสาร. 26(21) : 39 - 39 ; 22 มิถุนายน 2518.

พิสวาท สัตตกุล. การสร้างแบบฝึกหัดทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์เพื่อการเรียนการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

มัลลิกา ภักดีณรงค์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน การเขียนและทัศนคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์กับการสอนตามปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

มานิตย์ บุญประเสริฐ. “ยุทธวิธีพัฒนาการอ่าน,” จันทร์เกษม. 174 ; กันยายน - ตุลาคม 2536.

ยุพา ส่งศิริ. สุจิตบุลี ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2525.

ยุวดี บุญยวานิชย์. เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรียงความ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากการสอนโดยใช้นิทเรยนโมดูลกับการสอนตามปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา

รองรัตน์ อิศรภักดี และ เทือก กุสุมา ณ อุทธยา. ตราชุดครูประกาศนียบัตรมัธยมของครูสภาภาษาไทยตอนที่ 1 วิธีการสอนภาษาไทยชั้นมัธยม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภา, 2514.

รัตนา สุภจตุรัส. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยอกกับวิธีการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

- รัศมี บุญสิทธิ์. การสร้างหนังสือสำหรับเด็กเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลอุดมวิทยา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2523. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- วณิช บรรจง และคนอื่น ๆ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2516.
- วรรณ บัวเกิด. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการเขียนเรียงความและทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.
- วไลพร ฉายา. ผลการสอน TOP LEVEL STRUTURE ที่มีต่อการสอนเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบางกะปิ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.
- วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2522.
- ศิริรัตน์ นิละคุปต์. “สารบบการจำแนกการอ่านเพื่อความเข้าใจ,” จันทร์เกษม. 174 : 15 - 20 ; กันยายน - ตุลาคม 2526.
- ศึกษาธิการ กระทรวง. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.
- สงวนศรี เณรฐานันท์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านความสามารถในการเขียนและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธีโครงสร้างระดับยอคกับวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- สฤติพันธ์ หวังสุริยะ. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยความสามารถในการอ่านเร็วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยบทเรียนที่มีบทสรุปก่อนสรุปหลังและไม่มีบทสรุป. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2533. อัดสำเนา.
- สนม ครุฑเมือง. การสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539.
- สนิท ตั้งทวี. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยใช้และไม่ใช้บทเสริมทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. ปรียญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

- สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอักษร
บัณฑิต, 2525.
- สมบุรณ์ ชิตพงษ์. สมรรถภาพทางสมองที่ส่งผลต่อความสามารถในการเขียนเรียงความ.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514.
อัคราเสนา.
- สมศรี น้าบัว. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการอ่านในใจกับอัตราเร็วการเรียนสรุปความ
จากวรรณกรรมร้อยแก้วของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในจังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์
ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533. อัคราเสนา.
- สามัญศึกษา กรม. เอกสารการสัมมนาเรื่องการสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพและสร้างคุณค่าภาพ
ไทย. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.
- สายใจ เกตุชาญวิทย์. การนำเสนอผลงานการสอนซ่อมเสริมทักษะทางภาษาไทยระดับมัธยม
ศึกษาดอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
อัคราเสนา.
- สำรวย ธรรมวิจิตร. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการอ่านโดยใช้โครงสร้างระดับยออดกับ
การสอนตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัคราเสนา.
- สุขุม เกลยทรัพย์. การส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปทุมธานี : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์, 2531.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารประกอบการใช้ชุดวิชาภาษาไทย. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุทธีวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ และอุดม หนูทอง. การเขียน 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- สุเทพ อ่อนไหว. การทดลองเปรียบเทียบผลการเรียนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและแบบคู่มือ
ครูเป็นศูนย์กลางในวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัคราเสนา.

- สุธามาศ สักลาโพธิ์. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียนคำและความคงทนในการจำของนักเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากับแบบปกติ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- สุภาพ บุตรสีหัด. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษและทัศนคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการใช้ TLS SQ3R และวิธีสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา. กรุงเทพฯ : บริษัทประยูรวงษ์ จำกัด, 2533.
- _____. การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์พรินต์ติ้ง, 2534.
- _____. เอกสารเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการอ่านกับกระบวนการคิด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- อรวรรณ บรรจงสวัสดิ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการอ่านวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้แบบจัดกิจกรรมการสอนโครงสร้างระดับสอดคล้องกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- อรุณศรี แสงแก้ว. การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบการอ่านที่มีคำถามระดับต่าง ๆ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- อัญชลี แจ่มเจริญ. ศึกษา 2531 วิธีสอนกลุ่มทักษะ “ภาษาไทย”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญผล, 2526.
- อุทัย ภิมขันธ์. การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทย : การอ่าน 5 (2) : 1 - 3 ; กันยายน 2533.
- Alvermann , Donna E. “Restructing Test Facilitated Written Recall of Main Idea,”
Journal of Reading. 25(8) : 754 - 758 ; May, 1982.
- Arrowsmith , G. Reading VS Think. Bulletin of the English Language Center, 1972.

Arune , Viriyachitra. Teaching Writing in EST : A Communicative Syllabus. 21(4) : 39 - 41
; October, 1983.

Arapoff , Nancy. Writing : A Thinking Porcess TESOL quarterly. 1 : 33 - 39 ;
June, 1967.

Bartlett , Brendan J. An Turner and Peter Mathams. "Organizational Structure : The Key to
Improved Comprehension and Recall," Rcading : And Australia Perspective.
p. 83 - 102. Golbs Press, 1985.

Bond, Guy L. and Miles A. Thinker. Reading Difficulties : Their Diagnosis and Correction.
New York : Appleton Century Crofts, 1975.

Burmister, Loe E. Reading Strategies for Secondary School Teachers. Massachusetts
Addison - Wesley publishing Co. , Inc., 1974.

Calhoun, Janes L. "The Effect of Analysis of Essays in College composition Classes on
Reading and Writing Skills," Dissertation Abstracts International. 32 : 1971A - 1972
A ; October, 1971.

Carrell, P.L. and J.C. Eisterhold. "Schema Theory and ESL Reading Pedagogy," TESOL
Quarterly. 17 : 229 ; December, 1983.

Chapman, L.S. Reading Development : A Cohesion. London : Heinemann, 1987.

Davidson, Jane L. "The Relationship Between Teachers' Questions and pupils Responses
During a Directed Reading Activity and Directed Reading Thinking Activity,"
Dissertation Abstracts International. 31 (11) : 1971.

- Dechant, Emerald U. Improving the Teaching of Reading. New York : Prentice Hall of India Private Limited, 1970.
- Dowson, Mildred Agnes. Fundamental of Basic Reading Instruction. New York : Language, Green and Co. , Inc., 1959.
- Evaneckho, Peter and others. "An Investigation of the Relationships between Children's Performance in Written Language and Their Reading Ability," Research in the Teaching of English. 8 : 315 - 326 ; Winter, 1974.
- Gray, Willian S. "The Teaching of Reading in Encyclopedia of Educational Research," The Mcmillan Company. 3 rd ed. 1960.
- Goodman, Kenneth S. Language and Literacy Boston : Routledge and Kegan Paul. Ltd., 1982.
- Harris, Albert J. and Edward R. Sipay. How to Teach Reading. New York : Longman Inc., 1979.
- Harris, L.A. and C.B. Smith. Reading Instruction. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1976.
- Heys, Frank. "The Theme - a - week Assumption : A Report of and Experiment," English Journal. 51(5) : 320 - 322 ; 1962.
- Harris, Albert J. and Edward R. Sipay. How to Teach Reading. New York : Language Inc., 1979.
- Johnson, Patricia. Acquisition of Schema for Comprehension and Communication : Study of the Reading Writing Relationship in Esl. 17(1) : July, 1986.
- Krachem, Stephen D. Writing : Research, Theory and Applications 1 ST. Ed. California : Pergemon Press, 1986.
- Kinseh, Walter and I. Graig Yarbruogh. Role of Rhetorical Structure in Text Comprehension," Journal of Educational Psychology. 74(6) : 828 - 834 ; 1982.
- Lado, Robert. Language Iesting. London : McGraw Hill Company, 1964.

Mcdermott, Marylou Bridgeman. Teaching Top Level Structure as an Aid for Reading Comprehension of Expository Prose Fourth - Grade Pupils. Hofstra University. 1990.

Mcgee, L.M. and D.J. Richge. "Teaching Expository Structure to Elementary Student," The Reading Teacher Psychology. 38 : 739 - 753 ; April, 1987.

Meyer, Bonnie J.E. and Roy O. Freedle. "Effect of Discourse Type on Recall," American International Research Journal. 21(1) 121 - 143 ; Spring, 1984.

✓ Mccrimon, P.M. James M. Writing with a Purpose Shorted. Boston : Houghton Mifflin Company, 1978.

Mihalevich Carol Danforth. Effects of Prediction on Eight - Graders' Recall of Expository Text. University of Missouri - Kansas City, 1990.

✓ Miller, Wilam H. The first R : Elementary Reading Today. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1979.

Milnik, Amelia and John Merritt. Reading : Today and Tomorrow. London : University of London Press Ltd., 1972.

Oliva, Peter F. and Oleva Rebecca F. The Teaching of Foreign Languages. New Jersey : Prentice Hall, 1969.

Oller, John W. Language Test at School : A Pragmatic Approach. London : Longman, 1979.

Petty, Walter R., Dorothy C. Petty and Majorie F. Becking. Experiences in Language : Tools and Techniques for Language Arts Methods. 4th ed. New York : Allyn and Bacon Inc., 1985.

Rumelhart, D.E. "Schema : The Building Block of Cognition," Comprehension and Teaching Research Review. New York : International, 1981.

Ryan, J. Family Pattern of Reading Problems : the Family that Read Together. p.159 - 163.
41st Yearbook, California, Claremont Graduate School, 1977.

Scott, William. A Introduction to Psychological Research. New York : John Wily & Sons, Inc.,
1962.

Tinker, Miles, A. Teaching Elementary Reading. New York : Appleton Century Craffs, Inc.,
1963.

Valette, Rebeecca M. Modern Language Testing. 2nd ed. New York : Harcount, Brace & World
Inc, 1997.

Widdowson, H.G. Explorations in Applied Linguistics. London : Oxford University Press,
1979.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
2. ผลการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
3. ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย
4. การคำนวณเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลอง กับกลุ่มควบคุม

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

$$\begin{aligned}\sum pq &= 6.20 \\ \sum X &= 1426 \\ \sum X^2 &= 22204\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}S_t^2 &= \frac{80(34122) - (1616)^2}{80} \\ &= \frac{2729760 - 2611456}{6400} \\ &= \frac{118304}{6400} \\ &= 18.485\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right) \\ \text{แทนค่า} &= \frac{80}{79} \left(1 - \frac{6.20}{18.485} \right) \\ &= 1 - .34 \\ &= .67\end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย = .67

ตาราง 9 แสดงผลการหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความยาก
มาตรฐาน (V) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

ข้อ	Ph	pl	p	r	v
1	.82	.54	.69	.32	11.1
2	.72	.50	.61	.23	11.9
3	.54	.27	.40	.28	14.0
4	.72	.36	.54	.36	12.6
5	.41	.05	.20	.52	16.3
6	.77	.54	.66	.25	11.4
7	.59	.36	.47	.23	13.3
8	.54	.27	.40	.28	14.0
9	.86	.59	.73	.33	10.5
10	.50	.27	.38	.24	14.2
11	.45	.27	.36	.20	14.5
12	.82	.64	.73	.22	10.5
13	.82	.45	.64	.40	11.5
14	.82	.50	.67	.36	11.3
15	.77	.14	.44	.63	13.6
16	.59	.18	.38	.43	14.3
17	.73	.41	.57	.33	12.3
18	.36	.18	.27	.22	15.5
19	.91	.45	.70	.53	10.9
20	.77	.41	.60	.37	12.0
21	.95	.50	.76	.58	10.2
22	.45	.41	.28	.37	15.3
23	.86	.50	.70	.41	11.0

ตาราง 9 (ต่อ)

ตาราง 5 (ต่อ) ข้อ	Ph	pl	p	r	v
24	.59	.18	.38	.43	14.3
25	.36	.09	.21	.38	16.2
26	.77	.36	.57	.42	12.3
27	.45	.23	.34	.25	14.7
28	.45	.27	.36	.20	14.5
29	.95	.59	.80	.52	9.7
30	.82	.45	.64	.40	11.5

ตาราง 10 แสดงค่าความสัมพันธ์ในการตรวจให้คะแนนวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

ลำดับที่	คะแนน ครูผู้สอน X	คะแนน ผู้วิจัย Y	X^2	Y^2	XY
1	13	10	169	100	130
2	12	11	144	121	132
3	15	16	225	256	240
4	14	12	196	144	168
5	9	7	81	49	63
6	10	8	100	64	80
7	12	12	144	144	144
8	7	10	49	100	70
9	17	16	289	256	272
10	17	17	289	289	289
11	15	16	225	256	240
12	15	14	225	196	210
13	7	8	49	64	56
14	12	15	144	225	180
15	16	14	256	196	224
16	12	16	196	256	224
17	15	16	225	256	240
18	10	14	100	196	140
19	11	15	121	225	165
20	12	13	144	169	156

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	คะแนน ครูผู้สอน X	คะแนน ผู้วิจัย Y	X ²	Y ²	XY
21	14	16	196	256	224
22	12	15	144	225	180
23	13	14	169	196	182
24	17	15	289	225	255
25	14	15	196	225	210
26	17	15	289	225	255
27	16	16	256	256	256
28	11	10	121	100	110
29	13	15	169	225	195
30	17	15	289	225	255
	418	422	6189	6369	6222
	$\sum X$	$\sum Y$	$\sum X^2$	$\sum Y^2$	$\sum XY$

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$N = 30$$

$$\sum X = 418$$

$$\sum Y = 422$$

$$\sum XY = 6222$$

$$\sum X^2 = 6189$$

$$\sum Y^2 = 6369$$

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่า} &= \frac{30(6222)-(418)(422)}{\sqrt{30(6189)-(418)^2} \sqrt{30(6369)-(422)^2}} \\
 &= \frac{186660-176396}{\sqrt{(185670-174724)(191070-178084)}} \\
 &= \frac{10264}{\sqrt{142144756}} \\
 &= \frac{10264}{3770.21} \quad 11922 \ 4476 \\
 &= 2.73 \ .86
 \end{aligned}$$

ความสัมพันธ์ของการตรวจเรียงความเท่ากับ $2.73 \ .86$

ตาราง 11 แสดงค่าการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	แตกต่าง	ก่อนเรียน	หลังเรียน	แตกต่าง
1	23	24	1	16	17	1
2	25	28	3	17	17	0
3	22	25	3	18	19	1
4	21	23	2	14	14	0
5	21	24	3	11	18	7
6	18	20	2	16	19	3
7	21	25	4	19	21	2
8	20	24	4	17	18	1
9	20	25	5	23	21	-2
10	20	22	2	18	14	-4
11	20	23	3	14	20	6
12	20	22	2	22	24	2
13	21	22	1	26	24	-2
14	22	25	3	16	21	5
15	14	18	4	12	19	7
16	20	22	2	19	25	6
17	21	25	4	24	25	1
18	19	17	-2	24	20	-4
19	22	26	4	21	18	-3
20	21	23	2	20	24	4

ตาราง 11 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	แตกต่าง	ก่อนเรียน	หลังเรียน	แตกต่าง
21	24	29	5	17	17	0
22	20	23	3	14	11	-3
23	23	27	4	24	27	3
24	20	21	1	18	19	1
25	23	28	5	13	14	1
26	19	20	1	19	17	-2
27	21	26	5	20	16	-4
28	21	25	4	15	24	9
29	13	18	5	21	26	5
30	19	24	5	18	20	2
31	23	24	1	19	25	6
32	16	19	3	23	23	0
33	25	29	4	28	25	-3
34	17	25	8	19	16	-3
35	24	28	4	18	21	3
36	18	23	5	22	25	3
37	20	24	4	17	13	-4
38	22	26	3	10	19	7
39	20	23	3	18	20	2
40	21	26	4	20	25	5
รวม	824	948	$\sum D$ 85	745	800	55
คะแนนเฉลี่ย	20.60	23.70	2.43	18.63	20.00	$\sum D$ 1.38

ตาราง 12 แสดงค่าการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองกับ
กลุ่มควบคุม

เลขที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	แตกต่าง	ก่อนเรียน	หลังเรียน	แตกต่าง
1	16	19	3	13	14	1
2	14	17	3	11	14	3
3	13	17	4	16	17	1
4	15	19	4	14	15	1
5	11	16	5	11	12	1
6	14	16	2	14	15	1
7	16	21	5	10	11	1
8	13	16	3	17	13	-4
9	19	21	2	17	18	1
10	15	19	4	11	13	2
11	15	20	5	12	13	1
12	11	13	2	10	11	1
13	14	17	3	15	1	-3
14	16	18	2	11	12	1
15	16	17	1	12	16	4
16	16	20	4	15	12	-3
17	17	19	2	13	14	1
18	16	21	5	18	23	5
19	14	18	4	11	9	-2
20	18	19	1	14	15	1

ตาราง 12 (ต่อ)

เลขที่	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม		
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	แตกต่าง	ก่อนเรียน	หลังเรียน	แตกต่าง
21	16	19	3	15	17	2
22	18	18	0	10	6	-4
23	16	18	2	10	11	1
24	15	18	3	10	7	-3
25	17	18	1	12	11	-1
26	18	13	-5	11	12	1
27	18	20	2	11	14	3
28	16	16	0	14	14	0
29	17	17	0	13	22	8
30	16	17	1	11	11	0
31	16	16	0	16	17	1
32	17	20	3	15	16	1
33	17	18	1	16	17	1
34	15	19	4	10	11	1
35	15	17	2	12	16	4
36	13	14	1	12	13	1
37	17	22	5	11	14	3
38	16	17	0	11	13	2
39	15	16	1	14	13	-1
40	15	16	1	14	13	-1
รวม	624	712	$\sum D$ 98	512	554	39
คะแนนเฉลี่ย	15.60	17.80	2.45	12.80	13.85	$\sum D$ 0.98

ภาคผนวก ข

- ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน

ตัวอย่าง

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน วิชาภาษาไทย (ท203) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539

คำอธิบายวิธีทำแบบทดสอบ

1. แบบทดสอบฉบับนี้มีคำถาม 30 ข้อ ให้เวลาทำ 30 นาที ควรทำให้ครบทุกข้อ
2. คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ คือในคำถามแต่ละข้อ จะให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด เพียงคำตอบเดียวจาก ก. ข. ค. หรือ ง. ที่ให้ไว้ เมื่อเลือกคำตอบแล้ว ให้กากบาทในกระดาษคำตอบ ดังตัวอย่างการตอบข้อ ค. ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1			X	
2				

ถ้าจัดตอบแล้วต้องการจะเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้ขีดเส้นขนานทับคำตอบที่ไม่ต้องการ แล้วไปขีดกากบาทในข้อที่ต้องการตอบ ดังตัวอย่างการเปลี่ยนคำตอบ จากข้อ ค. เป็นข้อ ง. ดังนี้

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1			==	
2				X

3. ห้ามขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใดๆ ในแบบทดสอบ
4. หลังจากทำแบบทดสอบเรียบร้อยแล้วให้นำแบบทดสอบส่งคืนกรรมการด้วย

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน Pre-test , post-test

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

ขนมปังที่เก็บไว้ในกล่องไว้ในตู้เย็นจะเกิดกลิ่นเหม็นอับและขึ้นราเร็วกว่าขนมปังที่เก็บไว้ในอุณหภูมิห้อง แต่ถ้าหากซื้อมาแล้วทานไม่หมดภายในเวลา 2-3 วัน ก็ควรจะห่อขนมปังแต่ละแผ่นไว้ในช่องแช่แข็ง วิธีนี้จะช่วยให้ขนมปังเก็บไว้ได้นาน

1. จากข้อความข้างต้นข้อใดถูกต้องที่สุด
 - ก. เก็บขนมปังไว้ในช่องแช่แข็งเป็นวิธีที่ดีที่สุด
 - ข. เก็บขนมปังไว้ในห้องธรรมดาดีกว่าในห้องเย็น
 - ค. เก็บขนมปังไว้ในตู้เย็น โดยใส่กล่องเป็นวิธีที่ดีที่สุด
 - ง. ในอุณหภูมิห้องเป็นระดับอุณหภูมิที่เหมาะสมที่สุดในการแพร่ขยายของราในขนมปัง
2. ผู้เขียนต้องการจะบอกอะไรแก่ผู้อ่าน
 - ก. บอกรายละเอียดของขนมปัง
 - ข. บอกสาเหตุและผลขนมปังขึ้นรา
 - ค. บอกปัญหาและวิธีแก้ไข เรื่องขนมปังขึ้นรา
 - ง. เปรียบเทียบขนมปังที่ขึ้นยากับขนมปังที่ไม่ขึ้นรา

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3

ตะปูพลาสติกมีคุณสมบัติที่ดีหลายประการ กล่าวคือไม่มีการเป็นสนิมหรือผุกร่อน มีแรงต้านทานต่อการถูกถอนตัวออกถึง 3 เท่าของตะปูโลหะ ทั้งนี้เนื่องจากในขณะที่ตะปูพลาสติกถูกตีให้เจาะแผ่นไม้ลงไปนั้น ผิวชั้นนอกบางส่วนจะละลายเนื่องจากความร้อนจากการเสียดสี และผิวส่วนที่ละลายนี้จะเชื่อมติดกับผิวไม้โดยอัตโนมัติ นอกจากนี้แล้วถ้าใช้กระดากทรายขัด หรือมีใบเลื่อยไปกระทบหรือตัดถูกเข้า ก็จะไม่มีผลทำลายกระดากทรายให้ขาด หรือทำใบเลื่อยหัก เหมือนตอกตะปูโลหะ

3. สาระสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. คุณสมบัติที่ดีของตะปูพลาสติก
- ข. ลักษณะการใช้งานของตะปูโลหะ
- ค. ลักษณะที่สำคัญของตะปูพลาสติก
- ง. ความแตกต่างระหว่างตะปูพลาสติกกับตะปูโลหะ

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-5

ความเสียหายของมังกุดจากการเก็บเกี่ยวมีปริมาณสูงถึง 20-30% สาเหตุที่สำคัญคือ เกิดความซ้ำ เพราะยังขาดเครื่องมือเก็บเกี่ยวที่มีคุณภาพ เครื่องมือเก็บเกี่ยวมังกุดแบบบิด สามารถลดความเสียหายของมังกุด ที่เกิดจากการเก็บเกี่ยวโดยสิ้นเชิง ถ้านำไปส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกมังกุดใช้กันอย่างแพร่หลาย จะส่งผลดีให้แก่เกษตรกร ทั้งด้านราคาและความสะดวกรวดเร็ว ในการเก็บเกี่ยวช่วยลดแรงงานเพิ่มคุณภาพของมังกุดและลดต้นทุนการผลิตด้วย

4. ข้อใดคือคุณสมบัติที่ดีที่สุดของเครื่องเก็บมังกุดแบบบิด

- ก. ส่งผลดีต่อราคา
- ข. ลดต้นทุนการผลิต
- ค. ลดแรงงานในการเก็บเกี่ยว
- ง. ลดความเสียหายที่เกิดจากการเก็บเกี่ยว

5. ข้อความนี้มีประโยชน์ต่อใครมากที่สุด

- ก. ผู้บริโภค
- ข. พ่อค้าคนกลาง
- ค. เกษตรกร
- ง. ผู้รับจ้างเก็บมังกุด

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 6-8

ประเทศที่น่าจะให้ความสำคัญแก่คนพิการมากที่สุดในโลกเห็นจะได้แก่ ญี่ปุ่น อย่างกรณีคนตาบอดบริเวณสถานีรถไฟ และบริเวณที่ยืนรอรถไฟก็จะมีปุ่มให้สัมผัสจะได้ไม่เดินเข้าไปใกล้ทางรถไฟมากกว่านี้หรือตรงทางม้าลายก็จะมีสัญญาณให้คนตาบอดรู้ว่าข้ามได้แล้ว หรือเปิดโอกาสให้คนพิการเข้ามาดูพิธีเปิดกีฬาเอเชียนเกมส์ จะเห็นได้ว่าการดำเนินชีวิตประจำวันในสังคมของคนญี่ปุ่นในปัจจุบัน ไม่เคยลืมนึกถึงคนกลุ่มนี้เลย

6. ผู้เขียนแฝงเจตนาใดไว้ในข้อเขียนนี้มากที่สุด

- ก. แนะนำ
- ข. ปลุกใจ
- ค. ชมเชย
- ง. ชักชวน

7. ข้อความข้างต้นมีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. ทางม้าลายมีเสียงสัญญาณให้ข้ามถนนได้
- ข. มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนตาบอด
- ค. คนตาบอดในญี่ปุ่นรอรถไฟได้ง่ายมาก
- ง. ญี่ปุ่นให้ความสำคัญแก่คนตาบอดมากที่สุดในโลก

8. จากข้อความนี้ลักษณะของคนญี่ปุ่นมีความหมายใกล้เคียงกับคำกล่าวใดมากที่สุด

- ก. ปิดทองหลังพระ
- ข. มิตรจิตมิตรใจ
- ค. ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
- ง. เมตตาธรรมคำจูนโลก

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 9-10

มนุษย์เริ่มใช้ปลิงเป็นยาครอบจักรวาล เมื่อ 2 พันปีมาแล้ว จนกระทั่งรู้จักการศึกษาแผนใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2343 จึงได้เลิกไป ปัจจุบันแพทย์ได้นำกลับมาใช้อีก เพราะมีสรรพคุณไม่ให้เลือดอุดตันในเส้นเลือดหรือเลือดคั่ง เนื่องจากเวลามันเกาะดูดเลือดคน มันจะปล่อยน้ำลายที่มีสารป้องกันไม่ให้เลือดแข็งตัวและมีความชากออกมาด้วย แพทย์จะใช้มันเกาะดูดอยู่ประมาณ 15 นาที จึงเอาออก จับมันใส่ในภาชนะแล้วจึงนำไปทำลาย

9. อะไรที่มีความสำคัญต่อวงการแพทย์มากที่สุด .

- ก. ปลิง
- ข. น้ำลายปลิง
- ค. ยาครอบจักรวาล
- ง. สารในน้ำลายปลิง

10. ข้อใดเป็นคำกล่าวที่ไม่ถูกต้องตรงตามเนื้อหา

- ก. ถ้าถูกปลิงดูดเส้นเลือดไม่อุดตัน
- ข. น้ำลายของปลิงมีสารก่อให้เกิดความชาก
- ค. ถ้าถูกปลิงดูดจะตายภายใน 15 นาที
- ง. ปลิงช่วยรักษาโรคเลือดคั่งในเส้นเลือดได้

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11-12

“เชื่อไหมคะ อะไรก็มาแทนความรักความอบอุ่นจากครอบครัวไม่ได้ ความสมบูรณ์ที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา และยาย เพราะนั่นเป็นพื้นฐานของคนในครัวเรือน ถ้าพื้นฐานเริ่มแรกมันคงแข็งแรงประกอบด้วยความรัก ความอบอุ่น เป็นแกนกลาง คนที่จะสร้างประเทศต่อไปก็พร้อมพร้อมสมบูรณ์ทางจิตใจ”

11. รากฐานที่จะนำไปสู่สังคมที่สงบสุขคืออะไร

- ก. ความรักความอบอุ่น
- ข. ความรักความเข้าใจของคนรัก
- ค. ความสามัคคีของสมาชิกในครอบครัว
- ง. ความรักความผูกพันของพ่อแม่ ปู่ย่า และตายาย

12. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด

- ก. สรุปหลักการ
- ข. ชี้แจงเหตุผล
- ค. เสนอแนะแนวทาง
- ง. อธิบายรายละเอียด

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13-14

การที่มนุษย์สามารถอยู่ในโลกนี้ได้ยาวนานก็เพราะธรรมชาติให้ทุกอย่าง สร้างป่าให้มีสัตว์ พืชอยู่ทั่วไป ซึ่งมนุษย์ต้องพึ่งพาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและทรัพยากรตลอดเวลา แต่มนุษย์ก็คิดเองว่าอยู่เหนือสรรพสิ่งและพยายามทำลายล้างธรรมชาติทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ในอนาคตมนุษย์จะอยู่อย่างโดดเดี่ยวเหลือแต่มนุษย์เท่านั้นที่จะมีชีวิตรอดประหัดประหารกันเอง เพราะไม่มีสัตว์หรือมีสิ่งมีชีวิตอื่นให้ฆ่าฟันอีกแล้ว ถึงตอนนั้นชีวิตของผู้คนจะแห้งแล้งขาดความเป็นธรรมชาติไม่ต่างจากหุ่นยนต์

13. ข้อความนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างไร

- ก. ให้ข้อคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ
- ข. รำพึงรำพันถึงความโหดร้ายของมนุษย์
- ค. ชักชวนให้อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ง. ชี้ให้เห็นความสำคัญของธรรมชาติที่มีต่อมนุษย์

14. เพราะเหตุใดในอนาคตมนุษย์จะต้องอยู่โดดเดี่ยว

- ก. มนุษย์ทำให้พืชและสัตว์สูญพันธุ์
- ข. มนุษย์ต้องประหัดประหารกันเอง
- ค. มนุษย์ไม่มีความผูกพันกับธรรมชาติ
- ง. มนุษย์ไม่ต้องพึ่งพาธรรมชาติอีกต่อไป

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15-17

ในฐานะมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคม ปากจึงเป็นเอกในแทบทุกเรื่อง ทะเลาะเบาะแว้ง ไล่ความส่อเสียด ประชดประชัน แดกดัน โกหก เพื่อเจือ หยาบคาย ทะลึ่ง ลามก ฯลฯ พฤติกรรมของปากจึงมีมากมายหลายประการ ทำให้ผู้คนจิตใจได้ปลื้ม ทำให้ผู้คนโศกเศร้า โศกาอาดูร ผู้ที่ชอบพูดความจริงปากกับใจตรงกันคิดอย่างไรพูดอย่างนั้นก็จะเป็นที่ชื่นชอบของคนทั่วไป มีผู้คบค้าสมาคมด้วย ส่วนผู้ที่ชอบพูดโกหกคือปากกับใจไม่ตรงกัน หรือเรียกว่า “พูดแต่งล้น” ก็จะเป็นที่เอือมระอาของผู้ที่ได้ยินได้ฟังไม่มีใครอยากจะเป็นมิตรหรือคบค้าสมาคมด้วย

15. “พูดแต่งล้น” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ก. พูดไม่จริง
- ข. พูดคำหวาน
- ค. พูดส่อเสียด
- ง. พูดเพื่อเจือ

16. ข้อใดไม่ใช่โทษที่เกิดจากปากกับใจไม่ตรงกัน

- ก. บั่นทอนมิตรภาพ
- ข. ผู้ฟังขาดความเชื่อถือ
- ค. บั่นทอนสุขภาพจิต
- ง. ทำให้ผู้ฟังเข้าใจผิดพลาด

17. ข้อความนี้ไม่ได้กล่าวถึงการพูดในเรื่องใด

- ก. พูดความจริง
- ข. พูดจาไพเราะ
- ค. พูดตรงไปตรงมา
- ง. พูดอย่างไม่มีเลศนัย

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18-19

ผู้เชี่ยวชาญทางแพทย์ตะวันตกชี้ว่า การหิ้วร่อเป็นเสมือนยอดโอสถ ถ้าหากได้หิ้วร่อจนท้องคัดท้องแข็งครั้งหนึ่ง มันจะช่วยเผาผลาญพลังงานของร่างกายได้ไม่แพ้วิ่งออกกำลังกายจนหอบได้ตั้งพักทีเดียว การหิ้วร่อมีผลไปช่วยเร่งการเปลี่ยนแปลงอาหารให้เป็นเนื้อหนังและพลังงานของร่างกายให้แข็งแรงขึ้น ช่วยเผาผลาญไขมันส่วนเกินให้หมดสิ้นเร็วขึ้น ยิ่งกว่านั้นการหิ้วร่อยังทำให้ร่างกายต้องหายใจเอาออกซิเจนมากขึ้น พลอยไปทำให้เลือดลมไหลเวียนดีขึ้นอีกด้วย ทำให้หน้าตาผิวพรรณเปล่งปลั่งมีน้ำมีนวล

18. ข้อความนี้ต้องการจะบอกอะไรแก่ผู้อ่าน

- ก. ผู้ที่มีอารมณ์เบิกบานจะทำให้หน้าหนักลด
- ข. การหิ้วร่อจะช่วยทำให้หน้าหนักลด สวยและสดชื่น
- ค. อยากให้หน้าหนักลดไม่ต้องออกกำลังกายแต่ให้หิ้วร่อ
- ง. ถ้าต้องการให้ร่างกายแข็งแรงก็ต้องออกกำลังกายแต่ให้หิ้วร่อ

19. ข้อความนี้จัดเป็นเนื้อหาประเภทใด

- ก. เชิญชวน
- ข. ขอร้อง
- ค. แนะนำ
- ง. ชี้แจง

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20-21

ต้นไม้ใบหญ้ามีคุณกับมนุษย์เนกอนันต์ ช่วยให้อารมณ์สดชื่นแจ่มใส ช่วยช่วยรักษาให้โรคความดันโลหิตทุเลาลงได้ นักพฤกษศาสตร์ของอเมริกาแจ้งผลการวิจัยว่าต้นไม้ใบหญ้ามีสรรพคุณทางการบำบัดรักษาโดยธรรมชาติ ในการศึกษาวิจัยได้พบว่า คนไข้พักฟื้นหลังการผ่าตัดในห้องที่มองเห็นต้นไม้ใบหญ้า จะหายทุเลาเร็วกว่าในห้องที่ไม่ได้เห็นอะไรเลย ทั้งยังพบว่า คนในเรือนเพาะชำต้นไม้ล้วนความดันโลหิตโดยเฉลี่ยต่ำกว่าพวกทำงานในสำนักงานที่มีแต่ตึกอยู่รอบตัวมาก อาจเนื่องมาจากว่า เพราะต้นไม้คายออกซิเจนออกมา ช่วยให้อากาศบริสุทธิ์ ทำให้ผู้คนมีสุขภาพดี

20. จากข้อความต้นไม้ใบหญ้ามีประโยชน์ต่อมนุษย์มากที่สุดในเรื่องใด

- ก. ช่วยให้อาการทุเลา
- ข. รักษาโรคความดันโลหิตสูง ปวดหัว มัวตา
- ค. ทำให้คนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี
- ง. เป็นสิ่งแวดล้อมที่ช่วยประดับบ้านให้สวยงาม

21. ควรสรุปข้อความนี้ว่าอย่างไร

- ก. ต้นไม้มีผลดีต่อคนไข้ผ่าตัด
- ข. ต้นไม้มีสรรพคุณทางการบำบัดรักษา
- ค. ต้นไม้มีผลดีต่อคนงานเรือนเพาะชำ
- ง. ต้นไม้มีประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งกายและใจ

คำชี้แจง อ่านข้อความแล้วตอบคำถามข้อ 22-23

ผู้เป็นหัวหน้าคือผู้ที่ใหญ่ มีบริวาร จำเป็นต้องมีวิจรรย์ญาณ และมีความสามารถบำบัดทุกข์ภัยให้แก่บริวารของตนได้

22 ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

- ก. คุณธรรมของหัวหน้า
- ข. คุณสมบัติของหัวหน้า
- ค. ความสามารถของหัวหน้า
- ง. ความประพฤติดของหัวหน้า

23. ข้อความนี้เกิดประโยชน์ต่อใครน้อยที่สุด

- ก. ผู้นำของรัฐ
- ข. หัวหน้าครอบครัว
- ค. ผู้เป็นเจ้าของแผ่นดิน
- ง. ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 24-25

จงพิจารณาโดยแยกสายแล้วค่อยกลืนอาหาร โดยมีโซ่เพื่อจะเล่น มีโซ่เพื่อจะม้วนมา มีโซ่ประเทืองผิว มีโซ่เพื่อจะตกแต่ง แต่กินเพื่อให้ร่างกายนี้ดำรงอยู่ได้ เพื่อยังตนให้เป็นไป เพื่อกำจัดความลำบาก เพื่อช่วยเหลือพรหมจรรย์ด้วยหวังว่าจะกำจัดทุกข์เก่าไม่ให้ทุกข์ใหม่เกิดขึ้นเพื่อให้ร่างกายไม่มีโทษแล้วความอยู่สุขสบายจะได้มีแก่เราด้วยอาการดังนี้

24. ควรตั้งชื่อข้อความนี้ว่าอย่างไร

- ก. จะทำอะไรต้องมีสติ
- ข. การรู้จักประมาณตนในการกิน
- ค. เทคนิคการกินให้เกิดประโยชน์
- ง. ประโยชน์ของการกินอาหารให้ถูกส่วน

25. ข้อความนี้จัดเป็นคำกล่าวประเภทใด

- ก. เตือนสติ
- ข. แนะนำ
- ค. ชี้แจง
- ง. บอกเล่า

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26-28

ทหารแสดงความกล้าหาญโดยการเสียสละ เลือด เนื้อ เพื่อประเทศชาติ อาจจะเป็นเพราะเลือดเนื้อสีแดง เราจึงเปรียบสีแดงเหมือนความกล้าหาญของคนในหลายประเทศ

26. ใจความหลักของข้อความนี้คืออะไร .

- ก. ทหารคือตัวแทนความกล้าหาญ
- ข. ทหารคือตัวแทนความเสียสละ
- ค. สีแดงหมายถึงความกล้าหาญของทหาร
- ง. ทหารคือผู้ที่มีความกล้าหาญและเสียสละ

27. สิ่งใดมีความสำคัญต่อทหารมากที่สุด

- ก. เลือด
- ข. สีแดง
- ค. ความกล้าหาญ
- ง. ประเทศชาติ

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28

ปัญหามันอยู่ที่ว่า เรานึกอยู่อย่างเดียวว่าจะทำอย่างไรจึงจะมีเงินมา อะไรจะเกิดขึ้นกับลูกหลานเราไม่สน

28. ข้อความนี้มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. ความไม่พอดีของสังคม
- ข. ความเห็นแก่ตัวของคนในสังคม
- ค. การต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด
- ง. การไม่รับผิดชอบต่อลูกหลานของปู่ย่าตายาย

คำชี้แจง อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 29-30

ผมปลูกผักคะน้า ผักกาด ผมก็ไปเรียนรู้กับต้นคะน้าต้นผักกาด ต่อมาก็เรียนรู้กับตัวแมลง เรียนรู้กับดินกับน้ำ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างเป็นครูของเราหมด ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกมันเป็นของเรา ทั้งหมดแต่เรากำลังทำลายชีวิตของเราเอง โดยเอาสารเคมีไปใส่เราเป็นผู้ทำลายตัวเราเอง

29. ข้อความนี้จัดเป็นเนื้อหาลักษณะใด

- ก. ขอร้อง
- ข. เชิญชวน
- ค. ชี้แจง
- ง. ให้ข้อคิด

30. ข้อความว่า “เรากำลังจะทำลายชีวิตของเราเอง” หมายความว่าอย่างไร

- ก. คนกำลังทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ข. คนขาดคุณธรรมทำให้สังคมและวัฒนธรรมเสื่อมถอย
- ค. คนกำลังแก่งแย่งชิงดีโดยคำนึงถึงแต่ผลประโยชน์ส่วนตน
- ง. คนไม่สนใจที่จะดูแลตนเองให้เป็นคนที่มีสมบูรณ์พอใจแต่จะหาความสนุกไปวันๆ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียงความจากภาพที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ความยาวประมาณ 10 บรรทัด

20 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

การลำดับความ	5 คะแนน
ความคิดใจความชัดเจนและสื่อความหมาย	5 คะแนน
การใช้ภาษาและการเขียนสะกดคำ	5 คะแนน
ความสมบูรณ์ของการเขียนจากภาพ	5 คะแนน

ภาคผนวก ค

- **แผนการสอนกลุ่มทดลอง**
- **แผนการสอนกลุ่มควบคุม**
- **เอกสารประกอบการสอน**

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 1

วิชา	ภาษาไทย (ท203)	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
เรื่อง	การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปความ	เวลา 4 คาบ

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูก ต้อง รวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะ ฟัง พูด อ่าน และเขียน เป็นการส่งเสริมทักษะทาง ภาษาให้มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้
2. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
4. เขียนลำดับเหตุการณ์และเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

โครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียด หมายถึง แผนการเขียนชนิดหนึ่งที่ผู้เขียนนิยมใช้เพื่อบอกรายละเอียดของเรื่อง แผนการเขียนชนิดนี้มีคำไขคือคำว่า ได้แก่ เป็นต้นว่า คือ ดังนี้ ฯลฯ

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. ทดสอบก่อนเรียน (30 นาที) โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน 30 ข้อ และแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ จากภาพ 10 - 15 บรรทัด
2. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน

3. ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด และให้รู้จักคำไขว้ของโครงสร้างระดับยอดแต่ละชนิด โดยให้ดูตัวอย่างจากแผนภูมิเรื่อง “ จังหวัดจันทบุรี ” “ โรคเอดส์ ” “ การเป็นผี ” และ “ นมแม่กับนมโค ” ซึ่งตีกรอบคำไขว้ด้วย
4. ให้นักเรียนฝึกทำแผนภูมির่วมกันกับผู้สอน เรื่อง “ จังหวัดจันทบุรี ” “ โรคเอดส์ ” “ การเป็นผี ” และ “ นมแม่กับนมโค ”
5. ให้นักเรียนฝึกอ่านและวิเคราะห์ข้อความเรื่อง “ วิธีปิ้งขนมปัง ” แล้วเติมคำหรือข้อความในแผนภูมิที่ครูเตรียมไว้
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานสรุปความจากการอ่านเรื่อง “ วิธีปิ้งขนมปัง ”
7. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน
8. ให้นักเรียนฝึกอ่านข้อความจากแบบฝึกการอ่าน “ มลพิษทางทะเล ” โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับระดับยอดชนิดบอกรายละเอียดมาใช้ พร้อมทั้งเขียนแผนภูมิที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง โดยจัดเป็นกิจกรรมกลุ่ม
9. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงานสรุปความ จากการอ่านเรื่อง “ มลพิษทางทะเล ”
10. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปชนิดของโครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียดเพื่อเป็นประสบการณ์เดิมและเป็นแนวทางในการอ่านจับใจความเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอดครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรม
2. ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอด ทั้ง 4 ชนิด เรื่อง จังหวัดจันทบุรี, โรคเอดส์, การเป็นผี, นมแม่กับนมโค
3. แบบฝึกอ่าน เรื่องวิธีปิ้งขนมปัง และมลพิษทางทะเล
4. แผนภูมิชนิดโครงสร้างระดับยอดทั้ง 4 ชนิด

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจผลงาน

หมายเหตุ กิจกรรมการเรียนการสอน 4 คาบ แบ่งได้ดังนี้

ครั้งที่ 1 : 2 คาบ กิจกรรมที่ 1 - 7

ครั้งที่ 2 : 2 คาบ กิจกรรมที่ 8 - 10

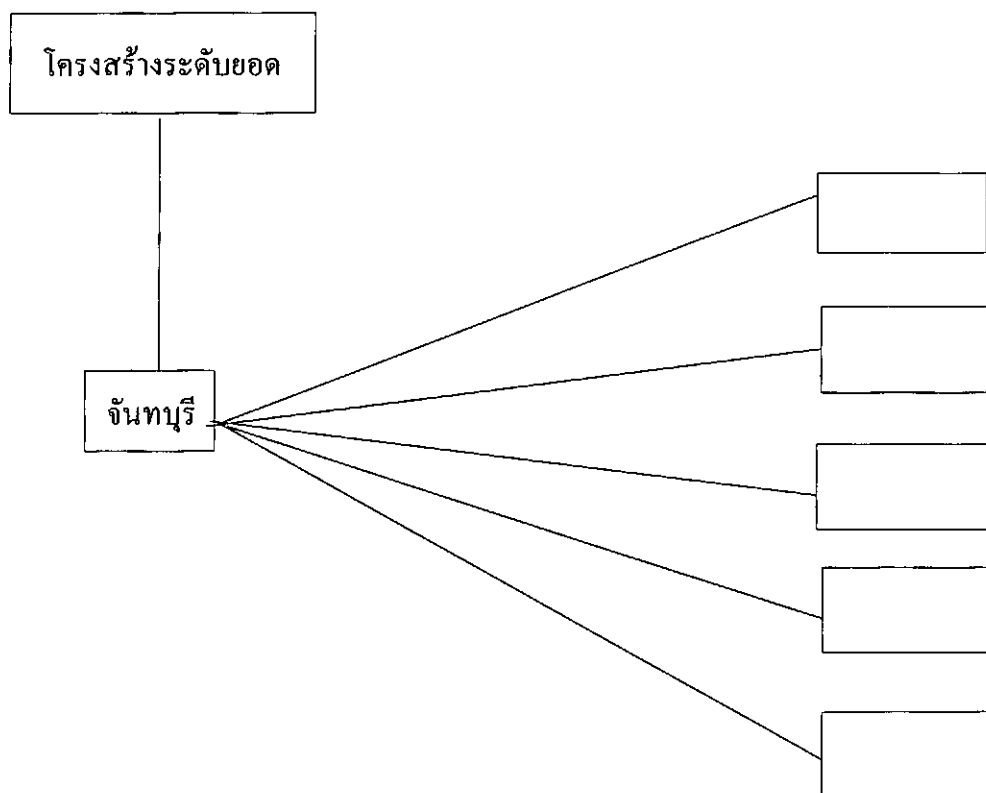
ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียด

“จังหวัดจันทบุรี”

จังหวัดจันทบุรีได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่เจริญและอุดมสมบูรณ์ในภาคตะวันออก ดังคำขวัญที่ว่า “น้ำตกพลิ้ว เมืองผลไม้ พริกไทยพันธุ์ดี อัญมณีมากเหลือ เสื่อจันทบูร ”

ผลไม้ที่ขึ้นหน้าขึ้นตาของจังหวัดจันทบุรีมีหลายชนิด ได้แก่ เงาะ ทุเรียน มังคุด และ ลำไย ซึ่งทำรายได้ให้แก่จังหวัดจันทบุรีปีละมากมาย

แผนภูมิ
โครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียด

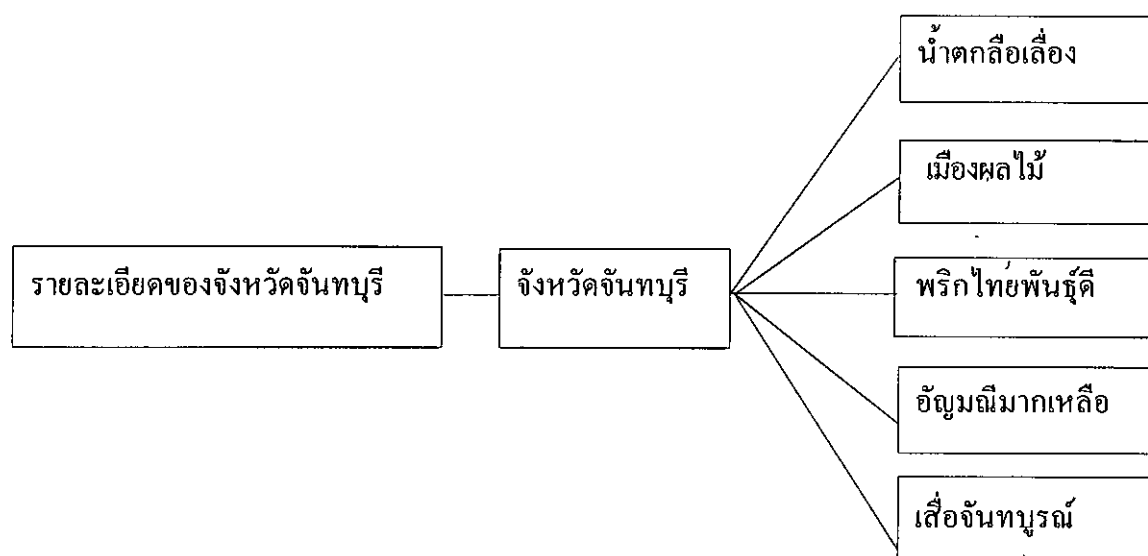

โครงสร้างระดับยอด	คือ
ใจความหลัก	คือ
บอกรายละเอียด	คือ.....
คำไข	ได้แก่.....

เฉลย

แผนภูมิ
โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอดบอกรายละเอียด

โครงสร้างระดับยอด	คือ	รายละเอียด
ใจความหลัก	คือ	รายละเอียดของจังหวัดจันทบุรี
บอกรายละเอียด	คือ	- น้ำตกสี่เลื่อง - เมืองผลไม้ - พริกไทยพันธุ์ดี - อัญมณีมากเหลือ - เสื้อจันทบูรณ์

คำไข คือ ได้แก่

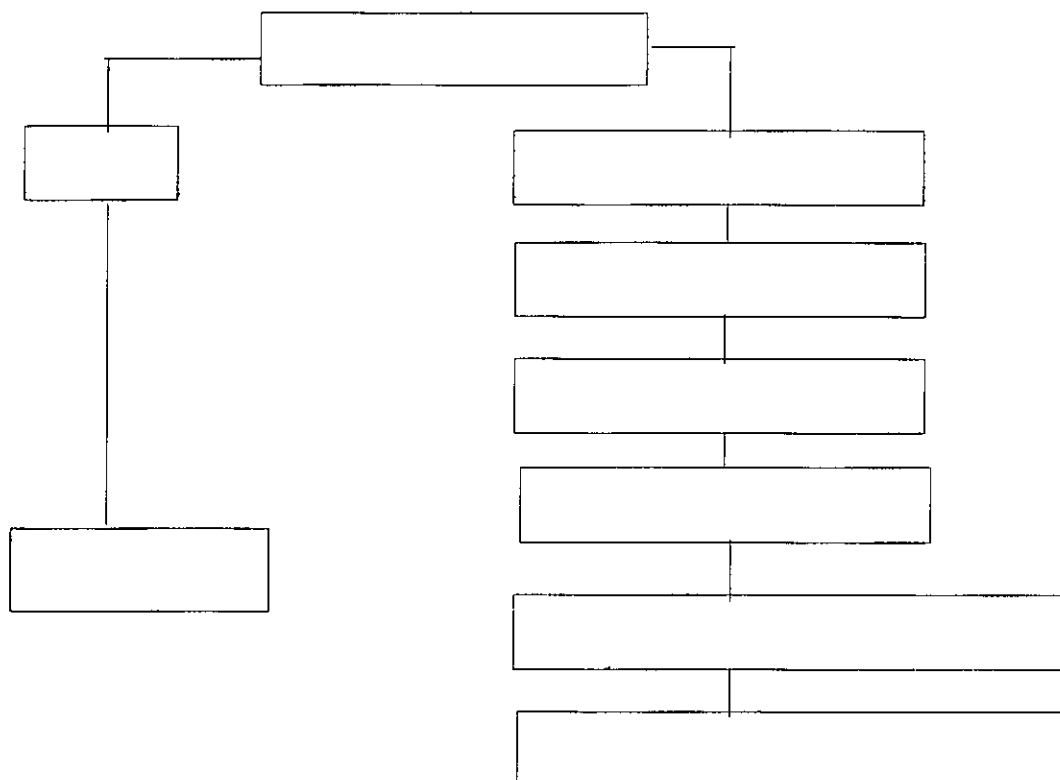
ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหาและวิธีแก้ไข

“ปัญหาของผู้ติดเชื้อเอดส์”

ในปลายปี พ.ศ. 2534 ประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อแล้วประมาณ 4 แสนคน อีก 10 ปีข้างหน้าจะมีหลายล้านคน กำลังเป็นปัญหาว่า ทำไมผู้ติดเชื้อเอดส์จึงเป็นปัญหาที่ใกล้ตัวของทุกคน อาจจะเพราะผู้ติดเชื้อเอดส์ส่วนใหญ่ติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ เท่าที่ผ่านมานั้นมีการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มหญิงบริการ และชายหญิงทั่วไปที่มีพฤติกรรมสำส่อนทางเพศ และแม่บ้านจำนวนมากก็ได้รับเชื้อเอดส์จากสามีซึ่งเชื้อเอดส์นี้จะถ่ายทอดให้กับลูกที่จะมาเกิด ดังนั้นโรคเอดส์จึงเป็นปัญหาที่ใกล้ตัวกับทุกคน เราป้องกันเอดส์ได้โดยไม่เที่ยวสำส่อนทางเพศ ไม่ใช่เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกัน ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ ตรวจเลือดก่อนแต่งงานและก่อนมีบุตร

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดปัญหาและวิธีแก้ไข

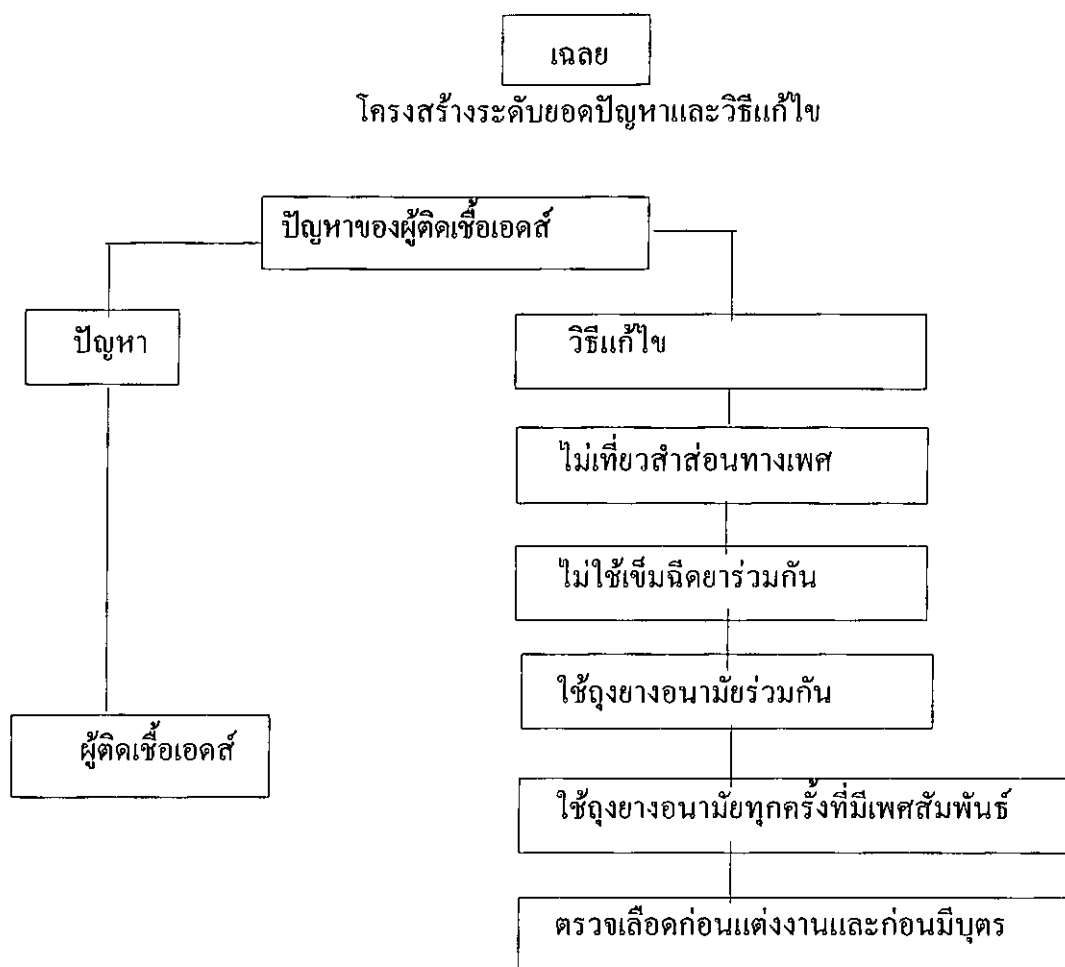

โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ

บอกรายละเอียด คือ

คำไข่ ได้แก่

โครงสร้างระดับยอด คือ ปัญหาและวิธีแก้ไข

ใจความหลัก คือ ปัญหาของผู้ติดเชื้อเอดส์

บอกรายละเอียด ปัญหา - ติดเชื้อเอดส์

วิธีแก้ไข - ไม่สำส่อนทางเพศ

- ไม่ใช่เข็มฉีดยาร่วมกัน

- ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์

- ตรวจเลือดก่อนแต่งงานและก่อนมีบุตร

คำไข ได้แก่ ได้แก่ คือ เช่น

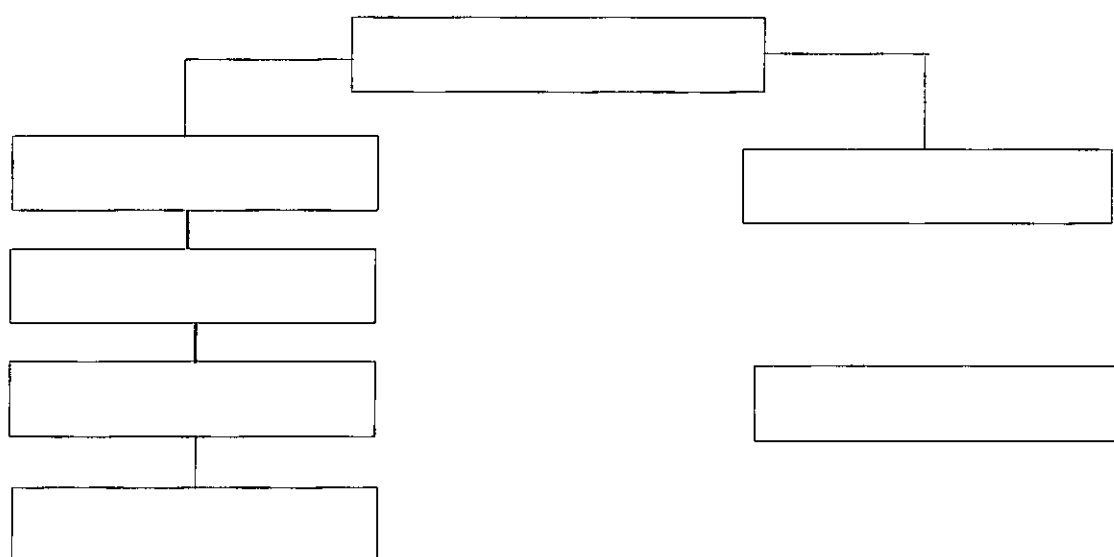
ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอดชนิดสาเหตุและผล

“สาเหตุและผลของการเกิดฝ้า”

ฝ้า เป็นแผ่นสีน้ำตาลอมดำที่เกิดขึ้นบนใบหน้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณโหนกแก้ม โดยมีสาเหตุการเกิดจากเซลล์สร้างสีผิวของผิวหนังได้รับสิ่งกระตุ้น ได้แก่ แสงแดด ความไม่สมดุลของฮอร์โมนในร่างกาย หรือการแพ้สารเคมีในเครื่องสำอาง ดังนั้นวิธีป้องกันการเกิดฝ้า คือ การหลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้นเหล่านี้

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดสาเหตุและผล

โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ

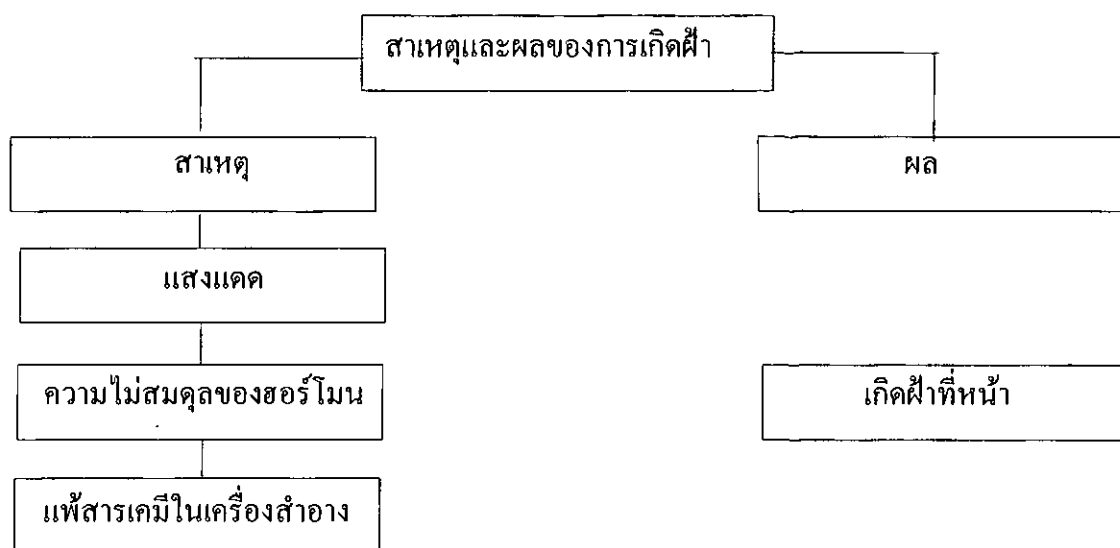
บอกรายละเอียด คือ.....

คำไข่ ได้แก่

เฉลย

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดสาเหตุและผล

โครงสร้างระดับยอด คือ สาเหตุและผล

ใจความหลัก คือ สาเหตุและผลของการเกิดฝ้า

บอกรายละเอียด คือ สาเหตุ

- แสงแดด
- ความไม่สมดุลของฮอร์โมน
- แพ้สารเคมีในเครื่องสำอาง

ผล

- เกิดฝ้า

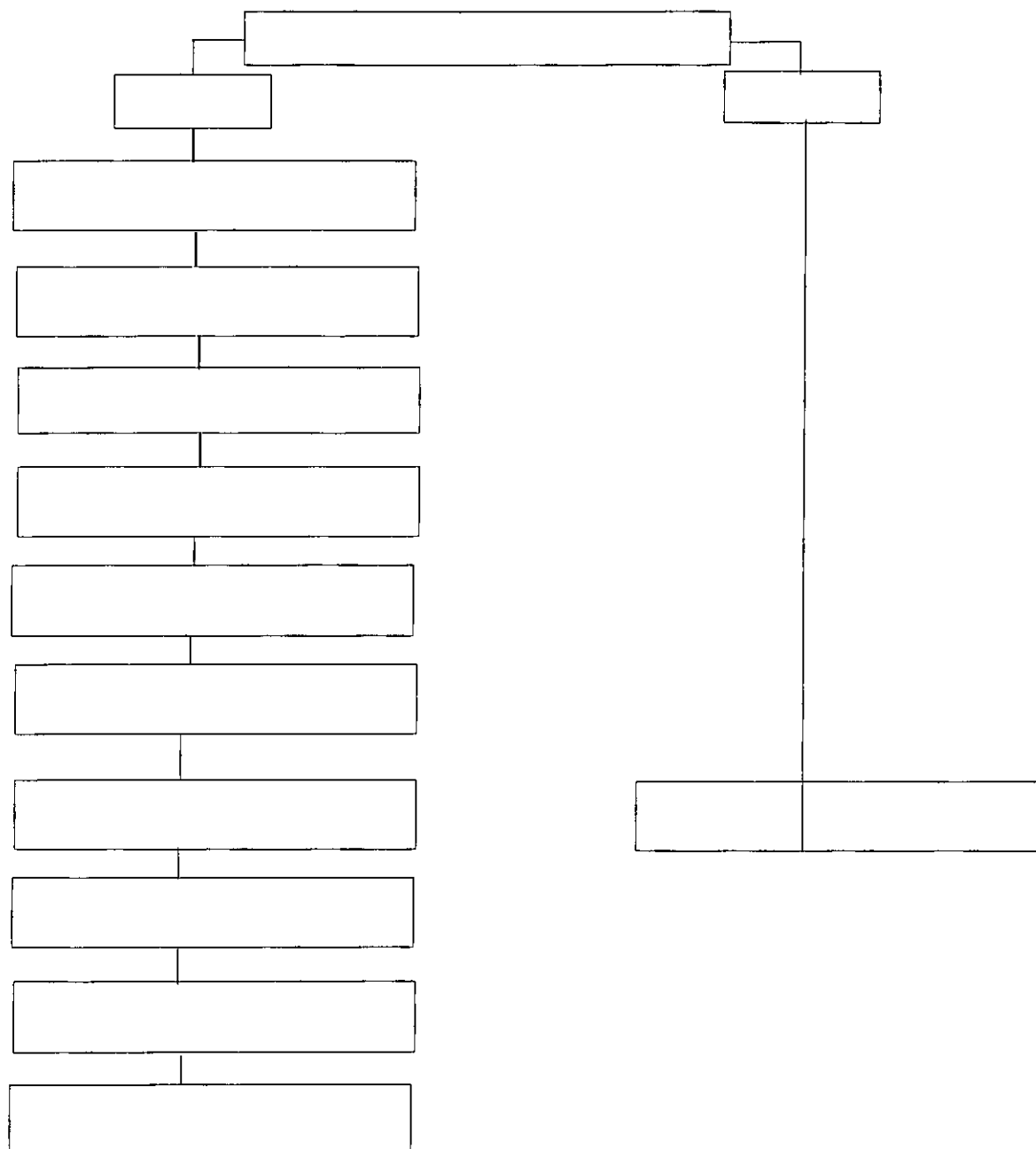
คำไข่ ได้แก่ คือ

ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอดชนิดเปรียบเทียบ

“นมแม่กับนมโค”

มาเลี้ยงลูกด้วยนมแม่กันเถอะ ประโยชน์ของการเลี้ยงลูกนมแม่ที่มีต่อลูกมีหลายประการ ได้แก่ ประโยชน์ต่อลูก สร้างความรักความอบอุ่นผูกพันทางใจ มีสารอาหารครบถ้วน สะอาด ปลอดภัย มีภูมิต้านทานโรค ย่อยง่าย ถ่ายสะดวก ท้องไม่ผูก และเป็นโรครุมิแพ้น้อยลง ส่วนประโยชน์ต่อแม่ก็มีหลายอย่างเช่นกัน ได้แก่ สร้างความรักความผูกพันระหว่างแม่กับลูก มดลูกเข้าอู่เร็วยิ่งขึ้น สะดวกประหยัด เป็นมะเร็งเต้านมน้อย แม่ไม่อ้วน และทำให้มีลูกห่างขึ้น นอกจากนี้สมองเด็กจะพัฒนามากกว่า ถ้าได้รับนมแม่อย่างเดียวอย่างน้อย 4 เดือน นมแม่ยังเป็นวัคซีนเข็มแรกของชีวิตถ้าลูกได้ดื่มจะไม่เจ็บป่วย จะเห็นได้ว่าคุณสมบัติของนมแม่แตกต่างจากนมโคทุกอย่าง

แผนภูมิโครงสร้างระดับยอดชนิดเปรียบเทียบ

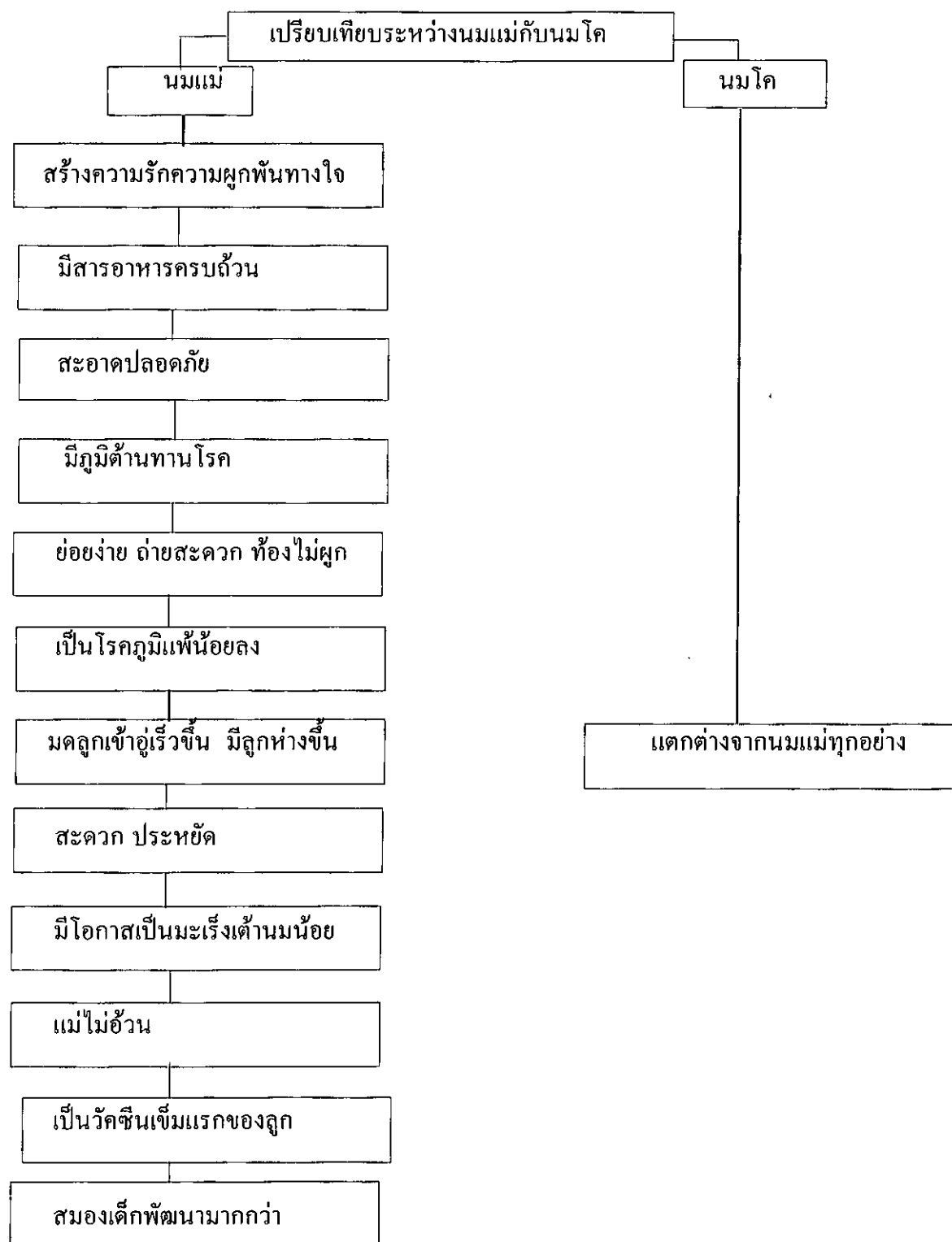
โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ.....

บอกรายละเอียด คือ

คำไข่ ได้แก่

เจดย

โครงสร้างระดับยอด คือ เปรียบเทียบ

ใจความหลัก คือ เปรียบเทียบระหว่างนมแม่กับนมโค

บอกรายละเอียด คือ นมแม่ - สร้างความรักความผูกพันทางใจ

- มีสารอาหารครบถ้วน
- สะอาดปลอดภัย
- มีภูมิคุ้มกันโรค
- ย่อยง่าย ถ่ายสะดวก ท้องไม่ผูก
- เป็นโรคภูมิแพ้น้อยลง
- มดลูกเข้าอู่เร็วขึ้น มีลูกห่างขึ้น
- สะดวก ประหยัด
- มีโอกาสเป็นมะเร็งเต้านมน้อย
- แม่ไม่อ้วน
- เป็นวัคซีนเข็มแรกของลูก
- สมองเด็กพัฒนามากกว่า

นมโค

- แตกต่างจากนมแม่ทุกอย่าง

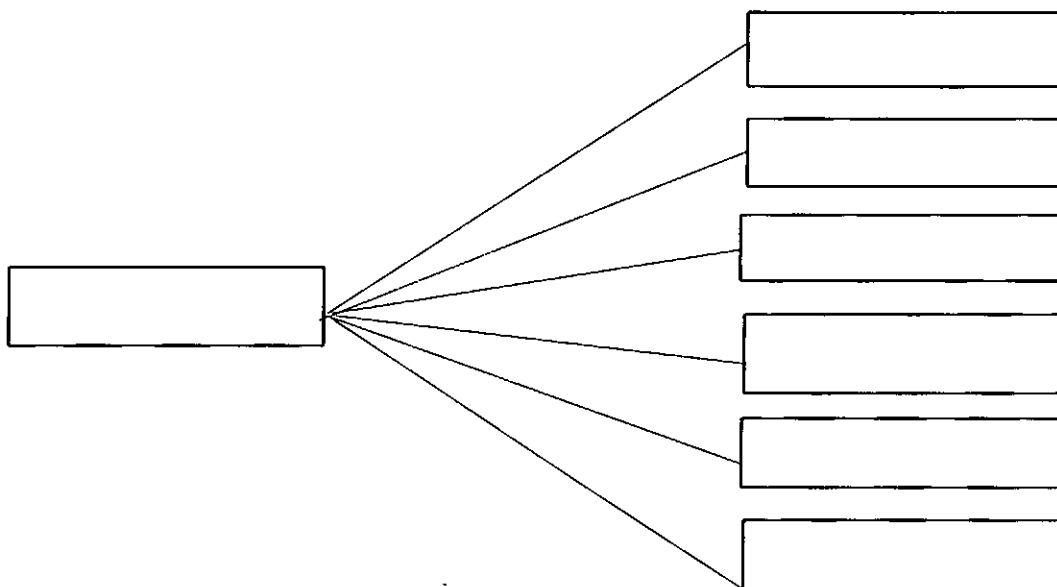
คำไข ได้แก่ ได้แก่ คือ เช่น

แบบฝึกอ่านโครงสร้างระดับยอชชนิดบอกรายละเอียด วิธีปิ้งขนมปัง

การปิ้งขนมปังสามารถทำได้มากมายหลายวิธี นับตั้งแต่ใช้วิธีการปิ้งบนเตาถ่านแบบที่อาแป๊ะเงินรามาจดขายที่หน้าปากซอยทุก ๆ เช้า ซึ่งเป็นวิธีดั้งเดิมและให้รสชาติที่อร่อยที่สุดวิธีหนึ่งก็ว่าได้แต่ถ้าจะให้ลงมือปิ้งเองทุกเช้าก็คงจะแย่ เพราะแค่ไปเข้าคิวยืนซื้อไอเลียงที่อุตสาหกรรมก็พรวดไปกว่าครึ่งหนึ่งแล้ว บางคนอาจใช้วิธีปิ้งด้วยเตาไฟฟ้าแบบเปิด หรือบางคนก็ใช้เตาแก๊สสารพัดประโยชน์คู่ขวัญ คู่ครัวที่มีอยู่มาแต่ไหนแต่ไร การปิ้งขนมปังด้วยวิธีเหล่านี้ถือว่ายุ่งยากสิ้นเปลืองและเสียเวลาในการทำมาก ในขณะที่คุณจะต้องรีบเร่งกับเวลา กลับต้องมาเข้าครัวจุดเตาเผาผลิกให้สุกเท่ากันทั้ง 2 ด้านแถมยังต้องระมัดระวังอยู่เสมอ เพราะอาจผลอปิ้งนานไปก็อาจจะทำให้ไหม้เอาง่าย ๆ เมื่อมีผู้นิยมรับประทานขนมปังกันมากขึ้นผู้ผลิตทางด้านอุตสาหกรรมไฟฟ้าจึงผลิตเครื่องปิ้งขนมปังไฟฟ้าอัตโนมัติ (toasters) ขึ้นมาตอบสนองความต้องการ เครื่องจะได้ปิ้งขนมปังให้กรอบ จนได้ที่ทั้งด้านหน้าและด้านหลังพร้อมกัน แล้วจึงส่งขนมปังมาให้เราหยิบได้ง่ายพร้อมกันนั้นเครื่องก็ทำงานตัดกระแสไฟโดยอัตโนมัติ วิธีนี้จะสะดวกและรวดเร็วกว่ามาก นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์เครื่องครัวที่สามารถทำได้ทั้งปิ้ง อบ และย่าง อาหารรวมอยู่ด้วยกันซึ่งสามารถจำแนกออกไปได้อีกตามคุณลักษณะและการใช้งานที่ต่างกัน เช่น เครื่องปิ้งขนมปังแบบมีเตาอบ เตาอบไฟฟ้า เป็นต้น

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอด

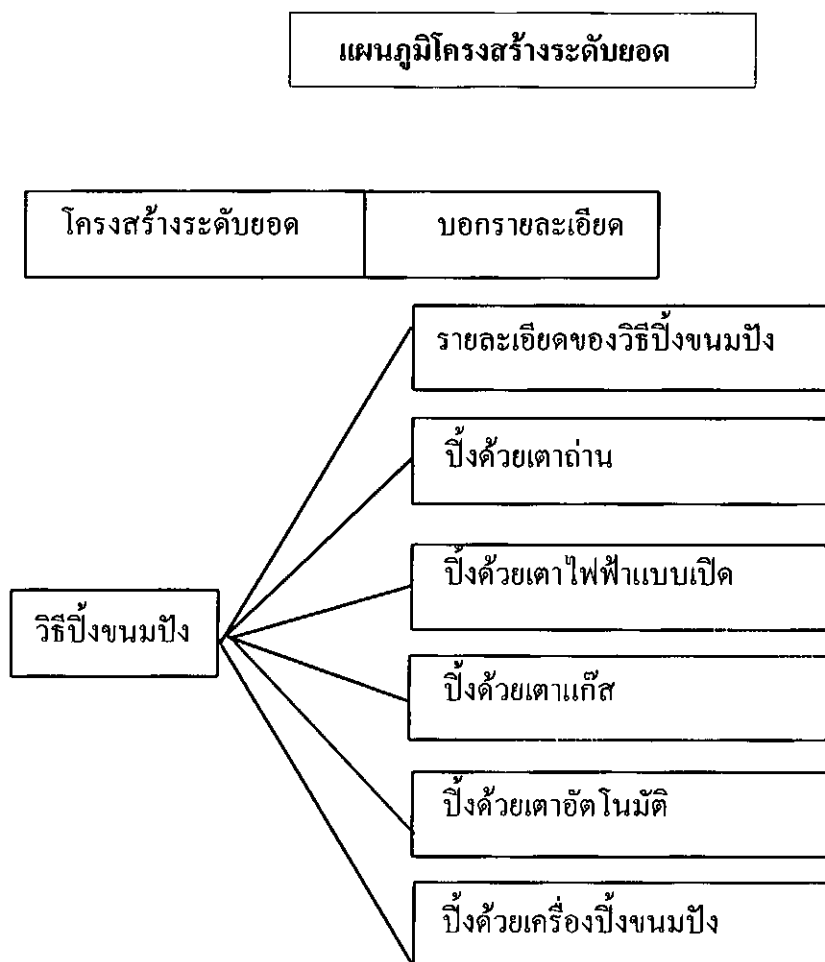

โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ.....

บอกรายละเอียด คือ

คำใบ้ ได้แก่.....

โครงสร้างระดับยอด	คือ	รายละเอียด
ใจความหลัก	คือ	รายละเอียดของวิธีปิ้งขนมปัง
บอกรายละเอียด	คือ	- ปิ้งด้วยเตาถ่าน - ปิ้งด้วยเตาไฟฟ้าแบบเปิด - ปิ้งด้วยเตาแก๊ส - ปิ้งด้วยเตาอัตโนมัติ - ปิ้งด้วยเครื่องปิ้งขนมปัง

คำไข่ ได้แก่ เช่น

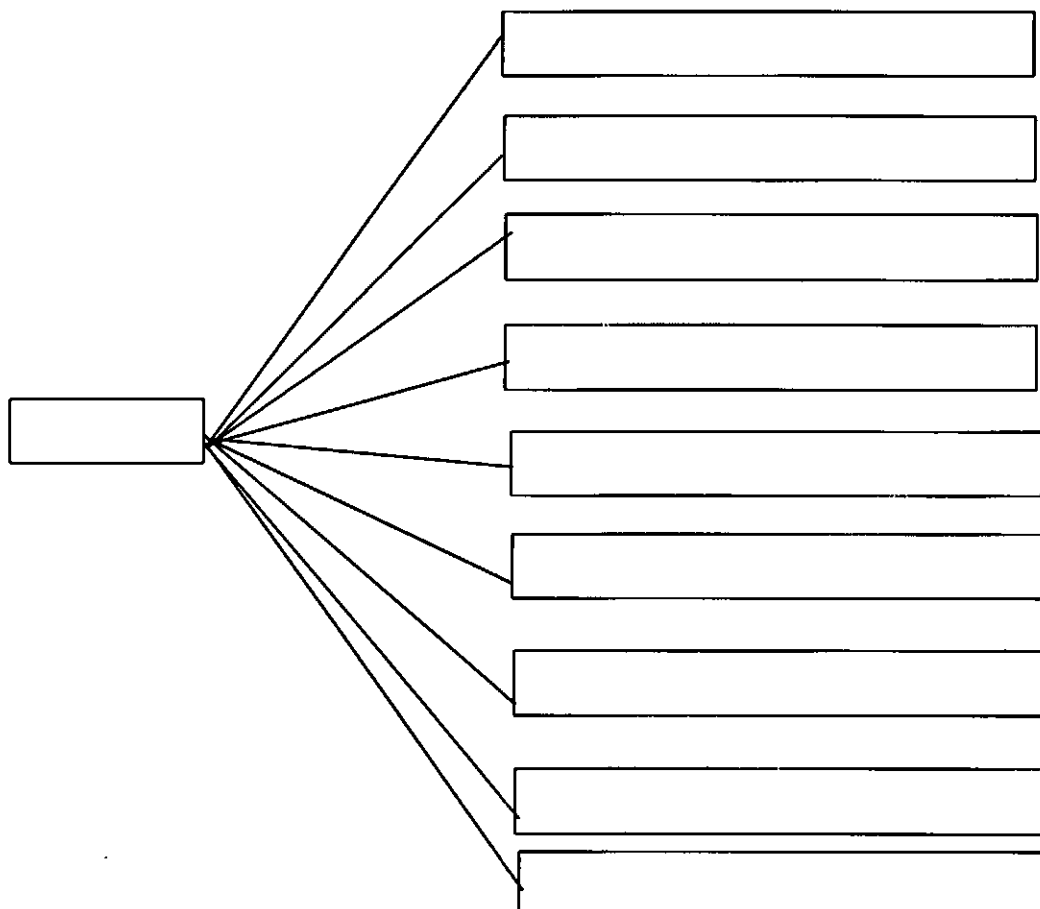
แบบฝึกอ่านโครงสร้างระดับยอชนิตบอกรายละเอียด

มลพิษทางทะเล

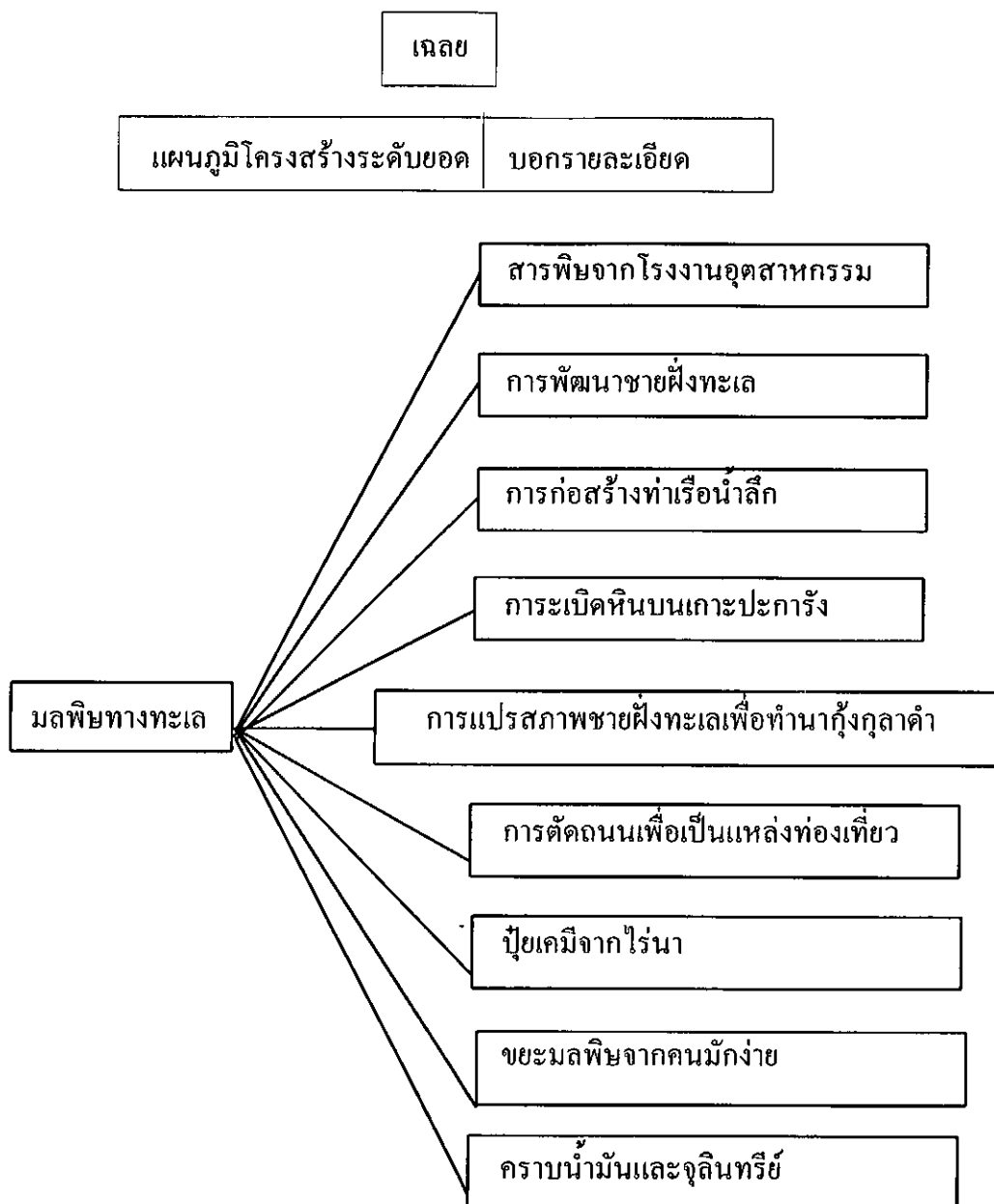
โลกเป็นดาวเคราะห์ที่ปกคลุมด้วยน้ำทะเล 10% ในรูปของทะเลและมหาสมุทรซึ่งนับว่าเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยแห่งหนึ่งของสิ่งมีชีวิต ทะเลและมหาสมุทรแม้จะดูกว้างใหญ่แต่ก็ยังไม่พ้นจากการถูกทำลายอย่างน่าเป็นห่วง ทั้งที่เกิดตามธรรมชาติและเกิดจากมนุษย์เอง แม้แต่บริเวณกลางของมหาสมุทรและขั้วโลกก็ยังตรวจพบว่ามีสารเคมีที่ปนเปื้อนอยู่ สิ่งที่น่าวิตก คือ บริเวณและมหาสมุทรที่อุดมสมบูรณ์ ได้แก่ บริเวณปากแม่น้ำป่าชายเลนและแนวหินปะการัง เหล่านี้เป็นจุดที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษมากที่สุด มลพิษจากทะเลและมหาสมุทรที่สำคัญได้แก่การพัฒนาชายฝั่งทะเล ซึ่งนับว่าเป็นการทำลายแหล่งที่อยู่ของสิ่งมีชีวิตบริเวณชายฝั่งทะเลไปอย่างมาก นอกจากนี้ยังเกิดผลในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิศาสตร์ด้วย เป็นต้นว่า การก่อสร้างจำเป็นต้องใช้หินจำนวนมหาศาลที่ระเบิดมาจากเขตรากต่าง ๆ ซึ่งระเบิดหินบนเกาะสีชัง หรือแม้แต่การเปลี่ยนแปลงแนวกระทบของคลื่นที่ซัดสาดชายฝั่งทะเล อันเนื่องมาจากการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกเพื่อรับส่งสินค้า จนสร้างความเสียหายให้แก่บ้านเรือนประชาชนไปเป็นจำนวนมาก การแปรสภาพชายฝั่งเพื่อประกอบอาชีพก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำลายชายฝั่งทะเล เช่น การเปลี่ยนไปเป็นนาข้าว นาเกลือ และระยะหลังนาุ้งกุลาดำ ก่อให้เกิดการบุกรุกทำลายป่าชายเลนอันเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำนานาพันธุ์ที่สำคัญอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ การทำลายป่าชายเลนนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของอ่าวไทยลดลง บริเวณชายฝั่งทะเลถูกทำลายเพื่อตัดถนนให้สอดคล้องกับการขยายเมือง หรือเหมาะสมกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว มลพิษจากเมืองและแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้บางครั้งรุนแรงไม่เพียงแต่สัตว์น้ำลดลง แม้คนลงไปว่ายน้ำก็ไม่ปลอดภัย เช่น ชายหาดพัทยา มลพิษทางทะเลที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งเกิดจากปุ๋ย และสารเคมีจากไร่นา และสารอินทรีย์จากบ้านเรือน ชุมชน ที่ระบายลงทะเลมากเกินไป ทำให้สาหร่ายและแพลงก์ตอนเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วสาหร่ายเหล่านี้ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ เรียกว่า Algae Bloom สาหร่ายเหล่านี้จะดูดออกซิเจนในน้ำเพื่อใช้ในการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เมื่อมันตายจะเกิดการทับถมจนน้ำเน่าเสีย สัตว์น้ำบริเวณนั้นต้องอพยพไปอยู่ที่อื่น ทั้งยังทำให้น้ำส่งกลิ่นเหม็นรุนแรงด้วย จุลินทรีย์ที่เพิ่มมากขึ้นจะไปปนเปื้อนในอาหารทะเลที่เราบริโภค ขยะตามแหล่งท่องเที่ยว เช่น ชายหาด หินปะการัง พบว่ามีพวกขวด กระป๋องเบียร์ หัวชักโครก คราบน้ำมันที่ไปจับตามชายหาดก็เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเลทะเลไม่เคยมลพิษทางทะเลก็ไม่เคยหลับใหลเช่นกัน ถ้าทะเลถูกมนุษย์ทำให้กลายเป็นบ่อน้ำโสโครกขนาดมหึมาแล้ว อยากถามว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับอนาคตของเรา

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดชนิดบอกรายละเอียด

โครงสร้างระดับยอด	คือ
ใจความหลัก	คือ
บอกรายละเอียด	คือ
คำไข	ได้แก่

โครงสร้างระดับยอด	คือ	การบอกรายละเอียด
ใจความหลัก	คือ	การบอกรายละเอียดของมลพิษทางทะเล
บอกรายละเอียด	คือ	- สารพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม - การก่อสร้างท่าเรือน้ำลึก - การระเบิดหินปะการัง - คราบน้ำมันและจุลินทรีย์ - การแปรสภาพชายฝั่งทะเลเพื่อทำนาุ้งกุลาดำ - การตัดถนนเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว - ปุ๋ยเคมีจากไร่นา - ขยะมูลฝอยจากคนมั่งง่าย

คำไข ได้แก่ เป็นต้นว่า เช่น

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 2

วิชา ภาษาไทย (ท203)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การอ่านตีความและการเขียนสรุปความ

เวลา 4 คาบ

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูกต้องรวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน และ เขียน เป็นการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถ

1. แปลความจากเรื่องที่อ่านได้
2. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
4. เขียนลำดับเหตุการณ์ของเรื่องและเขียนสรุปความได้

เนื้อหา

โครงสร้างระดับยอชชนิดการเปรียบเทียบ หมายถึง แผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึงความคล้ายคลึง และความแตกต่างของสิ่งของ 2 สิ่ง หรือสิ่งมีชีวิต 2 สิ่ง เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความแตกต่าง และความคล้ายคลึง คำไช คือ คำว่า เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เท่ากัน แตกต่างกัน ไม่เท่ากัน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอชชนิดเนื้อหาเปรียบเทียบ และให้รู้จักคำไช โดยดูตัวอย่างแผนภูมิจากเรื่อง “ แมวและหมา ”
3. ครูสนทนาและซักถามนักเรียนเรื่อง “ แมวและหมา ” แล้วให้นักเรียนฝึกทำแผนภูมิเรื่อง “ แมวและหมา ” ร่วมกับผู้สอน เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจจากการอ่านมาสู่การเขียน

4. ครูและนักเรียนอภิปรายร่วมกันจากเรื่อง “แมวและหมา” แล้วให้นักเรียนฝึกทำแผนภูมิร่วมกับผู้สอน เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจ จากการอ่านสู่การเขียน

5. ให้นักเรียนฝึกอ่าน ตีความและวิเคราะห์ความจากเรื่อง “เครื่องอบผ้า” โดยเติมข้อความลงในแผนภูมิที่ครูเตรียมไว้

6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงาน เพื่อสรุปความเข้าใจจากการอ่านเรื่อง “เครื่องอบผ้า”

7. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญหรือใจความหลักของเรื่อง ในแบบฝึกหัด เพื่อเตรียมรายงานหน้าชั้น

8. ให้นักเรียนฝึกอ่านเรื่อง “เครื่องปิ้งขนมปัง” โดยนำความรู้ เรื่องโครงสร้างระดับยอชนิดเนื้อหาเปรียบเทียบที่ได้ศึกษามาแล้ว มาวิเคราะห์เรื่องพร้อมทั้งเขียนแผนภูมิที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง

9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปปากเปล่าเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอชนิดเนื้อหาเปรียบเทียบเพื่อเป็นประสบการณ์เดิมและเป็นแนวทางในการอ่านจับใจความเกี่ยวกับ โครงสร้างระดับยอ ในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรม
2. ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอชนิดเปรียบเทียบเรื่อง “แมวและหมา”
3. แบบฝึกอ่านเรื่อง “เครื่องอบผ้า” และ “เครื่องปิ้งขนมปัง”
4. แผนภูมิโครงสร้างระดับยอ ชนิดเปรียบเทียบเรื่อง “แมวและหมา” “เครื่องอบผ้า” “และเครื่องปิ้งขนมปัง”

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
- 3.. ตรวจผลงาน

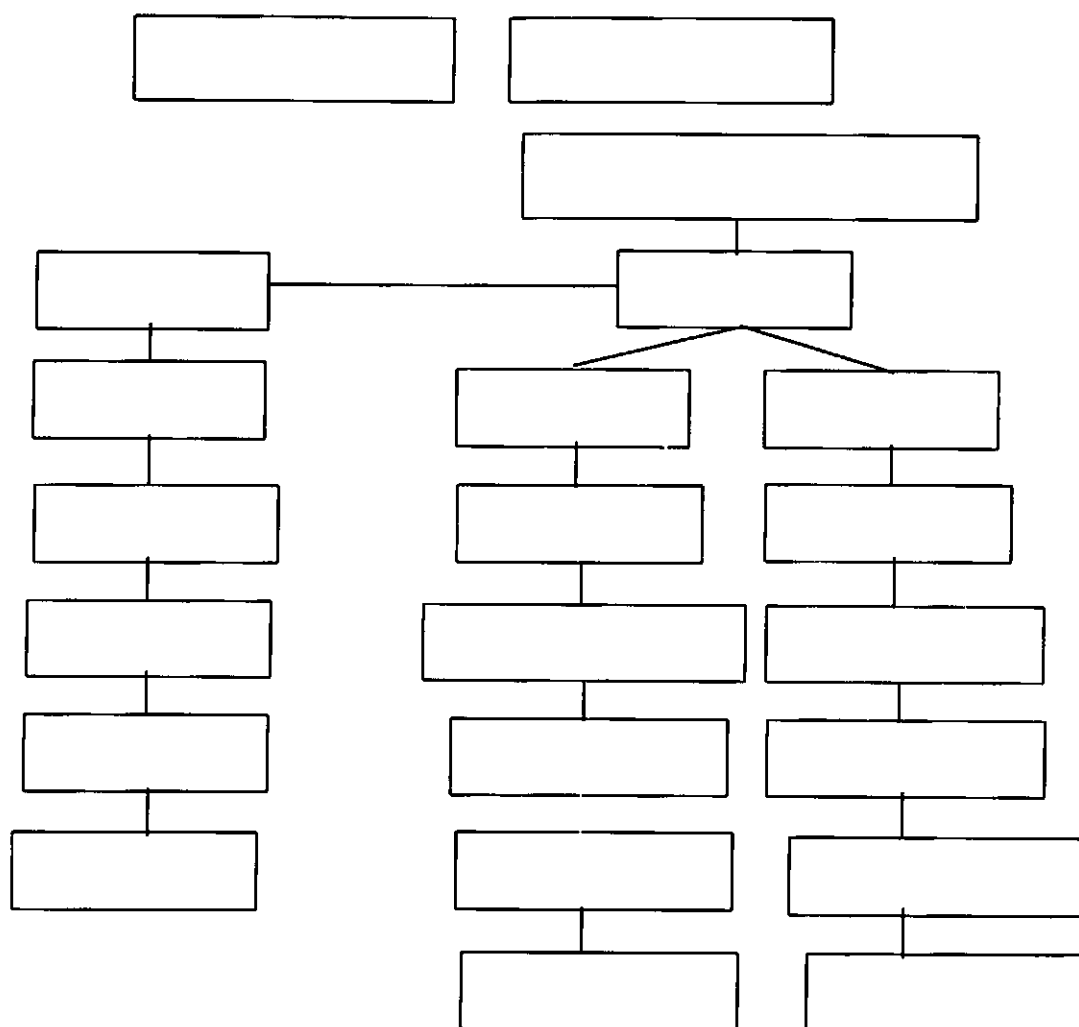
ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ

แมวและหมา

แมวกับหมาต่างก็เป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความผูกพันกับมนุษย์มานาน ทั้งแมวและหมาีความน่ารักน่าเอ็นดู สามารถฝึกสอนให้รับรู้ในบางเรื่องได้ เช่น เรียกให้มากินอาหาร ไล่ให้ไป หรือแสดงอาการเคล้าเคลียเอาอกเอาใจเจ้าของ แมวดีกว่าหมาในหลาย ๆ ด้าน เช่น แมวจะไม่ส่งเสียงอะอะ แมวจะมีอันตรายต่อคนน้อยกว่าหมา หมานำโรคร้ายแรงมาสู่คนได้มากกว่าแมว ขนของแมวถ้าเข้าจมูกก็สามารถทำให้เป็นหอบหืดได้ หรือถ้าคนถูกหมาบ้ากัดก็สามารถทำให้คนเป็นบ้าหรือเสียชีวิตได้ นอกจากนี้แมวยังมีประโยชน์โดยช่วยกำจัดหนู ซึ่งเป็นพาหนะนำเชื้อกาฬโรคมาสู่คนได้ด้วย

ដោយស្វ័យ

โครงสร้างระดับยอดขนิດการเปรียบเทียบ

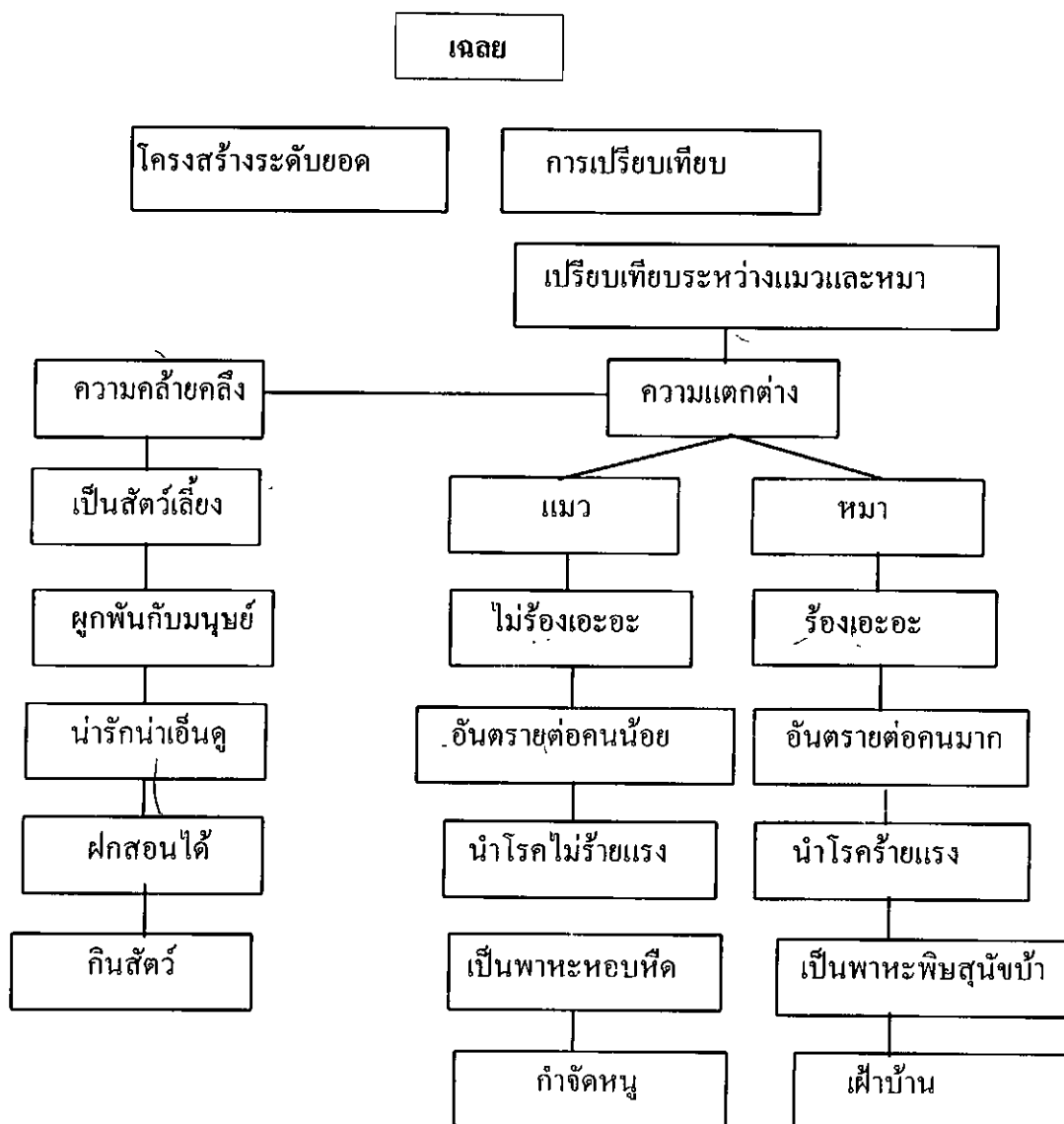

โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ

บอกรายละเอียด คือ

คำๆ ได้แก่

โครงสร้างระดับยอด คือ การเปรียบเทียบ

ใจความหลัก คือ เปรียบเทียบระหว่างแมวและหมา

บอกรายละเอียด	คือ หมา	- ร้องเอะอะ	- อันตรายต่อคนมาก
		- เป็นพาหะนำโรคร้ายแรง	- นำโรคพิษสุนัขบ้า
		- ไล่บ้าน	
	แมว	- ไม่ร้องเอะอะ	- อันตรายต่อคน
		- เป็นพาหะนำโรคไม่ร้ายแรง	- นำโรคหอบหืด
		- กำจัดหนู	
ความคล้ายคลึง		- เป็นสัตว์เลี้ยง	- ผูกพันกับมนุษย์
		- น่ารักน่าเอ็นดู	- ฝึกสอนได้
		- กินสัตว์เป็นอาหาร	

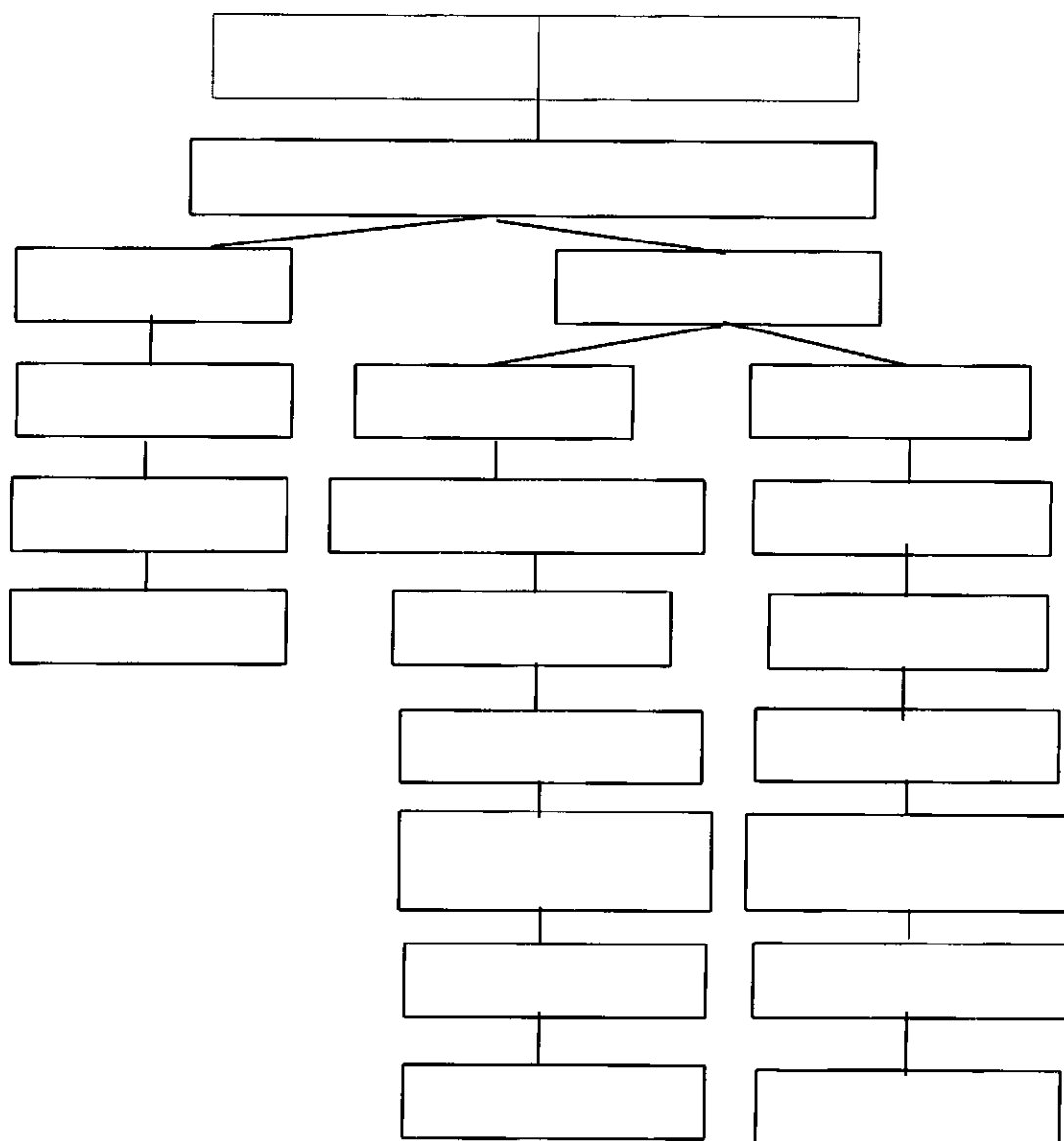
แบบฝึกอ่านโครงสร้างระดับยอชนิดเปรียบเทียบ เครื่องอบผ้า

ที่ University of Tulsa รัฐ Oklahoma มีการวิจัยเรื่องการใช้หลักการทำงานของเตา Microwave มาใช้อบผ้าให้แห้ง หลักการอันนี้ดีกว่าเครื่องอบผ้าในปัจจุบัน เครื่องอบผ้าในปัจจุบันใช้วิธีทำให้อากาศร้อนก่อน แล้วนำเอาอากาศร้อนมาให้ความร้อนแก่เสื้อผ้าอีกต่อหนึ่ง เพื่อให้ไอน้ำระเหยออกไปในลักษณะไอน้ำซึ่งต้องได้รับการกำจัดไปอีกต่อหนึ่ง ผลคือเสื้อผ้าจะมีการเสียรูปทรงและสีหรือมากเพราะใช้ความร้อนมากและใช้เวลานาน Microwave Clothes Dryer นั้นคลื่นกระแส Microwave จะเป็นตัวขจัดน้ำออกจากเสื้อผ้าโดยตรงในขั้นตอนเดียวและใช้เวลาสั้นกว่ามากด้วย นอกจากนี้ยังค้นพบว่าทำให้ผ้าแห้งด้วยคลื่น Microwave นี้ สามารถจัดเชื้อแบคทีเรียและไวรัสได้เป็นอย่างดี ด้วยหลักและแนวคิดอันนี้นับว่าดีมากและสามารถนำไปใช้ได้อย่างจริงจัง ตัวเครื่องเองก็สามารถทำให้กระทัดรัด จะเก็บไว้ในตู้เสื้อผ้าก็ได้ ส่วนเวลาการอบผ้าให้แห้งนั้นจะน้อยลงไม่ต่ำกว่า 30% ด้วย ซึ่งประหยัดทั้งเวลาและพลังงาน คาดว่าผลิตภัณฑ์นี้จะออกสู่ตลาด ใน 1 - 2 ปีข้างหน้านี้ ด้วยราคาประมาณ 300 เหรียญ ฯ

สำหรับประเทศไทยเรานั้นได้มีการผลิต Microwave Oven เป็นสินค้าออกอยู่เป็นจำนวนมาก เทคโนโลยีด้านนี้เรารู้หมดแล้วน่าจะคิดดัดแปลงทำเป็นลักษณะเครื่องอบผ้าดังกล่าว ดูบางส่วนตลาดรองรับสินค้านั้นมีอยู่ทั่วโลก

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ

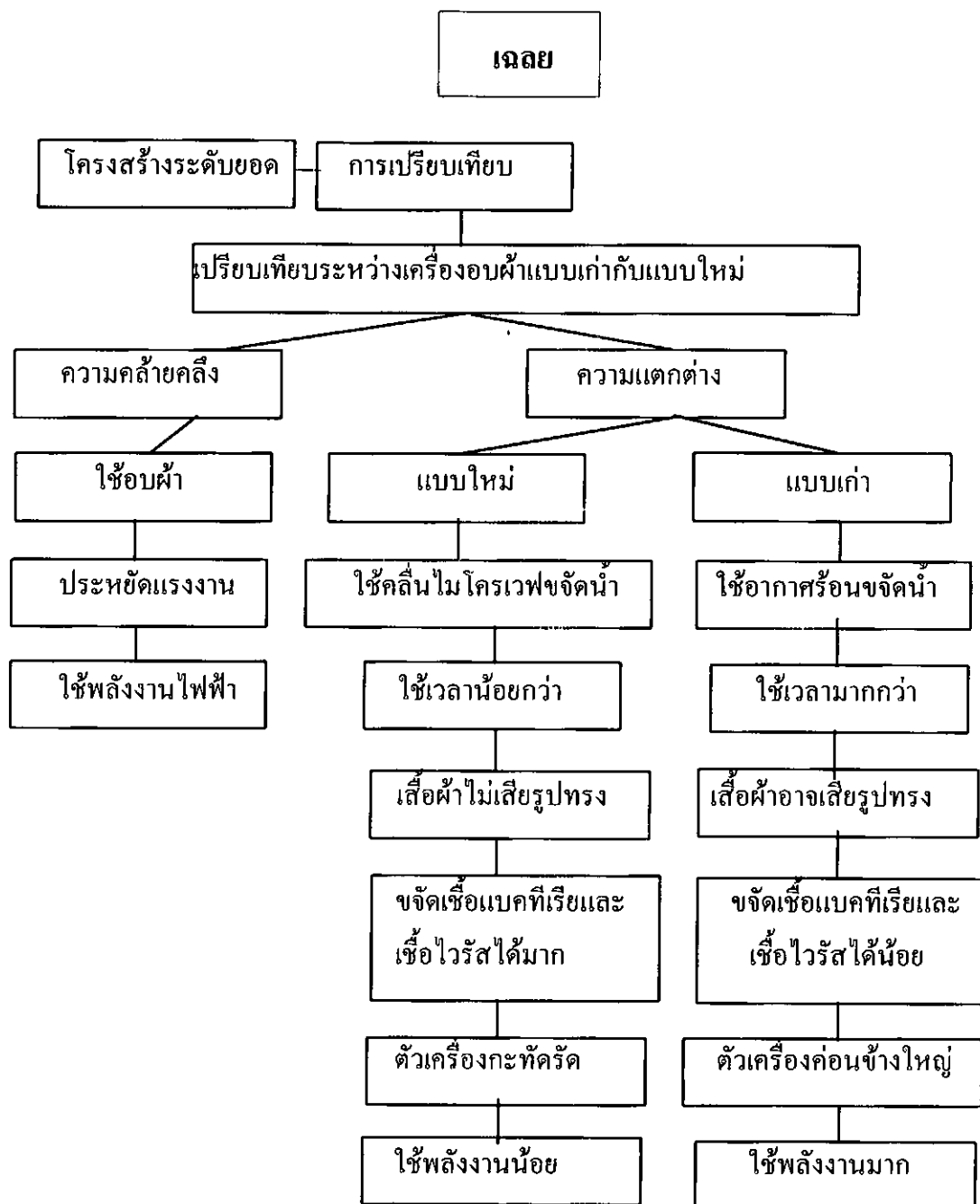

โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ

บอกรายละเอียด คือ

คำไข่ ได้แก่

โครงสร้างระดับยอด คือ การเปรียบเทียบ

ใจความหลัก คือ การเปรียบเทียบเครื่องซักผ้าแบบเก่ากับแบบใหม่

บอกรายละเอียด คือ เครื่องซักผ้าแบบเก่า - ใช้อากาศร้อนขจัดน้ำ

- ใช้เวลามากกว่า
- เสื้อผ้าอาจเสีรูปทรง
- ขจัดเชื้อแบบที่เรียลและเชื้อไวรัสได้น้อย

เครื่องซักผ้าแบบใหม่

- ตัวเครื่องค่อนข้างใหญ่
- ใช้พลังงานมากกว่า
- ใช้คลื่นไมโครเวฟขจัดน้ำ
- ใช้เวลาน้อย
- เสื้อผ้าไม่เสีรูปทรง
- ขจัดเชื้อแบคทีเรียและเชื้อไวรัสได้มาก

ความคล้ายคลึง

- ตัวเครื่องกะทัดรัด
- ใช้พลังงานน้อยกว่า
- ใช้อบผ้า
- ประหยัดแรงงาน
- ใช้พลังงานไฟฟ้า

คำใบ้ คือ ต่าง แตกต่าง ต่างจาก

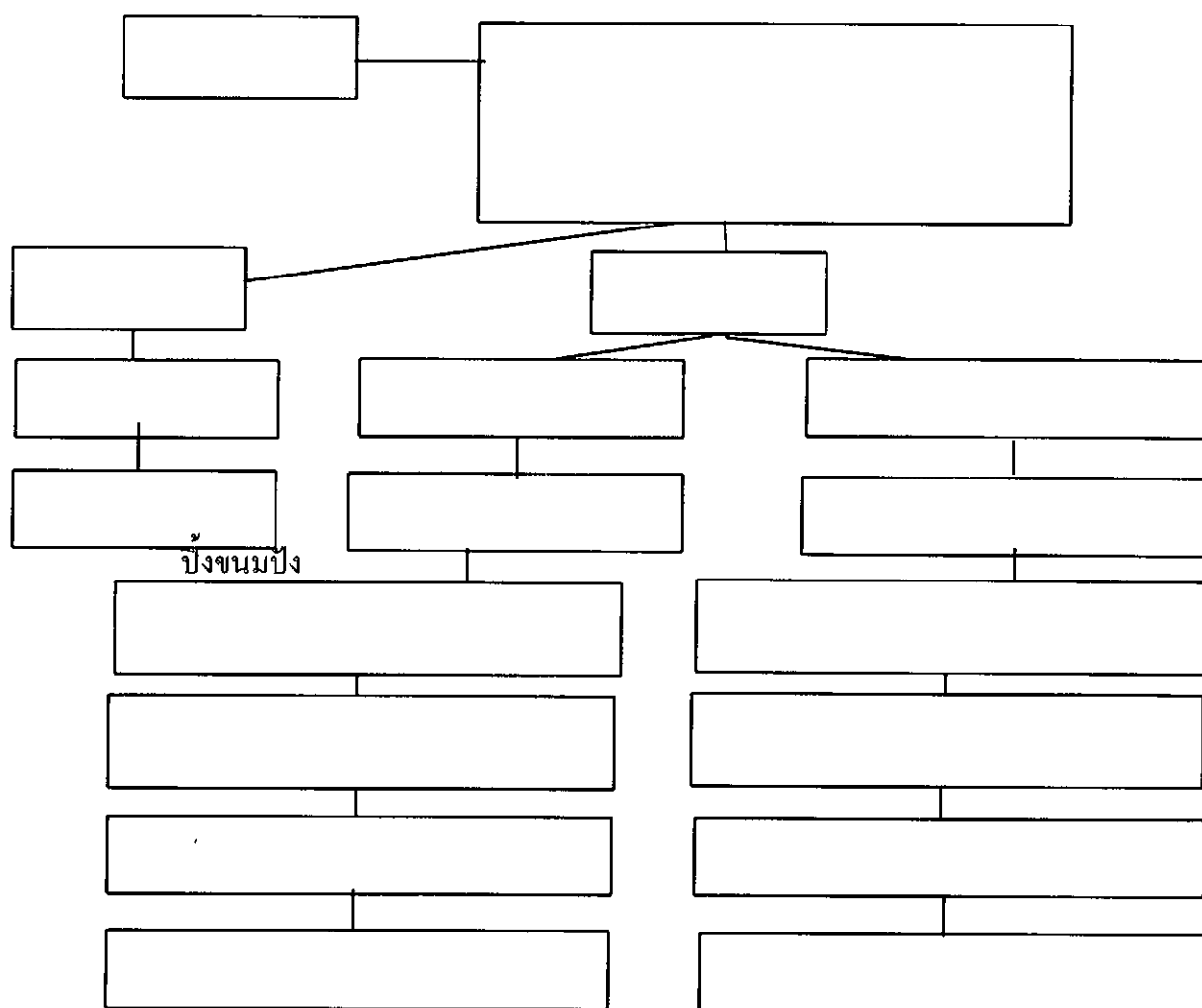
แบบฝึกอ่านโครงสร้างระดับยอชนิดเปรียบเทียบ

เครื่องปิ้งขนมปัง

เครื่องปิ้งขนมปังแบบปิ้งได้ครั้งละ 2 แผ่น ชนิดช่องปิ้งยาว 1 ช่องมีช่องปิ้งยาวเพียงช่องเดียว ซึ่งบรรจุขนมปังขนาดมาตรฐานได้ 2 แผ่น และยังใช้ปิ้งขนมปังที่มีขนาดและรูปร่างใหญ่กว่าขนมปังแผ่นขนาดมาตรฐาน (เช่นขนมปังที่ตัดด้วยมือ) ได้ เครื่องปิ้งขนมปังแบบนี้มักออกแบบให้ช่องปิ้งกว้างมากกว่าปกติ เพื่อที่จะปิ้งขนมปังได้หลาย ๆ ประเภท โดยเฉพาะขนมปังที่มีความหนาแน่น เช่นขนมปังสำหรับเบอร์เกอร์ เป็นต้น เนื่องจากช่องปิ้งมีความกว้างมาก จึงต้องมีอุปกรณ์จับขึ้นขนมปังให้อยู่ตรงกลางช่วยปิดขนมปังเวลานำลงปิ้งไม่ให้เอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง เพื่อให้ได้รับความร้อนทั่วกันอย่างทั่วถึงทั้งสองด้าน อุปกรณ์ให้ความร้อนมีทั้งแบบที่เป็นแผงความร้อนแบบหลอด ความร้อนจากเครื่องปิ้งขนมปังรุ่นใหม่ ๆ ที่ผลิตออกมามักจะมีอุปกรณ์ให้ความร้อนแบบหลอดความร้อน ซึ่งให้ความร้อนกระจายออกมากระอบผนังเครื่องแล้วสะท้อนมายังขนมปังอีกทีหนึ่ง ส่วนเครื่องปิ้งขนมปังแบบปิ้งได้ครั้งละ 4 แผ่น ชนิดช่องปิ้งยาว 2 ช่องนั้น สามารถบรรจุขนมปังแบบมาตรฐานได้ 2 แผ่นต่อช่อง ดังนั้นจึงสามารถใช้ปิ้งขนมปังที่มีขนาดใหญ่กว่ามาตรฐานได้เช่นกันแต่ความกว้างของช่องจะน้อยกว่าแบบแรกจึงไม่ต้องมีอุปกรณ์ยึดขึ้นขนมปังให้อยู่ในแนวกลาง เครื่องปิ้งขนมปังประเภทนี้เหมาะสำหรับการปิ้งขนมปังครั้งละหลาย ๆ แผ่น แต่จะกินไฟสูงกว่า เนื่องจากมีแผงความร้อนขนาดใหญ่ 3 แผง คือด้านข้าง ๆ ละ 2 แผ่นและตรงกลางอีก 1 แผ่น

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ

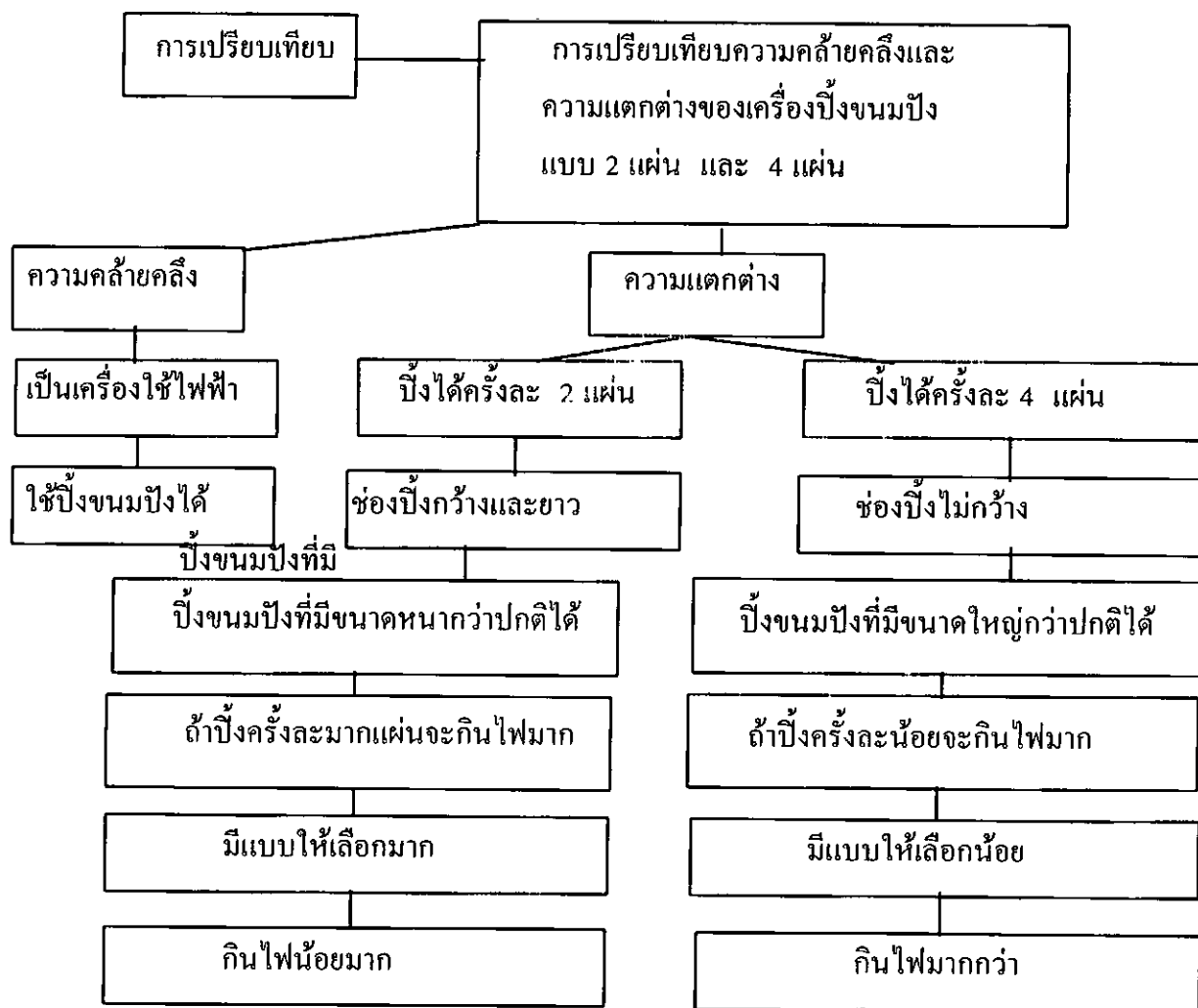
บอกรายละเอียด คือ

คำไข ได้แก่

เฉลย

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดชนิดการเปรียบเทียบ

เฉลย

โครงสร้างระดับยอด คือ การเปรียบเทียบ
 ใจความหลัก คือ การเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของ
 เครื่องปั้นดินเผาแบบ 2 แผ่น และ 4 แผ่น

บอกรายละเอียด คือ ความคล้ายคลึง - เป็นเครื่องใช้ไฟฟ้า
 - ใช้ปั้นดินเผาได้

ความแตกต่าง แบบปั้นได้ครึ่งละ 2 แผ่น

- ช่องปั้นกว้างและยาว
- ปั้นดินเผาที่มีความหนาแน่นกว่าปกติได้
- ถ้าปั้นครึ่งละมากแผ่นจะกินไฟมาก
- มีแบบให้เลือกมาก
- กินไฟน้อย

แบบปั้นได้ครึ่งละ 4 แผ่น

- ช่องปั้นไม่กว้าง
- ปั้นดินเผาที่มีขนาดใหญ่กว่าปกติได้
- ถ้าปั้นครึ่งละน้อยแผ่นจะกินไฟมาก
- มีแบบให้เลือกน้อย
- กินไฟมาก

คำใบ้ ได้แก่ เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เท่ากัน แตกต่างกัน ไม่เท่ากัน

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 3

วิชา ภาษาไทย (ท 203)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปความ

เวลา 4 คาบ

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียนที่มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถ

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
4. เขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

โครงสร้างระดับยอชชนิดการเปรียบเทียบ หมายถึง แผนการเขียนที่ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึงความคล้ายคลึง และความแตกต่างของสิ่งของ 2 สิ่ง หรือสิ่งมีชีวิต 2 สิ่ง เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความแตกต่าง และความคล้ายคลึง คำไข คือ คำว่า เหมือนกัน คล้ายคลึงกัน เท่ากัน แตกต่างกัน ไม่เท่ากัน

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับยอชชนิดสาเหตุและผล และให้รู้จักคำไขของโครงสร้างระดับยอชชนิดสาเหตุและผล โดยให้ดูตัวอย่างจากแผนภูมิเรื่อง “ส้นสูงทำลายสุขภาพให้ต่ำ”
3. ครูและนักเรียน อภิปรายเรื่อง “ส้นสูงทำลายสุขภาพให้ต่ำ ” และให้นักเรียนฝึกทำแผนภูมির่วมกันกับครู เพื่อถ่ายทอดความเข้าใจจากการอ่านมาสู่การเขียน

4. ให้นักเรียนฝึกอ่านและวิเคราะห์โครงสร้างระดับยอชนิดสาเหตุและผลเรื่อง “เผยโฉมมฤตยูตัวใหม่ของนุห์” โดยเติมคำหรือข้อความลงในแผนภูมิที่ครูเตรียมไว้
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงาน เพื่อสรุปความเข้าใจจากการอ่าน
6. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญหรือใจความหลักของเรื่องลงในแบบฝึกหัด เพื่อเตรียมรายงานหน้าชั้น
7. ให้นักเรียนฝึกอ่านเรื่อง “สัตว์เลี้ยว” โดยให้นำความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอชนิดสาเหตุและผล พร้อมทั้งเขียนแผนภูมิที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดของเรื่อง โดยจัดกิจกรรมกลุ่ม
8. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปปากเปล่า เกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอชนิดสาเหตุและผล เพื่อเป็นประสบการณ์เดิม และเป็นแนวทางในการอ่านจับใจความเกี่ยวกับโครงสร้างระดับยอในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรม
2. ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอชนิดสาเหตุและผล “สันสูงทำลายสุขภาพให้ต่ำ”
3. แบบฝึกการอ่านเรื่อง “เผยโฉมมฤตยูตัวใหม่ของนุห์” และ “สัตว์เลี้ยว”
4. แผนภูมิเรื่อง “มฤตยูตัวใหม่ของนุห์” และสัตว์เลี้ยว

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจผลงาน

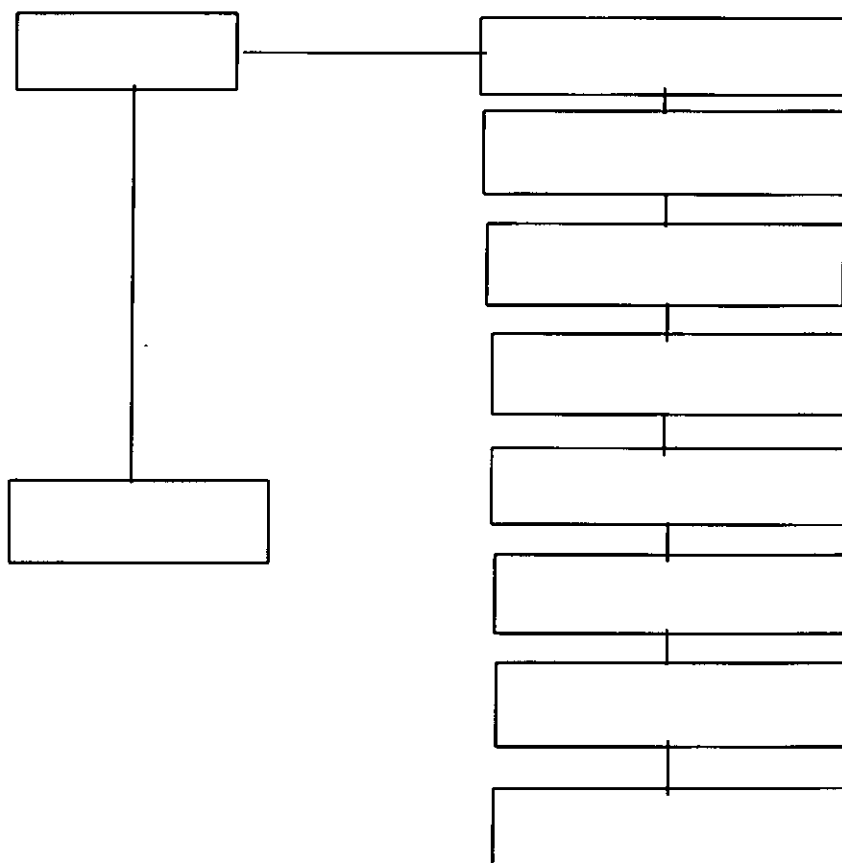
ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอชนิตสาเหตุและผล

ส้นสูงทำลายสุขภาพให้ต่ำ

เดือนบรรดาสุขภาพสตรีทั้งหลายว่ารองเท้าส้นสูงเป็นศัตรูตัวร้ายต่อสุขภาพของเท้า แม้จะเป็นที่นิยมกันว่าสวมใส่แล้วสวยสง่าก็ตาม แพทย์ผู้เชี่ยวชาญชี้ว่า รองเท้าส้นสูงทำให้ต้องยืนทรงตัวผิดธรรมชาติ น้ำหนักตัวเอนตกลงไปทางด้านหน้า ข้อเท้าบิด กดบีบเท้า หากสวมใส่อยู่นานเป็นประจำ อาจทำให้เท้าผิดรูป นอกจากนี้ยังทำให้กล้ามเนื้ออ่อนแอถูกบีบรัด รวมทั้งเอ็นที่ยึดติดกับกระดูก อาจเกิดอันตรายฉีกขาดได้ ตัวเท้าเองก็อาจเป็นตาปลาได้ง่าย เพราะเท้าถูกดันไปอัดอยู่ในส่วนหัวส่วนแคบที่สุดของรองเท้า ทำให้ข้อนิ้วถูกบีบรัดอยู่เสมอ เพื่อสุขภาพของเท้าและความสบายจึงควรเลือกรองเท้าแบบเตี้ยกว่าหัวบานกว่า ลักษณะคล้ายคลึงกับเท้าของเรามากกว่าจะดีกว่า

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอช สาเหตุและผล

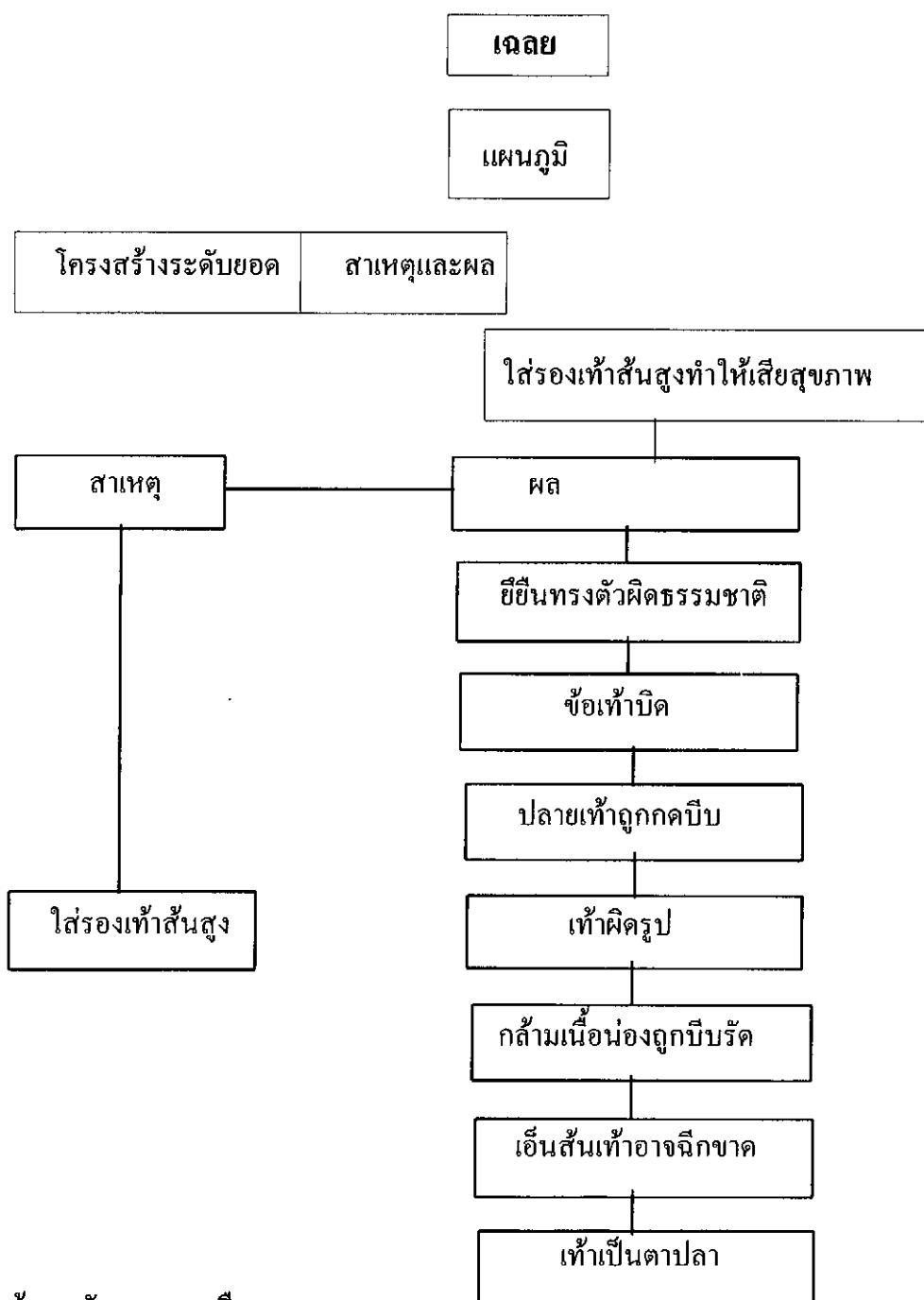

โครงสร้างระดับยอช คือ

ใจความหลัก คือ

บอกรายละเอียด คือ

คำไข ได้แก่.....

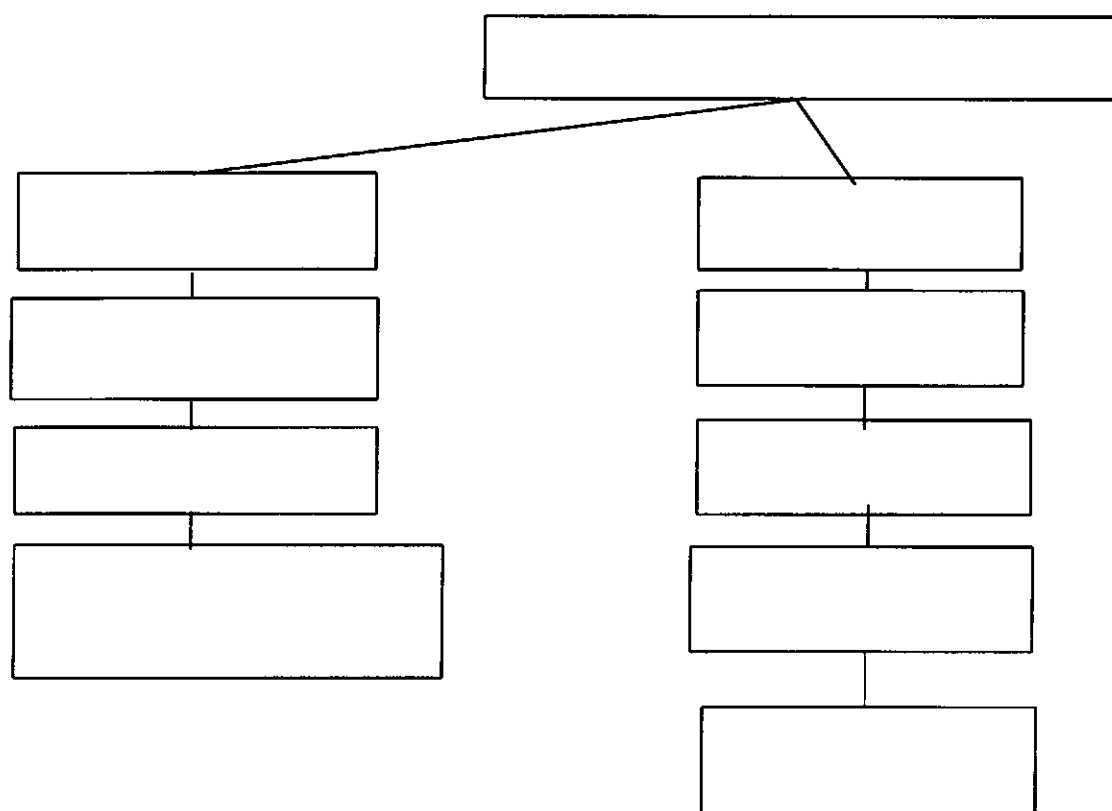
โครงสร้างระดับยอด	คือ	สาเหตุ - ผล	
ใจความหลัก	คือ	สาเหตุและผลของการไฟแรงทำอันตราย	
บอกรายละเอียด	คือ	สาเหตุ - ไฟแรงทำอันตราย	
		ผล	- ยี่ยันทรงตัวผิดธรรมชาติ - ข้อเท้าบิด - ปลายเท้าถูกกดบีบ - เท้าผิดรูป - กล้ามเนื้ออ่อนนุ่มถูกบีบรัด - เอ็นเส้นเท้าอาจฉีกขาด - เท้าเป็นตาปลา

แบบฝึกอ่านโครงสร้างระดับยอชชนิดสาเหตุและผล เผยมฤตยูตัวใหม่ของบุนรี

เจอมฤตยูตัวใหม่ของบุนรีเข้าอีก เป็นพิษบ่อนทำลายหัวใจ ปรากฏในใบยาสูบที่มีน้ำตาลไปฉาบหลอดเลือดให้แข็งตัวขึ้น สถาบันวิจัยการแพทย์ไฟโคเวอร์ แห่งเมืองลองไอแลนด์ ได้วิจัยพบว่า ยาสูบเป็นอันตรายต่อหัวใจอย่างใหม่นี้มีน้ำตาลกลูโคส ก่อปฏิกิริยาแบบโรคเบาหวาน แม้แต่กับผู้สูบบุหรี่อายุน้อย ๆ หลังจากที่แพทย์เคยบอกให้รู้ว่า บุนรีเป็นตัวการทำให้เป็นโรคหัวใจ สารเคมีในบุนรีทำให้เลือดอมออกซิเจนได้น้อยลง หัวใจต้องเบ่งกำลังทำงานหนักขึ้น ซึ่งอาจทำให้เกิดเลือดอุดตันได้ เฉพาะในอเมริกาเองคนอเมริกันต้องสังเวชชีวิตกับโรคหัวใจอันเกิดจากบุนรีปีละราว 190,000 คน โรคหัวใจเกิดจากสาเหตุผสมกัน 2 อย่าง คือหลอดเลือดแข็งตัวและการอุดตันของเลือด “เรารู้กันแล้วว่า การสูบบุหรี่เป็นตัวการทำให้เลือดอุดตัน แต่บัดนี้กลับปรากฏว่ามันเป็นตัวการเดียวหมดทั้ง 2 อย่าง “ ผู้วิจัยกล่าวว่าน้ำตาลกลูโคสก่อปฏิกิริยาเคมีกลายเป็นสารประกอบอย่างหนึ่ง ซึ่งผสมเข้ากับโปรตีนในเลือด แปลเป็นเมือกของไขมันและอื่น ๆ จับเกาะติดตามผนังหลอดเลือดไว้ ปกติแต่ละคนก็มีน้ำตาลกลูโคส และหลอดเลือดก็ชักแข็งตัวขึ้นอยู่แล้ว บางคนอาจเป็นมาตั้งแต่ตอนวัยรุ่นแล้ว ยังมีน้ำตาลกลูโคสสูงก็ยิ่งไปเร่งผนังหลอดเลือดแข็งกระด้างยิ่งขึ้น ทำให้คนเป็นเบาหวานเสี่ยงกับโรคหัวใจหนักขึ้น

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอด สาเหตุและผล

โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ

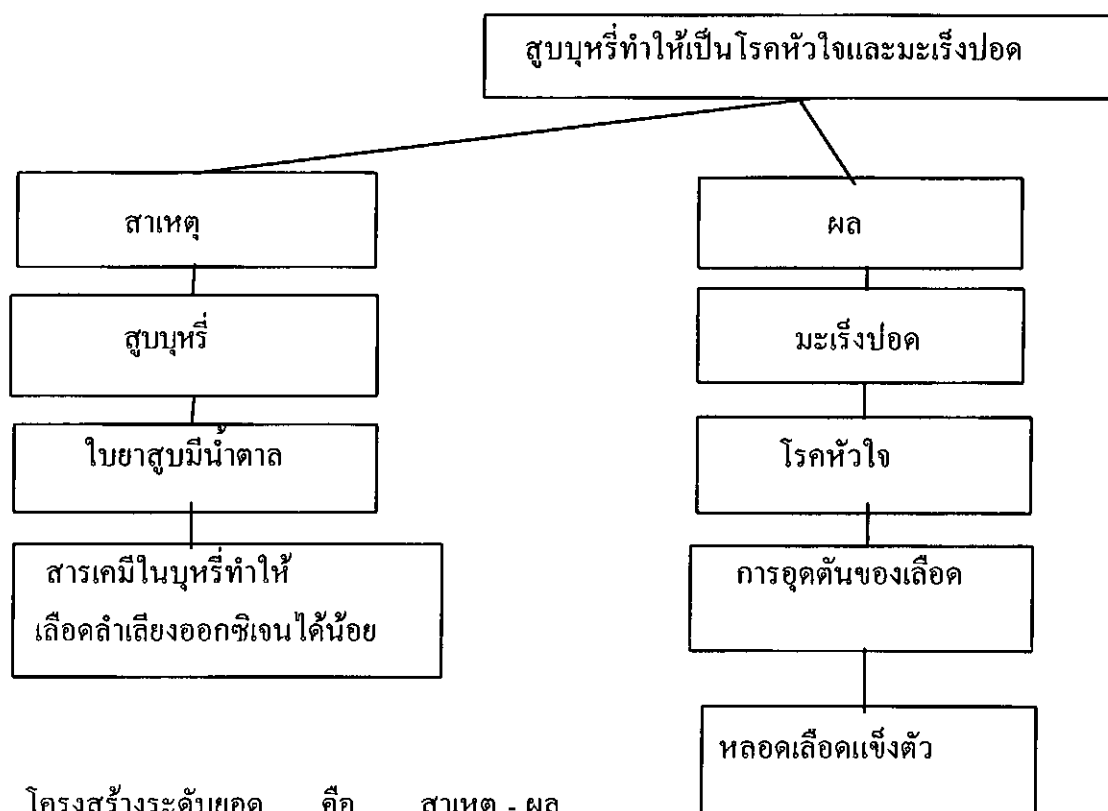
บอกรายละเอียด คือ

คำไข่ ได้แก่.....

เจตย

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอด สาเหตุและผล

โครงสร้างระดับยอด คือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลัก คือ สาเหตุและผลของการสารพิษ

บอกรายละเอียด คือ สาเหตุ - สารพิษ

ผล

- เบาหวาน
- โรคเบาหวาน
- มะเร็งปอด
- โรคหัวใจ
- การอุดตันของเลือด
- ตาบอด

คำไข ได้แก่ สาเหตุ ผล มีผลทำให้ สาเหตุมาจาก เนื่องจาก

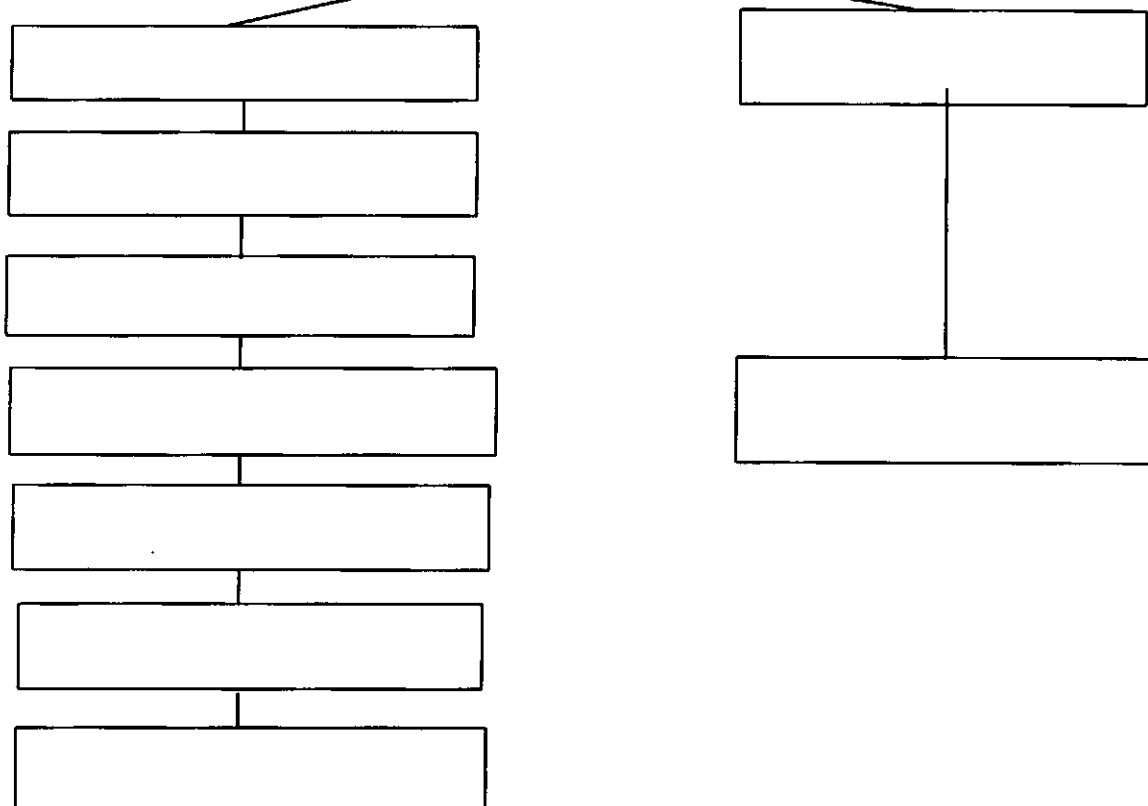
แบบฝึกอ่านโครงสร้างระดับยอชนิดสาเหตุและผล

สัตว์เลี้ยง

เด็กหลายคนต้องการเลี้ยงสัตว์ แต่พ่อแม่บางคนไม่ชอบที่จะให้ลูกเลี้ยงสุนัขและแมวไว้ในบ้าน เพราะสกปรก ถ่ายอุจจาระไม่เป็นที่เป็นทางและเหม็น หรืออาจมีพยาธิ ขนของมันก็ทำให้เกิดโรคได้ นอกจากนี้ยังสร้างภาระให้แก่เด็ก ทำให้เด็กไม่สนใจบทเรียนและไม่มีเวลาช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน จริงจริงแล้ว สัตว์เลี้ยงอาจจะดีสำหรับเด็ก สัตว์เลี้ยงอาจเป็นเพื่อนเล่นที่ดีสำหรับเด็ก ถ้าพ่อแม่มีลูกคนเดียวเด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากสัตว์ที่พวกเขาเลี้ยง สัตว์เลี้ยงสามารถเป็นเพื่อนแก้เหงาได้ ช่วย让孩子เรียนรู้ธรรมชาติของสัตว์ รู้วิถีดูแลสัตว์เลี้ยง เช่น การทำความสะอาด การให้อาหาร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเลี้ยงสัตว์

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอ

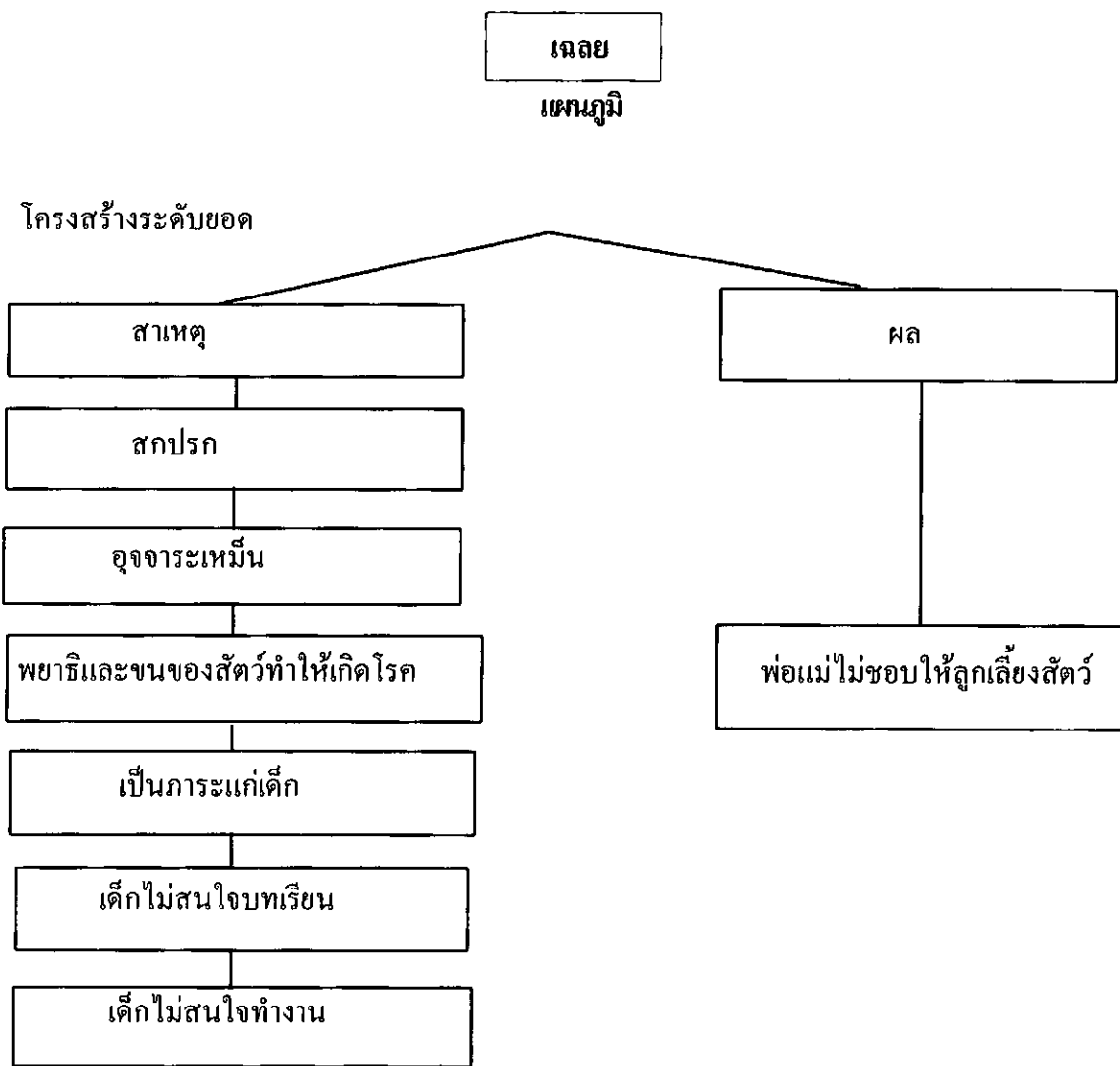

โครงสร้างระดับยอ คือ.....

ใจความหลัก คือ.....

บอกรายละเอียด คือ.....

คำไข่ ได้แก่ คือ.....

โครงสร้างระดับยอด คือ สาเหตุ - ผล

ใจความหลัก คือ สาเหตุและผลที่พ่อแม่ไม่ชอบให้ลูกเลี้ยงสัตว์

บอกรายละเอียด คือ สาเหตุ - สกปรก - อุจจาระเหม็น
 - พยาธิและขนของสัตว์ทำให้เกิดโรค
 - เป็นภาระแก่เด็ก - เด็กไม่สนใจบทเรียน
 - เด็กไม่สนใจทำงานบ้าน
 ผล - พ่อแม่ไม่ชอบให้ลูกเลี้ยงสัตว์

คำไข คือ คำว่าสาเหตุ ผล สาเหตุมาจาก เนื่องจาก เป็นผลมาจาก

แผนการสอนกลุ่มทดลอง

แผนการสอนที่ 4

วิชา ภาษาไทย (ท 203)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปความ

เวลา 4 คาบ

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้
2. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนแผนภูมิจากเนื้อเรื่องได้
4. เขียนลำดับเหตุการณ์และสรุปเรื่องได้

เนื้อหา

โครงสร้างระดับย่อ ด ชนดิปัญหาและวิธีแก้ไข หมายถึง แผนการเขียนที่เขียนขึ้นเพื่อเสนอปัญหาและข้อแก้ไขของเรื่อง แผนการเขียนชนิดนี้มีคำไขคือคำว่า ปัญหาการแก้ไขวิธีแก้ไข

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน
2. ครูอธิบายให้นักเรียนรู้จักโครงสร้างระดับย่อ ดชนดิปัญหาและวิธีแก้ไข โดยให้ดูตัวอย่างแผนภูมิเรื่อง “ ความยากจน ”
3. ครูและนักเรียนอภิปรายเรื่อง “ความยากจน”
4. ให้นักเรียนฝึกทำแผนภูมิร่วมกันกับคู่สอนเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจจากการอ่านสู่การเขียน

5. ให้นักเรียนฝึกอ่านและวิเคราะห์ข้อความที่มีโครงสร้างระดับขอดชนิดเนื้อหาเปรียบเทียบเรื่อง “ เสือป้องกันรังสี U V ” ในแผนภูมิที่ครูเตรียมไว้
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มรายงาน เพื่อสรุปความเข้าใจจากการอ่านเรื่อง “ เสือป้องกันรังสี U V ”
7. ให้นักเรียนเขียนสรุปย่อความสั้น ๆ เกี่ยวกับใจความสำคัญหรือใจความหลักของเรื่อง ในแบบฝึกหัดเพื่อเตรียมรายงานหน้าชั้น
8. ให้นักเรียนฝึกอ่านเรื่อง “ การปลุกกระดูกข้ามคน ” โดยนำความรู้เรื่องโครงสร้างระดับขอดชนิดปัญหาและวิธีแก้ไขใช้พร้อมทั้งเขียนแผนภูมิที่เป็นใจความหลัก และรายละเอียดของเรื่องโดยจัดกิจกรรมกลุ่ม
9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปปากเปล่าเกี่ยวกับโครงสร้างระดับขอดชนิดปัญหาและวิธีแก้ไข เพื่อเป็นประสบการณ์เดิมและเป็นแนวทางในการอ่านจับใจความเกี่ยวกับ โครงสร้างระดับขอดในครั้งต่อไป

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรม
2. ตัวอย่างโครงสร้างระดับขอดชนิดปัญหาและวิธีแก้ไข เรื่อง “ ความยากจน ”
3. แบบฝึกหัดการอ่าน เรื่อง “ เสือป้องกันรังสี U V ” “ การปลุกกระดูกข้ามคน ”
4. แผนภูมิ เรื่อง “ เสือป้องกันรังสี U V ” “ การปลุกกระดูกข้ามคน ”

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจผลงาน

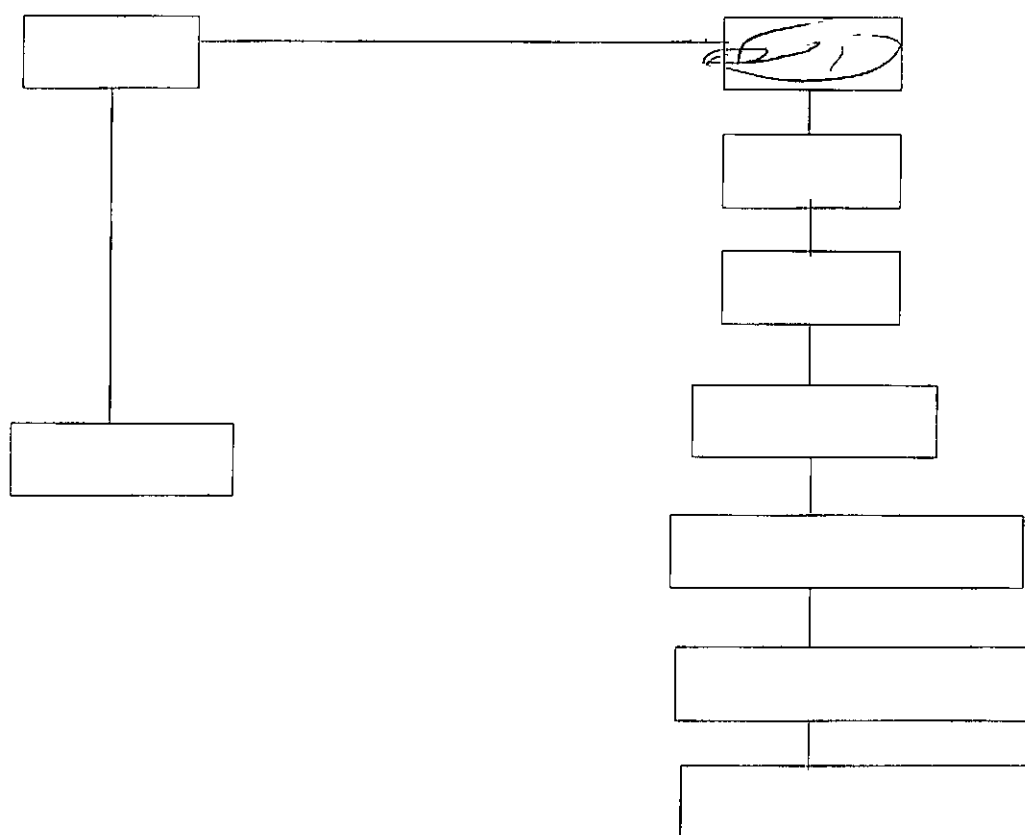
ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหาและวิธีแก้ไข

ความยากจน

ความยากจนเป็นอีกปัญหาหนึ่งของประเทศไทย ปัจจุบันประเทศไทยมีคนจนอยู่มากมาย อาจจะเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีงานทำ ไม่มีที่ทำมาหากิน ต้องดิ้นรนดิ้นรนเป็นจำนวนมาก วิธีแก้ไขปัญหาคความยากจนนั้นมีหลายอย่าง เช่น อดทนขยัน ทำมาหากินประหยัดไม่ใช้เงินสุรุ่ยสุร่าย วิธีแก้ปัญหาคความยากจนมีอยู่หลายวิธี สิ่งสำคัญที่จะทำให้ฐานะดีขึ้นคือ การศึกษาซึ่งจะทำให้ทุกชีวิตอยู่รอด ไม่หลงอบายมุขต่าง ๆ รู้จักวางแผน ครอบครัวยุทธศาสตร์สุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ เพื่อจะได้มีกำลังในการทำมาหากินสร้างฐานะของตนเอง สร้างครอบครัว สร้างความสุขความเจริญให้แก่วงศ์ตระกูลต่อไป

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอด ปัญหาและวิธีแก้ไข

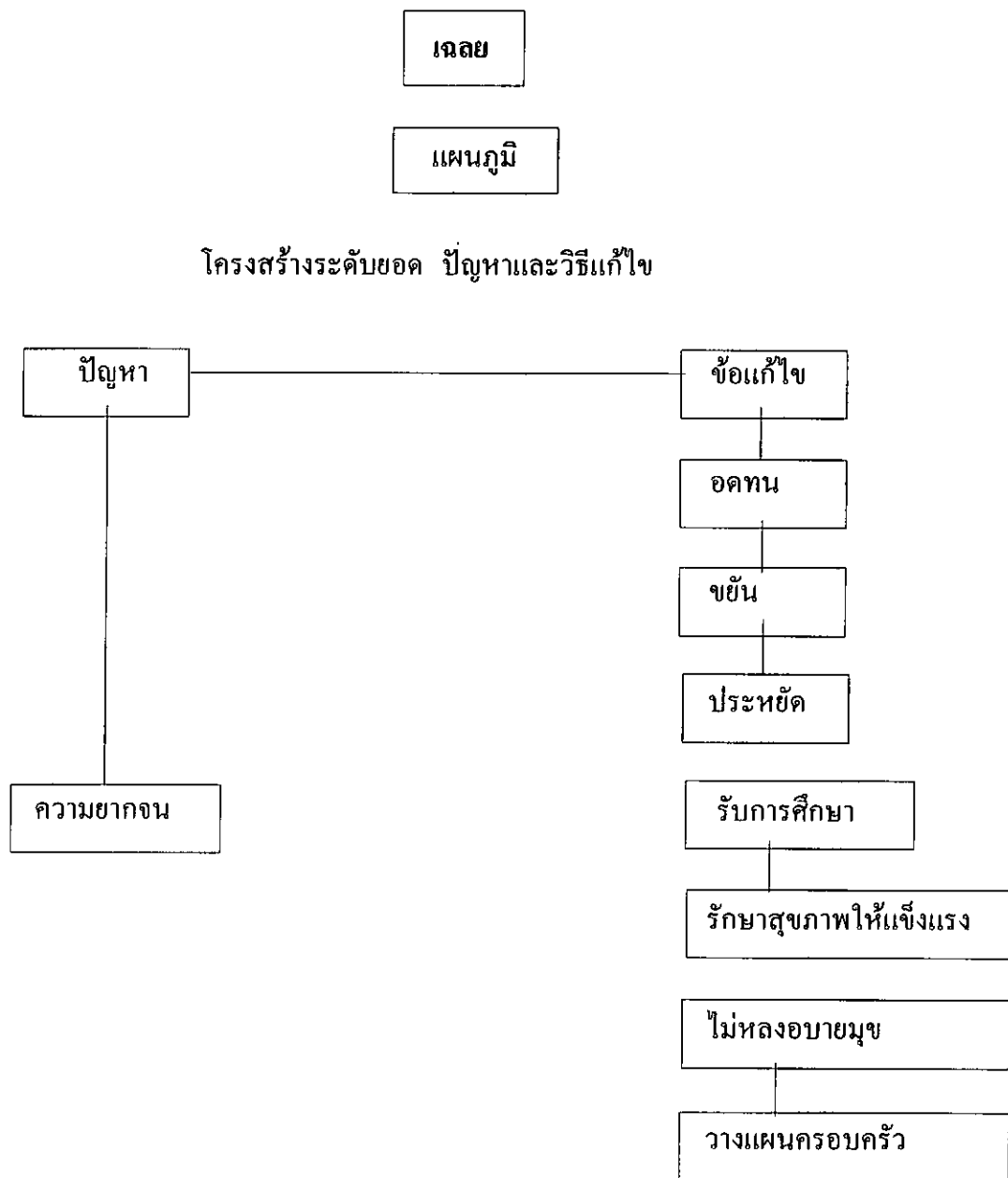

โครงสร้างระดับยอด คือ.....

ใจความหลัก คือ

บอกรายละเอียด คือ

คำใจ ได้แก่

โครงสร้างระดับยอด คือ ปัญหา และวิธีแก้ไข

ใจความหลัก คือ ปัญหาและวิธีแก้ไขความยากจน

บอกรายละเอียด คือ ปัญหา - ความยากจน

วิธีแก้ไข

- อดทน
- ขยัน
- ประหยัด
- รับการศึกษา
- รักษาสุขภาพให้แข็งแรง
- ไม่หลงอบายมุข
- วางแผนครอบครัว

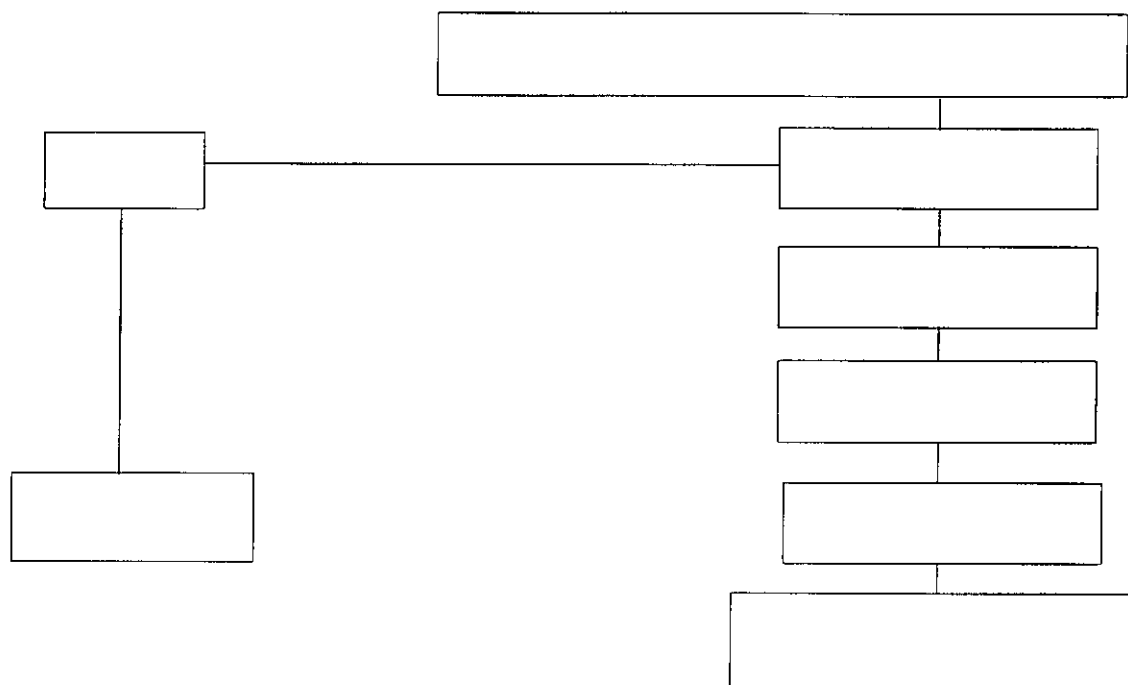
ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอชนิคปัญหาและวิธีแก้ไข

เสื้อป้องกันรังสี U V

ปัจจุบันรังสีอัลตราไวโอเลต หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า U V นั้นสาดส่องมายังพื้นโลกมากขึ้น ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากชั้นโอโซน ในบรรยากาศโลกถูกทำลาย ทำให้เกิดเป็นช่องโหว่ให้รังสี U V เล็ดลอดเข้ามาได้มากขึ้น โดยเฉพาะซีกโลกใต้แถบประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เป็นบริเวณที่รังสี U V มีความเข้มมากที่สุดในโลก การป้องกันอันตรายจากรังสี U V ทำได้โดยการหลีกเลี่ยงแสงแดดจัด หรือสวมใส่เสื้อผ้าหนา ๆ หรืออาจใช้ครีมทาผิวสำหรับป้องกันรังสี U V โดยเฉพาะ เมื่อไม่นานมานี้ได้ค้นพบวิธีป้องกันรังสี U V ที่แปลกใหม่ล่าสุดซึ่งเป็นแนวความคิดของนักเคมีมหาวิทยาลัย นิวเซาเวลล์ ในออสเตรเลียชื่อ Michael Pailthorpe สิ่งประดิษฐ์ที่ใช้ป้องกัน U V ก็เป็นเสื้อยืดสีขาวล้วนธรรมดาเนื่อ แต่ในเสื้อนี้มีสารเคมีเฉพาะที่เรียกว่า Sunsafe เมื่อสวมใส่เสื้อยืดดังกล่าวจะสามารถป้องกันรังสี U V ได้เท่ากับสวมเสื้อธรรมดาถึง 4 - 5 ตัว ซึ่งคนปกติโดยทั่วไปจะไม่สวมเสื้อหลายชั้นเท่านี้ รังสี U V มีผลต่อการเกิดมะเร็งผิวหนังอย่างมาก ชาวออสเตรเลียเป็นมะเร็งผิวหนังมากเพราะเป็นเขตที่รังสี U V มีความเข้มมากที่สุดในโลก

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดปัญหาและวิธีแก้ไข

โครงสร้างระดับยอด คือ

ใจความหลัก คือ

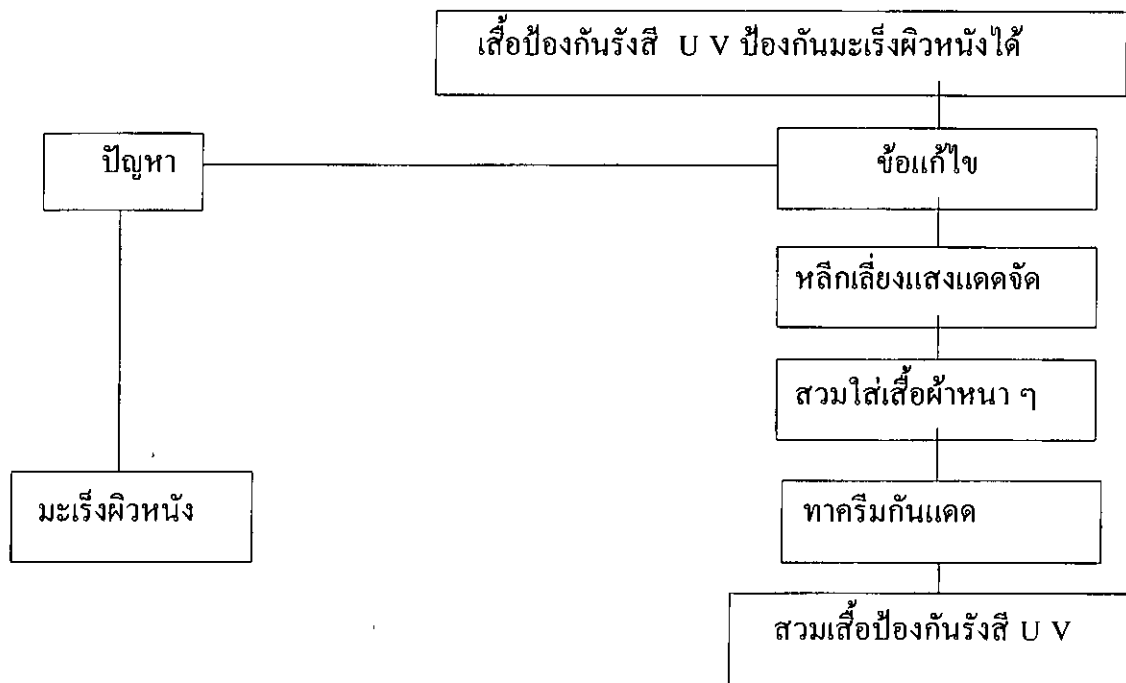
บอกรายละเอียด คือ

คำไข ได้แก่

เฉลย

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดปัญหาและวิธีแก้ไข

โครงสร้างระดับยอด	คือ	ปัญหา - ข้อแก้ไข
ใจความหลัก	คือ	ปัญหาและข้อแก้ไขมะเร็งผิวหนัง
บอกรายละเอียด	คือ	ปัญหา - มะเร็งผิวหนัง ข้อแก้ไข - หลีกเลี่ยงแสงแดดจัด - สวมใส่เสื้อผ้าหนา ๆ - ทาครีมกันแดด - สวมเสื้อป้องกันรังสี U V

คำไข่ได้แก่ คือ

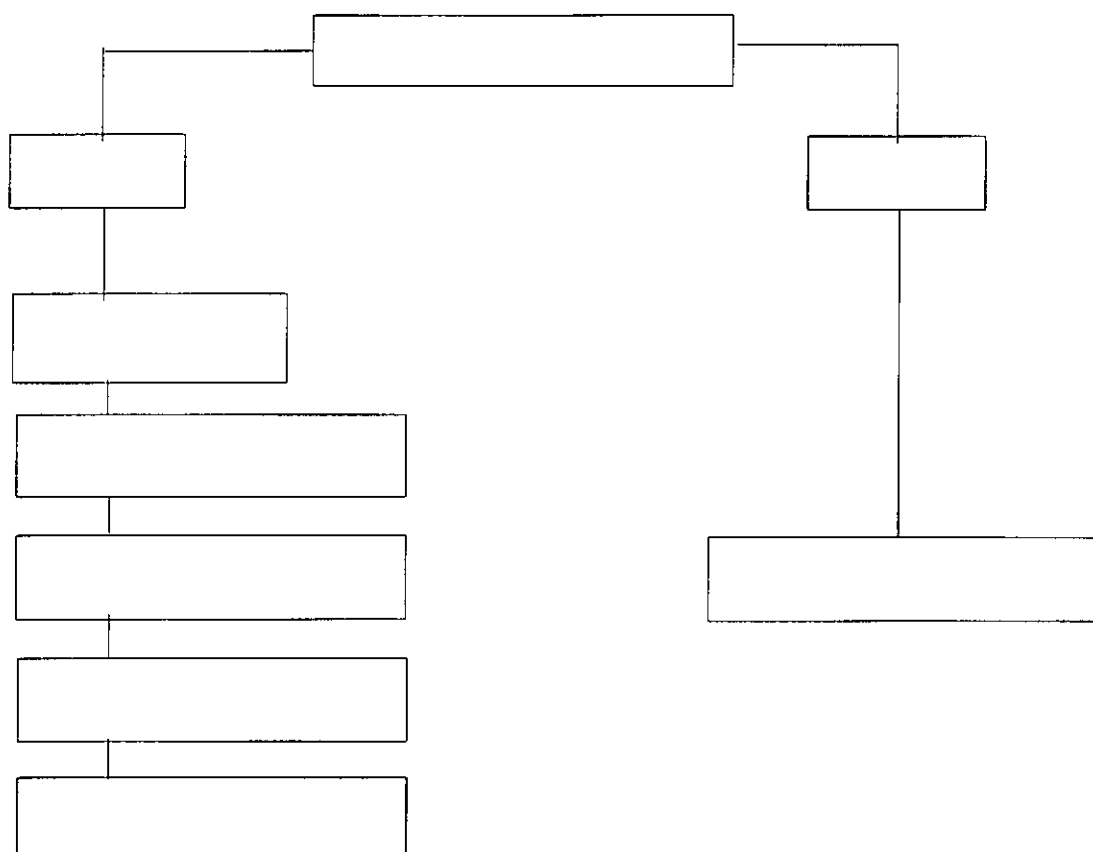
ตัวอย่างโครงสร้างระดับยอดชนิดปัญหาและวิธีแก้ไข

การปลูกกระดูกข้ามคน

ร่างกายมนุษย์มีกระดูกเป็นโครงร่าง ทำให้มนุษย์ทรงตัวและเคลื่อนไหวได้ ถ้ากระดูกเป็นโรค เช่น เป็นเนื้องอก มะเร็ง โรคติดเชื้อ หรือได้รับบาดเจ็บทำให้กระดูกสูญเสียไปบางส่วน ก็ต้องใช้กระดูกจากส่วนอื่นของร่างกาย มาช่วยเสริมในส่วนที่หายไป ในเด็กแพทย์ไม่สามารถนำกระดูกจากตัวเด็กไปรักษาเองได้ เพราะกระดูกเด็กยังไม่เจริญเต็มที่ และในคนแก่กระดูกอาจบางมากและรายที่ต้องใช้กระดูกจำนวนมาก ในการผ่าตัดรักษากระดูกส่วนที่หายไปหรือเป็นโรค จึงไม่สามารถผ่าตัดเอากระดูกในบริเวณผ่าตัดได้ ศัลยแพทย์จำเป็นต้องหากระดูกจากผู้อื่นมาใช้ทดแทนในผู้ป่วย โดยมากมักจะได้อัตรากระดูกจากผู้เสียชีวิตใหม่ ๆ ที่ญาติอุทิศให้โดยผู้ตายต้องไม่เป็นโรคร้ายที่อาจติดต่อไปยังผู้ป่วยที่ได้รับกระดูกนั้น โดยการนำกระดูกจากส่วนอื่นของร่างกายหรือจากผู้อื่นมาใช้ในผู้ป่วยเหล่านี้ เรียกว่า “การปลูกกระดูกข้ามคน” ในปัจจุบันมีวิธีเก็บกระดูกจากผู้เสียชีวิตไปใช้ในการผ่าตัดรักษาผู้ป่วยที่ต้องใช้กระดูกปลูกโดยการนำกระดูกสดมาแช่เย็นภายใต้อุณหภูมิต่ำมาก ๆ หรือนำกระดูกมาทำให้แห้งภายใต้อุณหภูมิต่ำ ๆ ทั้ง 2 วิธีนี้สามารถเก็บกระดูกไว้ได้เป็นแรมปี และได้มีการตั้งหน่วยงานเพื่อจัดทำและค้นคว้าเรื่องนี้ที่โรงพยาบาลศิริราช มาตั้งแต่ พ.ศ. 2527 เรียกชื่อว่า “ศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ ในพระอุปถัมภ์ของพระที่นั่งเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา” บางครั้งต้องใช้วิธีผ่าตัดเอากระดูกมาเสริมให้ทดแทนส่วนที่เสียไปกระดูกที่นำมาทดแทนในบางคนที่เป็นผู้ใหญ่ แพทย์สามารถเอากระดูกจากส่วนของร่างกายที่ไม่ต้องรับน้ำหนักมากมาทดแทน เช่น กระดูกน่อง กระดูกเชิงกราน ส่วนปีกเหนือสะโพกหรือส่วนปลายบนกระดูกหน้าแข้ง ปัญหาเหล่านี้จะแก้ไขได้โดยนำกระดูกจากผู้อื่นหรือเรียกว่า การปลูกกระดูกข้ามคน

แผนภูมิ

โครงสร้างระดับยอดปัญหาและวิธีแก้ไข

โครงสร้างระดับยอด คือ

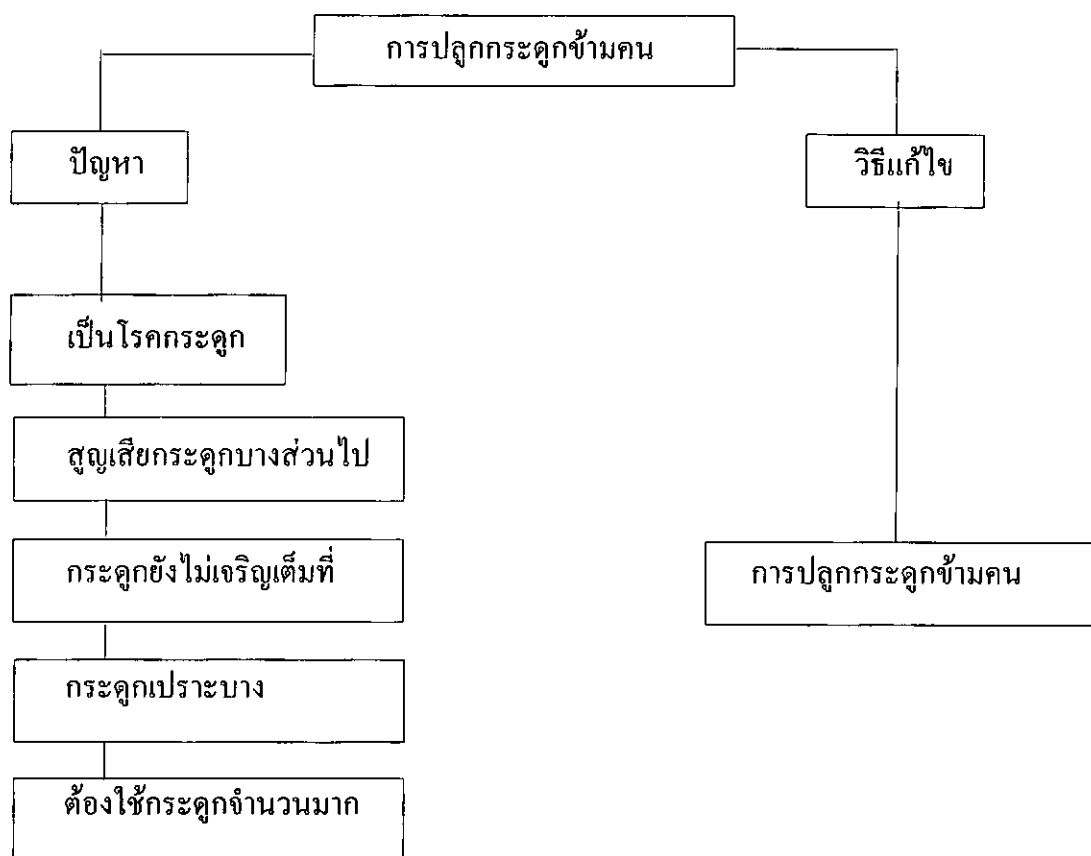
ใจความหลัก คือ

บอกรายละเอียด คือ

คำไข ได้แก่

เฉลย

แผนภูมิโครงสร้างระดับยอด

โครงสร้างระดับยอด คือ ปัญหาและวิธีแก้ไข

ใจความหลัก คือ ปัญหาและวิธีแก้ไขการปลูกกระดุกข้ามคน

บอกรายละเอียด คือ ปัญหา

- เป็นโรคกระดุก
- สูญเสียกระดุกบางส่วนไป
- กระดุกยังไม่เจริญเต็มที่
- กระดุกเปราะบาง
- ต้องใช้กระดุกจำนวนมาก
- ข้อแก้ไขการปลูกกระดุกข้ามคน

วิธีแก้ไข

คำไข ได้แก่ ได้แก่ คือ

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 1

วิชา ภาษาไทย (ท 203)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปเรื่อง

เวลา 4 คาบ

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูกต้องรวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน และ เขียน เป็นการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
2. แปลความจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนสรุปความและลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
4. เขียนเพื่อบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

- เนื้อเรื่อง
1. วิธีปิ้งขนมปัง เอกสารหมายเลข 1
 2. มลพิษทางทะเล เอกสารหมายเลข 2

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

- ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจ ในการอ่าน 30 ข้อ และความสามารถในการเขียนเรียงความจากภาพ (10 -15 นาที)
- ครูสนทนากับนักเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยให้นักเรียนดูตัวอย่างการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญจากเรื่อง จังหวัดจันทบุรี, โรคเอดส์, การเป็นผี และนมแม่กับนมโค

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบและแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน

ขั้นที่ 3 ให้แนวการเรียนรู้ เสนอบทเรียนและปฏิบัติ

- ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกเรื่อง “วิธีปิ้งขนมปัง” โดยศึกษาความหมายของคำ และกลุ่มคำที่มีในเนื้อเรื่องจากพจนานุกรม โดยให้นักเรียนดูภาพเครื่องปิ้งขนมปังแบบต่าง ๆ ประกอบการอ่าน

- นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและหาคำตอบจากเรื่อง
- นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่องเครื่องปิ้งขนมปัง ลงในใบงาน
- นักเรียนอ่านแบบฝึกเรื่อง “มลพิษทางทะเล”
- ครูและนักเรียนอภิปรายเรื่อง “มลพิษทางทะเล” เพื่อทดสอบความเข้าใจใน

การอ่าน

- นักเรียนเขียนสรุปเรื่องลงในใบงาน

ขั้นที่ 4 แข่งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยความรับผิดชอบการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- ครูเสนอแนะนักเรียนที่ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรม
2. ตัวอย่างการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเรื่อง จังหวัดจันทบุรี , โรคเอดส์ , การเป็นไข้ , นมแม่กับนมโค

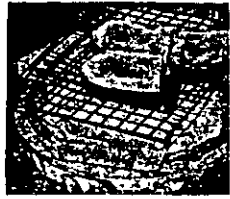
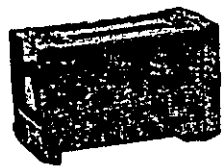
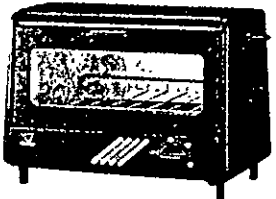
การวัดผลประเมินผล

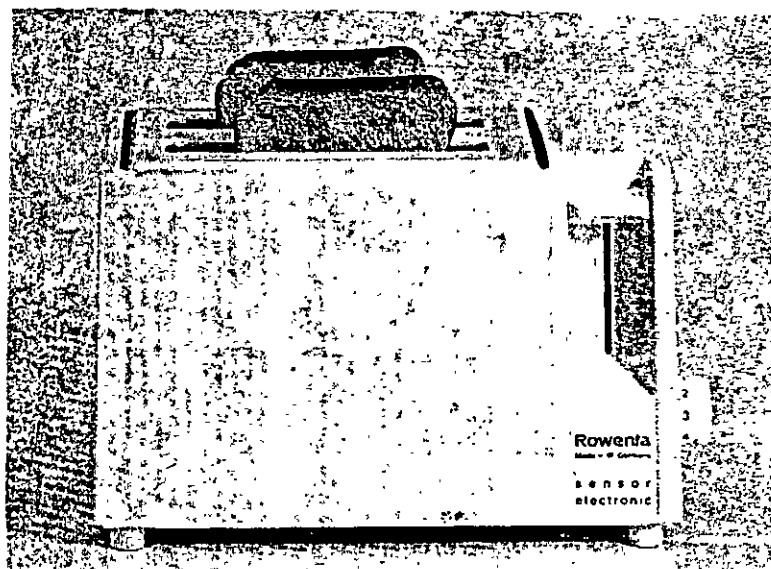
1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจผลงาน

เอกสารหมายเลข 1
แบบฝึกอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
เรื่อง “วิธีปิ้งขนมปัง”

การปิ้งขนมปังสามารถทำได้มากมายหลายวิธี นับตั้งแต่ใช้วิธีการปิ้งบนเตาถ่านแบบที่อาแป๊ะเงินรณมาจอดขายที่หน้าปากซอยทุก ๆ เช้า ซึ่งเป็นวิธีดั้งเดิมและให้รสชาติที่อร่อยที่สุดวิธีหนึ่งก็ว่าได้แต่ถ้าจะให้ลงมือปิ้งเองทุกเช้าก็คงจะแย่ เพราะแค่ไปเข้าคิวยืนซื้อโอเลี้ยงที่อุตสาหกรรมก็พร้อมไปกว่าครึ่งหนึ่งแล้ว บางคนอาจใช้วิธีปิ้งด้วยเตาไฟฟ้าแบบเปิด หรือบางคนก็ใช้เตาแก๊สสารพัดประโยชน์คู่ขวัญ คู่ครัวที่มีอยู่มาแต่ไหนแต่ไร การปิ้งขนมปังด้วยวิธีเหล่านี้นับว่ายาก สิ้นเปลืองและเสียเวลาในการทำมาก ในขณะที่คุณจะต้องรีบเร่งกับเวลา กลับต้องมาเข้าครัวจุดเตาเผาพลิกให้สุกเท่ากันทั้ง 2 ด้านแถมยังต้องระมัดระวังอยู่เสมอ เพราะอาจเผลอปิ้งนานไปก็อาจจะทำให้ไหม้เอาง่าย ๆ เมื่อมีผู้นิยมรับประทานขนมปังกันมากขึ้นผู้ผลิตทางด้านอุตสาหกรรมไฟฟ้าจึงผลิตเครื่องปิ้งขนมปังไฟฟ้าอัตโนมัติ (toasters) ขึ้นมาตอบสนองความต้องการเครื่องจะได้ปิ้งขนมปังให้กรอบ จนได้ที่ทั้งด้านหน้าและด้านหลังพร้อมกัน แล้วจึงส่งชิ้นขนมปังมาให้เราหยิบได้ง่าย พร้อมกันนั้นเครื่องก็ทำงานตัดกระแสไฟโดยอัตโนมัติ วิธีนี้จะสะดวกและรวดเร็วอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีอุปกรณ์เครื่องครัวที่สามารถทำได้ทั้งปิ้ง อบ และย่าง อาหารรวมอยู่ด้วยกัน ซึ่งสามารถจำแนกออกไปได้อีกตามคุณลักษณะและการใช้งานที่ต่างกัน เช่น เครื่องปิ้งขนมปังแบบมีเตาอบ เตาอบไฟฟ้า เป็นต้น

การป้องกันภัยด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ

อุปกรณ์ที่ใช้	ป้องกันภัย
เตาถ่าน	
เตาไฟฟ้าแบบเปิด	
เตาแก๊ส	
เครื่องปิ้งขนมปัง	
เครื่องปิ้งขนมปังแบบมีเตาอบ	

เครื่องปิ้งขนมปังไฟฟ้า
เมื่อปิ้งขนมปังเสร็จ
จะตัดขึ้นมาอัตโนมัติ

ใบงาน

เรื่อง วิธีป้องกันขมปิ้ง

คำสั่ง

จงตอบคำถามให้เข้าใจ

1. ส่วนมากนักเรียนจะรับประทานขมปิ้งในเวลาใด เพราะเหตุใด
.....
2. ขมปิ้งที่จะนำมาปิ้ง ควรจะมีลักษณะอย่างไร
.....
3. จงอธิบายวิธีปิ้งขมปิ้งด้วยเตาถ่าน
.....
4. ถ้าต้องการความสะดวกและรวดเร็ว นักเรียนควรจะใช้วิธีปิ้งขมปิ้งด้วยวิธีใด
.....
5. การปิ้งขมปิ้งด้วยเตาถ่าน กับการปิ้งขมปิ้งด้วยเตาไฟฟ้าอัตโนมัติ แตกต่างกันอย่างไร
.....

เอกสารหมายเลข 2

แบบฝึกอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ

เรื่อง มลพิษทางทะเล

โลกเป็นดาวเคราะห์ที่ปกคลุมด้วยน้ำทะเล 10% ในรูปของทะเลและมหาสมุทรซึ่งนับว่าเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยแห่งหนึ่งของสิ่งมีชีวิต ทะเลและมหาสมุทรแม้จะกว้างใหญ่แต่ก็ยังไม่พ้นจากการถูกทำลายอย่างน่าเป็นห่วง ทั้งที่เกิดตามธรรมชาติและเกิดจากมนุษย์เอง แม้แต่บริเวณกลางของมหาสมุทรและขั้วโลกก็ยังตรวจพบว่ามีสารเคมีที่ปนเปื้อนอยู่ สิ่งที่น่าวิตก คือ บริเวณและมหาสมุทรที่อุดมสมบูรณ์ ได้แก่บริเวณปากแม่น้ำป่าชายเลนและแนวหินปะการัง เหล่านี้เป็นจุดที่ได้รับผลกระทบจากมลพิษมากที่สุด มลพิษจากทะเลและมหาสมุทรที่สำคัญได้แก่การพัฒนาชายฝั่งทะเล ซึ่งนับว่าเป็นการทำลายแหล่งที่อยู่ของสิ่งมีชีวิตบริเวณชายฝั่งทะเลไปอย่างมาก นอกจากนี้ยังเกิดผลในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิศาสตร์ด้วย เป็นต้นว่า การก่อสร้างจำเป็นต้องใช้หินจำนวนมากที่ระเบิดมาจากเขาตามเกาะต่าง ๆ ซึ่งระเบิดหินบนเกาะสีชัง หรือแม้แต่การเปลี่ยนแปลงแนวกระแสน้ำของคลื่นที่ซัดสาดชายฝั่งทะเล อันเนื่องมาจากการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกเพื่อรับส่งสินค้า จนสร้างความเสียหายให้แก่บ้านเรือนประชาชนไปเป็นจำนวนมาก การแปรสภาพชายฝั่งเพื่อประกอบอาชีพก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำลายชายฝั่งทะเล เช่น การเปลี่ยนไปเป็นนาข้าว นาเกลือ และระยะหลังนาุ้งกุลาดำ ก่อให้เกิดการบุกรุกทำลายป่าชายเลนอันเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำนานาพันธุ์ที่สำคัญอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ การทำลายป่าชายเลนนี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ความอุดมสมบูรณ์ของอ่าวไทยลดลง บริเวณชายฝั่งทะเลถูกทำลายเพื่อตัดถนนให้สอดคล้องกับการขยายเมือง หรือเหมาะสมกับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว มลพิษจากเมืองและแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้บางครั้งรุนแรงไม่เพียงแต่สัตว์น้ำลดลง แม้คนลงไปว่ายน้ำก็ไม่ปลอดภัย เช่น ชายหาดพัทยา มลพิษทางทะเลที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งเกิดจากปุ๋ยและสารเคมีจากไร่นาและสารอินทรีย์จากบ้านเรือนชุมชน ที่ระบายลงทะเลมากเกินไป ทำให้สาหร่ายและแพลงก์ตอนเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วสาหร่ายเหล่านี้ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ เรียกว่า Algae Bloom สาหร่ายเหล่านี้จะดูดออกซิเจนในน้ำเพื่อใช้ในการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เมื่อมันตายจะเกิดการทับถมจนน้ำเน่าเสีย สัตว์น้ำบริเวณนั้นต้องอพยพไปอยู่ที่อื่น ทั้งยังทำให้น้ำส่งกลิ่นเหม็นรุนแรงด้วย จุลินทรีย์ที่เพิ่มมากขึ้นจะไปปนเปื้อนในอาหารทะเลที่เรบริโภค ขยะตามแหล่งท่องเที่ยว เช่น ชายหาด หินปะการัง พบว่ามีพวกขวด กระป๋อง เบียร์ หัวชักโครก คราบน้ำมันที่ไปจับตามชายหาดก็เป็นอันตรายต่อสัตว์ทะเล ทะเลไม่เคยหลับใหล การก่อมลพิษทางทะเลก็ไม่เคยหลับใหลเช่นกัน ถ้าทะเลถูกมนุษย์ทำให้กลายเป็นบ่อน้ำโสโครกขนาดมหึมาแล้ว อยากถามว่าอะไรจะเกิดขึ้นกับอนาคตของเรา

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 2

วิชา ภาษาไทย (ท 203)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การอ่านตีความและการเขียนสรุปความ

เวลา 4 คาบ

วิชา

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูกต้องรวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะฟัง พูด อ่าน และ เขียน เป็นการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้นักเรียนสามารถ

1. แปลความจากเรื่องที่อ่านได้
2. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนรายละเอียดของเรื่องที่อ่านได้
4. เขียนลำดับเหตุการณ์ของเรื่องและสรุปความได้

เนื้อหา

เนื้อเรื่อง

1. แมวและหมา เอกสาร หมายเลข 3
2. เครื่องอบผ้า เอกสาร หมายเลข 4
3. เครื่องปั๊มนมปิ้ง เอกสารหมายเลข 5

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

- ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการอ่านอ่านจับใจความสำคัญโดยให้นักเรียนดูตัวอย่างจากการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญจากเรื่อง “แมวและหมา”

ขั้นที่ 2 แจ้างจุดประสงค์การเรียนรู้

- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบและแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน

ขั้นที่ 3 ให้แนวการเรียนรู้ เสนอบทเรียนและปฏิบัติ

- ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกเรื่อง “เครื่องอบผ้า” โดยศึกษาความหมายของคำ และกลุ่มคำที่มีในเนื้อเรื่องจากพจนานุกรม โดยให้นักเรียนดูภาพ เครื่องอบผ้าแบบต่าง ๆ ประกอบการอ่าน

- นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและหาคำตอบจากเรื่อง
- นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง “เครื่องอบผ้า” ลงในใบงาน
- นักเรียนอ่านแบบฝึกเรื่อง “เครื่องปั๊มขมปัง”
- ครูและนักเรียนอภิปรายเรื่อง “เครื่องปั๊มขมปัง” เพื่อทดสอบความเข้าใจใน

การอ่าน

- นักเรียนเขียนสรุปเรื่องลงในใบงาน

ขั้นที่ 4 แข่งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยความรับผิดชอบ การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- ครูเสนอแนะนักเรียนที่ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรม
2. ตัวอย่างการอ่านเพื่อจับใจความ เรื่อง “เครื่องอบผ้า” และ “เครื่องปั๊มขมปัง”
3. แบบฝึกอ่านเรื่อง “เครื่องอบผ้า” และ “เครื่องปั๊มขมปัง”
4. แผ่นพับพร้อมภาพประกอบเรื่อง “แมวและหมา” “เครื่องอบผ้า” และ “เครื่องปั๊มขมปัง”

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. ตรวจผลงาน

เอกสารหมายเลข 3
แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่อง แมวและหมา

แมวกับหมาต่างก็เป็นสัตว์เลี้ยงที่มีความผูกพันกับมนุษย์มานาน ทั้งแมวและหมามีความน่ารักน่าเอ็นดู สามารถฝึกสอนให้รับรู้ในบางเรื่องได้ เช่น เรียกให้มากินอาหาร ไล่ให้ไป หรือแสดงอาการเคล้าเคลียเอาอกเอาใจเจ้าของ แมวดีกว่าหมาในหลาย ๆ ด้าน เช่น แมวจะไม่ส่งเสียงเอะอะ แมวจะมีอันตรายต่อคนน้อยกว่าหมา หมานำโรคร้ายแรงมาสู่คนได้มากกว่าแมว ขนของแมวถ้าเข้าจมูกก็สามารถทำให้เป็นหอบหืดได้ หรือถ้าคนถูกหมาบ้ากัดก็สามารถทำให้คนเป็นบ้าหรือเสียชีวิตได้ นอกจากนี้แมวยังมีประโยชน์โดยช่วยกำจัดหนู ซึ่งเป็นพาหนะนำเชื้อกาฬโรคมาสู่คนได้ด้วย

เอกสารหมายเลข 4
แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่อง เครื่องอบผ้า

ที่ University of Tulsa รัฐ Oklahoma มีการวิจัยเรื่องการใช้หลักการทำงานของเตา Microwave มาใช้อบผ้าให้แห้ง หลักการอันนี้ดีกว่าเครื่องอบผ้าในปัจจุบัน เครื่องอบผ้าในปัจจุบันใช้วิธีทำให้อากาศร้อนก่อน แล้วนำเอาอากาศร้อนมาให้ความร้อนแก่เสื้อผ้าอีกต่อหนึ่ง เพื่อให้ไอน้ำระเหยออกไปในลักษณะไอน้ำซึ่งต้องได้รับการกำจัดไปอีกต่อหนึ่ง ผลคือเสื้อผ้าจะมีการเสียรูปทรงและสีกรหมากเพราะใช้ความร้อนมากและใช้เวลานาน Microwave Clothes Dryer นั้นคลื่นกระแส Microwave จะเป็นตัวขจัดน้ำออกจากเสื้อผ้าโดยตรงในขั้นตอนเดียวและใช้เวลาสั้นกว่ามากด้วย นอกจากนี้ยังค้นพบว่าทำให้ผ้าแห้งด้วยคลื่น Microwave นี้สามารถขจัดเชื้อแบคทีเรียและไวรัสได้เป็นอย่างดี ด้วยหลักและแนวคิดอันนี้นับว่าดีมากและสามารถนำไปใช้ได้อย่างจริงจัง ตัวเครื่องเองก็สามารถทำให้กระทัดรัด จะเก็บไว้ในตู้เสื้อผ้าก็ได้ ส่วนเวลาการอบผ้าให้แห้งนั้นจะน้อยลงไม่ต่ำกว่า 30% ด้วย ซึ่งประหยัดทั้งเวลาและพลังงาน คาดว่าผลิตภัณฑ์นี้จะออกสู่ตลาด ใน 1 - 2 ปีข้างหน้านี้ ด้วยราคาประมาณ 300 เหรียญ ฯ

สำหรับประเทศไทยเรานั้นได้มีการผลิต Microwave Over เป็นสินค้าออกอยู่เป็นจำนวนมาก เทคโนโลยีด้านนี้เรารู้หมดแล้วน่าจะลองคิดดัดแปลงทำเป็นลักษณะเครื่องอบผ้าดังกล่าว ดูบางส่วนตลาดรองรับสินค้านั้นมีอยู่ทั่วโลก

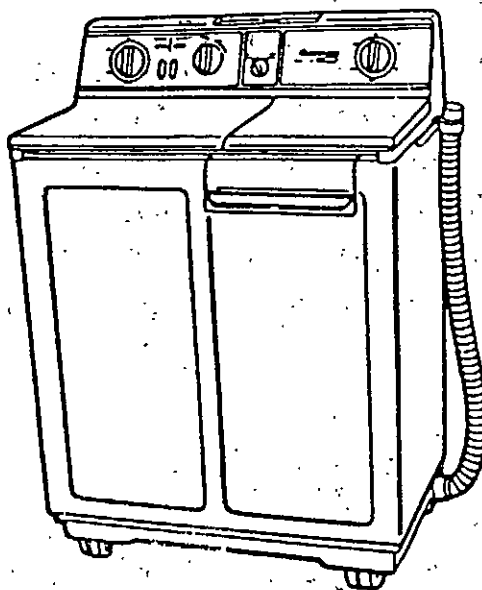
เอกสาร หมายเลข 5
แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่อง เครื่องปั๊มขนมปัง

เครื่องปั๊มขนมปังแบบปั๊มได้ครั้งละ 2 แผ่น ชนิดช่องปั๊มยาว 1 ช่องมีช่องปั๊มยาวเพียงช่องเดียว ซึ่งบรรจุขนมปังขนาดมาตรฐานได้ 2 แผ่น และยังใช้ปั๊มขนมปังที่มีขนาดและรูปร่างใหญ่กว่าขนมปังแผ่นขนาดมาตรฐาน (เช่นขนมปังที่ตัดด้วยมือ) ได้ เครื่องปั๊มขนมปังแบบนี้มักออกแบบให้ช่องปั๊มกว้างมากกว่าปกติ เพื่อที่จะปั๊มขนมปังได้หลาย ๆ ประเภท โดยเฉพาะขนมปังที่มีความหนามาก เช่น ขนมปังสำหรับเบอร์เกอร์ เป็นต้น เนื่องจากช่องปั๊มมีความกว้างมาก จึงต้องมีอุปกรณ์จับขึ้นขนมปังให้อยู่ตรงกลางช่วยบีบขนมปังเวลานำลงปั๊มไม่ให้เอียงไปข้างใดข้างหนึ่งเพื่อให้ได้รับความร้อนทั่วกันอย่างทั่วถึงทั้งสองด้าน อุปกรณ์ให้ความร้อนมีทั้งแบบที่เป็นแผงความร้อนแบบหลอด ความร้อนจากเครื่องปั๊มขนมปังรุ่นใหม่ ๆ ที่ผลิตออกมามักจะมีอุปกรณ์ให้ความร้อนแบบหลอดความร้อน ซึ่งให้ความร้อนกระจายออกมากระทบผนังเครื่องแล้วสะท้อนมายังขนมปังอีกทีหนึ่ง ส่วนเครื่องปั๊มขนมปังแบบปั๊มได้ครั้งละ 4 แผ่น ชนิดช่องปั๊มยาว 2 ช่องนั้น สามารถบรรจุขนมปังแบบมาตรฐานได้ 2 แผ่นต่อช่อง ดังนั้นจึงสามารถใช้ปั๊มขนมปังที่มีขนาดใหญ่กว่ามาตรฐานได้เช่นกันแต่ความกว้างของช่องจะน้อยกว่าแบบแรกจึงไม่ต้องมีอุปกรณ์ยึดขึ้นขนมปังให้อยู่ในแนวกลาง เครื่องปั๊มขนมปังประเภทนี้เหมาะสำหรับการปั๊มขนมปังครั้งละหลาย ๆ แผ่น แต่จะกินไฟสูงกว่า เนื่องจากมีแผงความร้อนขนาดใหญ่ 3 แผง คือด้านข้าง ๆ ละ 2 แผงและตรงกลางอีก 1 แผง

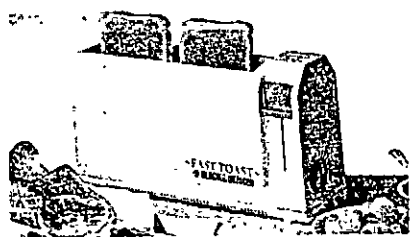
178

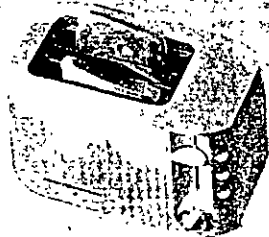
เครื่องซักผ้าแบบอัตโนมัติ

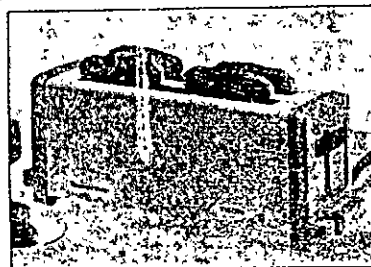
เปรียบเทียบเครื่องปั่นขนมปัง 3 แบบ

ปังได้ครั้งละ 2 แผ่น 1 ช่องปัง

ปังได้ครั้งละ 2 แผ่น 2 ช่องปัง

ปังได้ครั้งละ 4 แผ่น 2 ช่องปัง

ใบงาน

เรื่อง เครื่องปั๊มขนมปัง

คำสั่ง จงตอบคำถามให้เข้าใจ

1. เครื่องปั๊มขนมปังมีลักษณะอย่างไร
.....
2. ถ้านักเรียนต้องการประหยัด นักเรียนจะใช้เครื่องปั๊มขนมปังชนิดใด
.....
3. นักเรียนคิดว่าเครื่องปั๊มขนมปังมีประโยชน์ต่อนักเรียนในโอกาสใด
.....
4. ถ้านักเรียนต้องการความรวดเร็ว และต้องการขนมปังจำนวนมาก นักเรียนจะใช้
เครื่องปั๊มขนมปังชนิดใด
.....
5. เครื่องปั๊มขนมปัง ชนิดที่ปั๊มได้ครั้งละ 2 แผ่น กับชนิดที่ปั๊มได้ครั้งละ 3 แผ่น มี
ลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
.....

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 3

วิชา ภาษาไทย (ท 203)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปความ

เวลา 4 คาบ

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูกต้องรวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียนที่มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้นักเรียนสามารถ

1. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้
2. ตีความจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
4. เขียนสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เนื้อเรื่อง

1. สิ้นสูงทำลายสุภาพ เอกสารหมายเลข 6
2. มฤตยูตัวใหม่ของนุหรี เอกสารหมายเลข 7
3. สัตว์เลี้ยง เอกสารหมายเลข 8

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

- ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากตัวอย่างเรื่อง

“สิ้นสูงทำลายสุภาพให้ต่ำ”

ขั้นที่ 2 แจกจุดประสงค์การเรียนรู้

- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ และแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม

กลุ่มละ 5 คน

ขั้นที่ 3 ให้แนวการเรียนรู้ เสนอทเรียนและปฏิบัติ

- ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกเรื่อง “เผยมฤตยูตัวใหม่ของนุหรี” โดยศึกษาความหมายของคำและกลุ่มคำที่มีในเนื้อเรื่องจากพจนานุกรม โดยให้นักเรียนดูภาพ นุหรี และคนไข้ซึ่งได้รับสารพิษจากนุหรีประกอบการอ่าน

- นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและหาคำตอบจากเรื่อง
- นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง “มฤตยูตัวใหม่ของนุหรี” ลงในใบงาน
- นักเรียนอ่านแบบฝึกเรื่อง “สัตว์เลื้อย”
- ครูและนักเรียนอภิปรายเรื่อง “สัตว์เลื้อย” เพื่อทดสอบความเข้าใจในการอ่าน
- ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องลงในใบงาน

ขั้นที่ 4 แจ้งผลการปฏิบัติ

- ครูชมเชยความรับผิดชอบการร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- ครูเสนอแนะนักเรียนที่ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรม
2. ตัวอย่างการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญเรื่อง “สันตสุขภาพให้ต่ำ”
3. แบบฝึกอ่าน เรื่อง “เผยมฤตยูตัวใหม่ของนุหรี” และ “สัตว์เลื้อย”
4. แผ่นพับพร้อมภาพประกอบเรื่อง “สารพิษจากนุหรี” “สัตว์เลื้อย”

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. ตรวจผลงาน

เอกสารหมายเลข 6

แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง สันสูงทำลายสุขภาพให้ต่ำ

เดือนบรรดาสุขภาพสตรีทั้งหลายว่ารองเท้าสันสูงเป็นศัตรูตัวร้ายต่อสุขภาพของเท้า แม้จะเป็นที่นิยมกันว่าสวมใส่แล้วสวยสง่าก็ตาม แพทย์ผู้เชี่ยวชาญชี้ว่า รองเท้าสันสูงทำให้ต้องยืนทรงตัวผิดธรรมชาติ น้ำหนักตัวเอนตกลงไปทางด้านหน้า ข้อเท้าบิด กดบีบเท้า หากสวมใส่อยู่นานเป็นประจำ อาจทำให้เท้าผิดรูป นอกจากนี้ยังทำให้กล้ามเนื้อน่องถูกบีบรัด รวมทั้งเอ็นที่ยึดติดกับกระดูก อาจเกิดอันตรายฉีกขาดได้ ตัวเท้าเองก็อาจเป็นตาปลาได้ง่าย เพราะเท้าถูกดันไปอัดอยู่ในส่วนหัวส่วนแคบที่สุดของรองเท้า ทำให้ข้อนิ้วถูกบีบรัดอยู่เสมอ เพื่อสุขภาพของเท้าและความสบายจึงควรเลือกรองเท้าแบบเตี้ยกว่าหัวบานกว่า ลักษณะคล้ายคลึงกับเท้าของเรามากกว่าจะดีกว่า

เอกสารหมายเลข 7

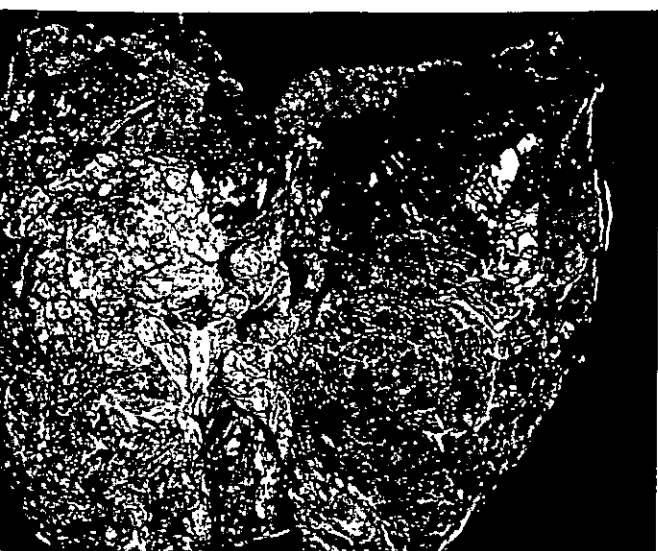
แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง เหยยมฤตยูตัวใหม่ของนุหรี

เจอมฤตยูตัวใหม่ของนุหรีเข้าอีก เป็นพิษบ่อนทำลายหัวใจ ปรากฏในใบยาสูบที่มีน้ำตาลไปฉาบหลอดเลือดให้แข็งตัวขึ้น สถาบันวิจัยการแพทย์ไพโคเวอร์ แห่งเมืองลองไอแลนด์ ได้วิจัยพบว่า ยาสูบเป็นอันตรายต่อหัวใจอย่างใหม่นี้มีน้ำตาลกลูโคส ก่อปฏิกิริยาแบบโรคเบาหวาน แม้แต่กับผู้สูบนุหรีอายุน้อย ๆ หลังจากที่แพทย์เคยบอกให้รู้ว่า นุหรีเป็นตัวการทำให้เป็นโรคหัวใจ สารเคมีในนุหรีทำให้เลือดคอกออกซิเจนได้น้อยลง หัวใจต้องเบ่งกำลังทำงานหนักขึ้น ซึ่งอาจทำให้เกิดเลือดอุดตันได้ เฉพาะในอเมริกาเองคนอเมริกันต้องสังเวชีวิตกับโรคหัวใจอันเกิดจากนุหรีปีละราว 190,000 คน โรคหัวใจเกิดจากสาเหตุผสมกัน 2 อย่าง คือหลอดเลือดแข็งตัว และการอุดตันของเลือด “เรารู้กันแล้วว่า การสูบนุหรีเป็นตัวการทำให้เลือดอุดตัน แต่บัดนี้กลับปรากฏว่ามันเป็นตัวการเดียวหมดทั้ง 2 อย่าง ” ผู้วิจัยกล่าวว่าน้ำตาลกลูโคสก่อปฏิกิริยาเคมีกลายเป็นสารประกอบอย่างหนึ่ง ซึ่งผสมเข้ากับโปรตีนในเลือด แปลเป็นเมือกของไขมันและอื่น ๆ จับเกาะติดตามผนังหลอดเลือดไว้ ปกติแต่ละคนก็มีน้ำตาลกลูโคส และหลอดเลือดก็ชักแข็งตัวขึ้นอยู่แล้ว บางคนอาจเป็นมาตั้งแต่ตอนวัยรุ่นแล้ว ยังมีน้ำตาลกลูโคสสูงก็ยิ่งไปเร่งผนังหลอดเลือดแข็งกระด้างยิ่งขึ้น ทำให้คนเป็นเบาหวานเสี่ยงกับโรคหัวใจหนักขึ้น

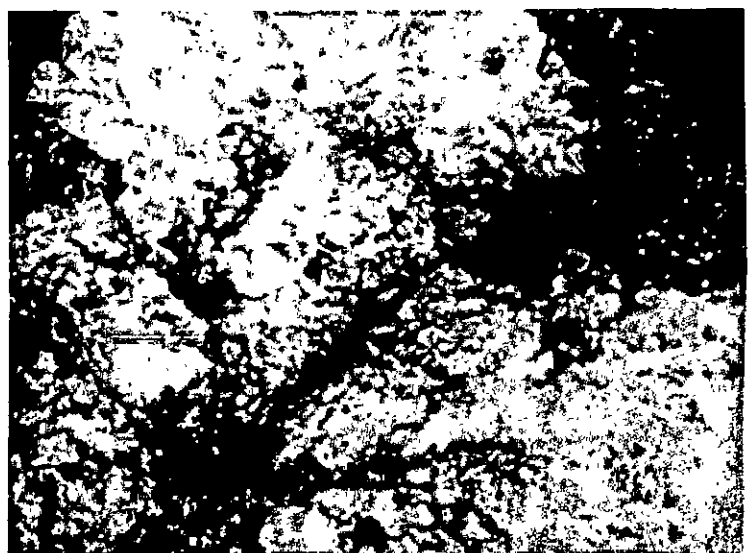
ภาพเขียน ปูนูน

มะเรียงปอด

ปอดเสื่อมสภาพ

เอกสารหมายเลข 8
แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ
เรื่อง สัตว์เลี้ยง

เด็กหลายคนต้องการเลี้ยงสัตว์ แต่พ่อแม่บางคนไม่ชอบที่จะให้ลูกเลี้ยงสุนัขและแมวไว้ในบ้าน เพราะสกปรก ถ่ายอุจจาระไม่เป็นที่เป็นทางและเหม็น หรืออาจมีพยาธิ ขนของมันก็ทำให้เกิดโรคได้ นอกจากนี้ยังสร้างภาระให้แก่เด็ก ทำให้เด็กไม่สนใจบทเรียนและไม่มีเวลาช่วยพ่อแม่ทำงานบ้าน จริงจริงแล้ว สัตว์เลี้ยงอาจจะดีสำหรับเด็ก สัตว์เลี้ยงอาจเป็นเพื่อนเล่นที่ดีสำหรับเด็ก ถ้าพ่อแม่มีลูกคนเดียวเด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากสัตว์ที่พวกเขาเลี้ยง สัตว์เลี้ยงสามารถเป็นเพื่อนแก้เหงาได้ช่วยให้เด็กเรียนรู้ธรรมชาติของสัตว์ รู้วิธีดูแลสัตว์เลี้ยง เช่น การทำความสะอาด การให้อาหาร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเลี้ยงสัตว์

ใบงาน

สัตว์เลื้อย

คำสั่ง จงตอบคำถามให้เข้าใจ

1. สัตว์เลื้อยที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือสัตว์อะไร ชอบเพราะเหตุใด
.....
2. จงบอกชื่อสัตว์เลื้อยที่นักเรียนรู้จักมา 5 ชนิด
.....
3. สัตว์เลื้อยมีประโยชน์ อย่างไรบ้าง
.....
4. สัตว์เลื้อยมีโทษอย่างไรบ้าง
.....
5. จงบอกถึงรูปร่าง หน้าตา ลักษณะนิสัย และสภาพความเป็นอยู่ของสัตว์เลื้อยมา 1 ชนิด
.....

แผนการสอนกลุ่มควบคุม

แผนการสอนที่ 4

วิชา ภาษาไทย (ท 203)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญและการเขียนสรุปความ

เวลา 4 คาบ

สาระสำคัญ การอ่านจับใจความสำคัญโดยการทำกิจกรรมการอ่านให้สัมพันธ์กับการเขียนที่ถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาทั้ง ฟัง พูด อ่าน และเขียน ให้มีประสิทธิภาพ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้นักเรียนสามารถ

1. วิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้
2. จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้
3. เขียนรายละเอียดจากเรื่องที่อ่านได้
4. เขียนลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านและเขียนสรุปเรื่องที่อ่านได้

เนื้อหา

เนื้อเรื่อง

1. แบบฝึกอ่านเรื่อง ความยากจน เอกสารหมายเลข 9
2. แบบฝึกอ่านเรื่อง เลื้อยป้องกันรังสี U V เอกสารหมายเลข 10
3. แบบฝึกอ่านเรื่อง การปลุกกระดูกข้ามคน เอกสาร หมายเลข 11

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 สร้างความสนใจ

- ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยให้นักเรียนดู

ตัวอย่างจากการอ่านเพื่อจับใจความ เรื่อง ความยากจน

ขั้นที่ 2 แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

- ครูแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบ และแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน

ขั้นที่ 3 ให้แนวการเรียนรู้ เสนอบทเรียนและปฏิบัติ

- ให้นักเรียนอ่านแบบฝึกเรื่อง “ เสื่อป้องกันรังสี U V ” โดยศึกษาความหมายของคำและกลุ่มคำที่มีในเนื้อเรื่องจากพจนานุกรม โดยให้นักเรียนดูภาพ ผู้ที่เป็นฝ้า และ มะเร็งผิวหนัง ประกอบการอ่าน

- นักเรียนช่วยกันตั้งคำถามและหาคำตอบจากเรื่อง
- นักเรียนช่วยกันสรุปเรื่อง “ เสื่อป้องกันรังสี U V “ ลงในใบงาน
- นักเรียนอ่านแบบฝึกเรื่อง “การปลูกกระดุกข้ามคน ”
- ครูและนักเรียนอภิปรายเรื่อง “การปลูกกระดุกข้ามคน” เพื่อทดสอบความ

เข้าใจในการอ่าน

- ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องลงในใบงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. พจนานุกรม
2. แบบฝึกอ่าน เรื่อง ““ความยากจน” “เสื่อป้องกันรังสี UV ” และ “การปลูกกระดุกข้ามคน ”

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตการตอบคำถาม
3. ตรวจงาน

เอกสารหมายเลข 9 แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่อง ความยากจน

ความยากจนเป็นอีกปัญหาหนึ่งของประเทศไทย ปัจจุบันประเทศไทยมีคนจนอยู่มากมาย อาจจะเป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีงานทำ ไม่มีที่ทำมาหากิน ต้องดิ้นรนดิ้นรนเขาเป็นจำนวนมาก วิธีแก้ไขปัญหาคความยากจนนั้นมีหลายอย่าง เช่น อดทน ขยัน ทำมาหากินประหยัดไม่ใช้เงินสุรุ่ยสุร่าย วิธีแก้ปัญหาคความยากจนมีอยู่หลายวิธี สิ่งสำคัญที่จะทำให้ฐานะดีขึ้นคือ การศึกษาซึ่งจะทำให้ทุกชีวิตอยู่รอด ไม่หลงอบายมุขต่าง ๆ รู้จักวางแผน ครอบครัวยและรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ เพื่อจะได้มีกำลังในการทำมาหากินสร้างฐานะของตนเอง สร้างครอบครัว สร้างความสุขความเจริญให้แก่วงศ์ตระกูลต่อไป

เอกสารหมายเลข 10

แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่อง เสื้อป้องกันรังสี U V

ปัจจุบันรังสีอัลตราไวโอเลต หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า U V นั้นสาต่อมายังพื้นโลกมากขึ้น ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากชั้นโอโซน ในบรรยากาศโลกถูกทำลาย ทำให้เกิดเป็นช่องโหว่ให้รังสี U V เล็ดลอดเข้ามาได้มากขึ้น โดยเฉพาะซีกโลกใต้แถบประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เป็นบริเวณที่รังสี U V มีความเข้มข้นมากที่สุดในโลก การป้องกันอันตรายจากรังสี U V ทำได้โดยการหลีกเลี่ยงแสงแดดจัด หรือสวมใส่เสื้อผ้าหนา ๆ หรืออาจใช้ครีมทาผิวสำหรับป้องกันรังสี U V โดยเฉพาะ เมื่อไม่นานมานี้ได้ค้นพบวิธีป้องกันรังสี U V ที่แปลกใหม่ล่าสุด ซึ่งเป็นแนวความคิดของนักเคมีมหาวิทยาลัย นิวเซาเวลล์ ในออสเตรเลียชื่อ Michael Pailthorpe สิ่งประดิษฐ์ที่ใช้ป้องกัน U V ก็เป็นเสื้อยืดสีขาวล้วนธรรมดาเน่เอง แต่ในเสื้อนี้มีสารเคมีเฉพาะที่เรียกว่า Sunsafe เมื่อสวมใส่เสื้อยืดดังกล่าวจะสามารถป้องกันรังสี U V ได้เท่ากับสวมเสื้อธรรมดาถึง 4 - 5 ตัว ซึ่งคนปกติโดยทั่วไปจะไม่สวมเสื้อหลายชั้นเท่านี้ รังสี U V มีผลต่อการเกิดมะเร็งผิวหนังอย่างมาก ชาวออสเตรเลียเป็นมะเร็งผิวหนังมากเพราะเป็นเขตที่รังสี U V มีความเข้มข้นมากที่สุดในโลก

เอกสารหมายเลข 11

แบบฝึกอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่อง การปลูกกระดูกข้ามคน

ร่างกายมนุษย์มีกระดูกเป็นโครงร่าง ทำให้มนุษย์ทรงตัวและเคลื่อนไหวได้ ถ้ากระดูกเป็นโรค เช่น เป็นเนื้องอก มะเร็ง โรคติดเชื้อ หรือได้รับบาดเจ็บทำให้กระดูกสูญเสียไปบางส่วนก็ต้องใช้กระดูกจากส่วนอื่นของร่างกาย มาช่วยเสริมในส่วนที่หายไป ในเด็กแพทย์ไม่สามารถนำกระดูกจากตัวเด็กไปรักษาเองได้ เพราะกระดูกเด็กยังไม่เจริญเต็มที่ และในคนแก่กระดูกอาจบางมากและรายที่ต้องใช้กระดูกจำนวนมาก ในการผ่าตัดรักษากระดูกส่วนที่หายไปหรือเป็นโรค จึงไม่สามารถผ่าตัดเอากระดูกในบริเวณผ่าตัดได้ ศัลยแพทย์จำเป็นต้องหากระดูกจากผู้อื่นมาใช้ทดแทนในผู้ป่วย โดยมากมักจะได้อะกระดูกจากผู้เสียชีวิตใหม่ ๆ ที่ญาติอุทิศให้โดยผู้ตายต้องไม่เป็นโรคร้ายที่อาจติดต่อไปยังผู้ป่วยที่ได้รับกระดูกนั้น โดยการนำกระดูกจากส่วนอื่นของร่างกายหรือจากผู้อื่นมาใช้ในผู้ป่วยเหล่านี้ เรียกว่า “การปลูกกระดูกข้ามคน” ในปัจจุบันมีวิธีเก็บกระดูกจากผู้เสียชีวิตไปใช้ในการผ่าตัดรักษาผู้ป่วยที่ต้องใช้กระดูกปลูกโดยการนำกระดูกสดมาแช่เย็นภายใต้อุณหภูมิต่ำมาก ๆ หรือนำกระดูกมาทำให้แห้งภายใต้อุณหภูมิต่ำ ๆ ทั้ง 2 วิธีนี้สามารถเก็บกระดูกไว้ได้เป็นแรมปี และได้มีการตั้งหน่วยงานเพื่อจัดทำและค้นคว้าเรื่องนี้ที่โรงพยาบาลศิริราช มาตั้งแต่ พ.ศ. 2527 เรียกชื่อว่า “ศูนย์เนื้อเยื่อชีวภาพกรุงเทพฯ ในพระอุปถัมภ์ของพระพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา” บางครั้งต้องใช้วิธีผ่าตัดเอากระดูกมาเสริมให้ทดแทนส่วนที่เสียไป กระดูกที่นำมาทดแทนในบางคนที่เป็นผู้ใหญ่ แพทย์สามารถเอากระดูกจากส่วนของร่างกายที่ไม่ต้องรับน้ำหนักมาทดแทน เช่น กระดูกน่อง กระดูกเชิงกราน ส่วนปีกเหนือสะโพกหรือส่วนปลายบนกระดูกหน้าแข้ง ปัญหาเหล่านี้จะแก้ได้โดยนำกระดูกจากผู้อื่นหรือเรียกว่า การปลูกกระดูกข้ามคน

ใบงาน
เรื่อง การปลูกกระดุกข้ามคน

คำสั่ง จงตอบคำถามให้เข้าใจ

1. กระดุกมีประโยชน์ต่อร่างกายมนุษย์อย่างไร
.....
2. กระดุกของเด็กกับกระดุกของผู้ใหญ่ มีลักษณะแตกต่างกันอย่างไร
.....
3. เพราะเหตุใดมนุษย์จึงต้องปลูกกระดุกข้ามคน
.....
4. ผู้ที่มีหน้าที่ปลูกกระดุกข้ามคนคือใคร
.....
5. กระดุกที่จะนำมาปลูกจะต้องมีลักษณะอย่างไร
.....

ภาคผนวก ง

- แบบประเมินความเหมาะสมของแบบทดสอบ
- วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

**แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
ของข้อสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**

คำชี้แจง ให้ท่านพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ว่ามีความเหมาะสมกับที่กำหนดไว้หรือไม่

- ถ้าท่านแน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ให้เขียนเครื่องหมายลงในช่อง 1
- ถ้าท่านไม่แน่ใจว่าข้อสอบนี้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ให้เขียนเครื่องหมายลงในช่อง 0
- ถ้าท่านแน่ใจว่าข้อสอบข้อนี้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ให้เขียนเครื่องหมายลงในช่อง - 1

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

ข้อที่	จุดประสงค์	คะแนน 1	คะแนน 0	คะแนนรวม -1
1.	เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้นักเรียนสามารถแปลความจากเรื่องที่อ่านได้			
2.	เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้นักเรียนสามารถตีความให้นักเรียนสามารถตีความจากเรื่องที่อ่านได้			
3.	เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้นักเรียนสามารถขยายความจากเรื่องที่อ่านได้ เมื่อกำหนดสถานการณ์หรือข้อความให้			
4.	นักเรียนสามารถจับใจความหรือสรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้			

ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรื่องที่ใช้เป็นสื่อในการสอน และแผนการสอนวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

1. ผอ. สุมนา ทศานนท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนขลุ่ยระนาดภิเษก จันทบุรี
2. อาจารย์บุบผา อุปเวช	อาจารย์โรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์ ตราด
3. อาจารย์อภิรักษ์ หลายสิบ	อาจารย์โรงเรียนศรียานุสรณ์ จันทบุรี

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย

1. ผศ. จันทิมา พรหมโชติกุล	อาจารย์สำนักทดสอบ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผศ. สมศักดิ์ ทางทอง	ผู้อำนวยการสำนักวิจัย
สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี
3. ผศ. ชีรศักดิ์ อินทรมาตย์	ผู้อำนวยการสำนักวางแผนและพัฒนา
สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสุภกานต์ หลายสิบ
เกิด	29 กรกฎาคม 2498
สถานที่เกิด	ตะปอนน้อย อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	34/2 หมู่ 3 ต.ตะปอนน้อย อ.ขลุง จ.จันทบุรี 22110
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	อาจารย์ 2 ระดับ 6
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนขลุงรัชดาภิเษก อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 22110
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2511 ประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนวัดตะปอนน้อย จันทบุรี
	พ.ศ. 2515 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรียานุสรณ์ จันทบุรี
	พ.ศ. 2518 ป.กศ. สูง วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
	พ.ศ. 2526 ศศ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
	พ.ศ. 2539 ศศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร